SAN-ANTONIO

Lupul travestit în bunicuță

UNIVERS

SAN-ANTONIO

Lupul travestit în bunicuță

Colecția San-Antonio | 3

Pentru Frédéric Dard (1921-2000) întâlnirea care i-a schimbat destinul a avut loc când avea 17 ani: în 1938, unchiul său, mecanic auto, i-a făcut cunoștință cu Marcel E. Grancher, directorul editurii *Lugdunum* și al ziarului *Le Mois à Lyon*, care venise cu mașina la reparat. Dard a devenit secretar de redacție al ziarului și a început să scrie articole. Marcel Grancher, care l-a apreciat din prima clipă pe Dard și i-a întrevăzut talentul de scriitor, i-a publicat primele două romane la editura sa.

Un autor cu nume de oraș american

Frédéric Dard a scris numeroase romane populare și cărți pentru copii pentru a-și întreține familia. Foarte influențat de romanul *noir* american și în special de Peter Cheyney, Dard s-a împrietenit cu Georges Simenon, care a scris prefața cărții sale *Au massacre mondain.* La zece ani după debutul său ca scriitor, a devenit celebru datorită seriei de romane polițiste semnate cu pseudonimul San-Antonio, care-l au ca protagonist pe comisarul San-Antonio, simpaticul narator-personaj secondat în aventurile lui de uriașul Bérurier. Pentru că voia un pseudonim cu rezonanță americană, Dard și l-a ales închizând ochii și punând stiloul la întâmplare pe harta Statelor Unite - exact peste numele orașului San Antonio din Texas.

San-Antonio - două sute de milioane de exemplare vândute

Din 1949, în această serie au apărut 175 de titluri. În paralel cu seria San-Antonio, unul dintre cele mai mari succese comerciale ale întregii industrii editoriale franceze din secolul XX, Frédéric Dard a publicat într-un ritm halucinant de cinci cărți pe an, fie sub numele lui, fie sub numeroase pseudonime, romane *noirs,* „romane serioase”, povestiri, articole, piese de teatru și scenarii de film.

Un castel și o răscumpărare

Seria i-a adus venituri atât de mari, încât Dard, devenit bogat, și-a construit o casă uriașă - „castelul San-Antonio” în Elveția. Din păcate, notorietatea autorului care scria despre crime și răpiri a devenit atât de mare, încât propria-i fiică, Joséphine, a fost răpită, iar Dard a fost nevoit să vândă castelul din Gstaad pentru a plăti răscumpărarea de 2 milioane de franci elvețieni.

După moartea lui, seria San-Antonio a fost continuată sub același pseudonim de fiul sau, Patrice Dard.

SAN-ANTONIO

Lupul travestit în bunicuță

Ediția a II - a

Traducere din franceză și note de
MĂRGĂRITA VAVI PETRESCU

Editura UNIVERS,
Colecţia San-Antonio nr. 3 (Seria nouă)
București, 2014

Redactor Diana Crupenschi
Corector Irinel Antoniu
Tehnoredactor Constantin Niță

Coperta credit foto: Select Studio

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SAN-ANTONIO
Lupul travestit în bunicuță / San-Antonio;
trad, și note de Mărgărita Vavi Petrescu.
- Ed. a 2-a, rev. - București: Univers Publishing House, 2014
ISBN 978-606-8543-57-4

I. Petrescu, Mărgărita Vavi (trad.)

821.133.1- 31=135.1
821.133.1- 312.4=135.1

SAN-ANTONIO
LE LOUP HABILLÉ EN GRAND-MÈRE
© Fleuve Noir, un département d'Univers Poche, 1962
© Editura UNIVERS, 2014, pentru prezenta traducere
www.editurauniversro

ISBN 978-606-8543-57-4

CAPITOLUL I

— Se poate intra?

Și capul lui Pinuche se strecoară prin ușa întredeschisă.

— Se poate! fac eu încântat s-o revăd pe scumpa Fosilă.

Deci intră, urmat de un domn mărunțel, atât de șters ca aspect încât sunt surprins să aflu că are un nume și chiar un prenume: Gerald Fouassa.

Pinaud e cel mai frumos Pinaud pus vreodată în circulație pe străzile Parisului.

— Ia zi, Sherlock, s-ar părea că afacerile îți merg strună! exclam eu.

Cască ochii la mine cu subînțeles, exercițiu care-i este destul de dificil, date fiind pleoapele lui grele. Deduc că personajul șters care-l însoțește probabil că-i unul dintre clienții lui. Și, moral, îmi mușc buzele.

Pinuche al meu poartă un costum nou-nouț din cap până-n picioare și de la stânga la dreapta. O stofă superbă, antracit cu dungi late, albe. Ai zice că bătrânul imbecil e închis după gratii. Cămașa albă e curată, cravata neagră nouă, iar pantofii scârțâie ca niște biscuiți în gura unui moșneag de peste o sută de ani. Un top-model, nu alta. Își ține civilizat pălăria în mână, asemenea celei a domnului Marcel Achard[1] (de la Academia Franceză, prin contumacie); ceea ce înseamnă că clopul ipochimenului seamănă mai curând cu o balegă de vacă decât cu o

[1] Marcel Augustin Ferréol, cunoscut ca *Marcel Achard* (n. 05.07.1899-04.09.1974), scriitor, actor, autor dramatic, ales în 1959 în Academia franceză.

pălărie.

— Ce vânt te aduce? exclam eu, pentru a risipi stânjeneala.

Pinuche își răsfață clientul. Îi oferă cel mai bun scaun din biroul meu, regăsindu-și obișnuințele de odinioară.

— Venim pentru o consultație de ordin strict confidențial și particular, mi se adresează el, luându-și expresia de jude al anilor douăzeci.

Și, arătând spre individ:

— Domnul Fouassa e unul dintre numeroșii clienți ai agenției mele. Mi s-a adresat mie, fiindcă nu îndrăznea să-și prezinte cazul deosebit... poliției.

Pinuche își clatină capul de brahicefal montat pe un resort elastic.

— Imediat am deschis o anchetă, dar trebuie să mărturisesc că, în ciuda vastei mele experiențe, a deosebitei conștiințe profesionale și a talentelor pe care mi le știi, aceasta n-a dat rezultate.

Uf! A vărsat ce-a fost mai greu. Îl simt pe Pinaud zdrobit de eșec.

— Povestește-mi! îl îndemn, luând o poză augustă.

Dar Pinaud, pe care Domnul l-a blagoslovit cu atâtea daruri incontestabile (merita și el o pomană!), nu-l are și pe cel al conciziunii. Când îți rezumă o afacere, ai zice că unge tartine pentru un internat întreg.

— În fața imposibilității în care mă aflu de a scoate la lumină acest imbroglio[2], în legătură cu care...

— Lasă-ți ghemele aici, găsesc eu o clacă să le dau la împletit, i-o retez scurt.

Îmi aruncă o privire atât de lamentabilă, încât o fetișcană de șaptezeci de ani ar izbucni în lacrimi.

Apoi își scoate din buzunar un muc de țigară pe care-l

[2] s. n. 1. Piesă de teatru sau episod dramatic cu acțiune sau intrigă complicată, voit confuză și cu deznodământ surprinzător și clarificator. 2. (Rar) *Încurcătură*.

aprinde, trăgând din el ca un vițel lihnit de foame din țâța maternă.

— Dacă doriți, propune domnul Fouassa, aș putea să vă povestesc eu această aventură.

Îl sondez cu o privire de cunoscător. E un omuleț de vreo cincizeci de ani, defrișat, dar care și-a lipit ultimele fire de păr cu pap, ca să fie sigur că nu le pierde. Are o față prelungă, bărbia ca un galoș, nasul sub formă de cireașă, o proteză care-l zgârie pe umeri, mustața dintr-o altă eră, urechi mari, ochi tulburi, arcada proeminentă ca aceea a unor primate și o cicatrice pe frunte, reprezentând un apus de soare pe Marea Roșie. Social, îl situez în categoria rentierilor precoce și modești. E dotat cu o inteligență care nu-i va deschide niciodată porțile Academiei și e înțolit ca un fitecine.

— Foarte bine, îl aprob eu, povestiți!

— Totul a început în primele zile ale lunii trecute, într-o dimineață, poștașul mi-a adus un pachet... Am fost intrigat, fiindcă nu avea adresa expeditorului pe el și nu așteptam nimic.

San-Antonio, plin de imaginație, vagabondează pe meleagurile presupunerilor. Oare ce conținea faimosul pachet pentru ca acest domn să resimtă o asemenea emoție? Rămășițe umane? O bombă cu cobalt? O cobră încolăcită? O cobră descolăcită? Sau portretul pe email al lui Michel Simon?

Fouassa face o pauză, iar Pinuche profită ca să ia el cuvântul:

— Ia ghicește, San-A, ce-ar fi putut să conțină coletul!

Dar mai înainte de a apuca eu să-mi expun ipotezele, Fosila mă pune în temă:

— Două milioane!

— Două milioane de ce?

— De franci, behăie simpaticul Fouassa. Și precizează

modest: Vechi[3]! În bancnote de zece mii!

Tăcerea care urmează îmi traduce stupoarea mai exact decât ar fi făcut-o un interpret surdo-mut.

— Stați puțin, le spun. Dacă am înțeles bine, ați primit două milioane de franci împachetați în hârtie și expediați pe numele dumneavoastră?

— Exact. Dar asta nu-i tot!

— Cum adică?

— În fiecare săptămână primesc câte două milioane în același mod. Am ajuns la paisprezece milioane.

O nouă tăcere.

Asta-i țeapănă! cum zicea o infirmieră care avea îndatorirea să facă toaleta la secția de bărbați.

Pinuche gâlgâie cu un râs vegetarian.

— Ai mai întâlnit un caz atât de surprinzător?

— Drept să zic, nu. Și cum ați reacționat, dragă domnule, la primirea primului colet?

— M-am întrebat cine putea să-mi expedieze o asemenea avere!

— Pachetul nu era recomandat?

— Nicidecum. Fusese timbrat ca un colet obișnuit sau un imprimat.

Ceea ce nu era decât o jumătate de minciună, întrucât bancnotele sunt de fapt o hârtie imprimată.

— Ștampila poștei? îl întreb pe Pinuche.

— Aici pătrundem în domeniul anchetei mele, face drăgălașul polițist particular. Să precizăm înainte de toate că după primirea celui de-al doilea pachet, domnul Fouassa a venit să mă consulte. Primul colet a fost depus la o poștă din Lyon, al doilea în arondismentul 18, al treilea la Vesinet și așa mai departe. Când sosesc din provincie, când din Paris sau suburbii.

---

[3] Francul vechi a fost înlocuit la 01.01.1960 cu francul nou iar paritatea a fost 1 franc nou = 100 franci vechi.

— Și mereu aceeași persoană scrie adresa?

— Nu-i scrisă de mână, ci imprimată cu un soi de ștampilă-jucărie, mereu aceeași.

— Ați păstrat ambalajele?

— Firește.

Pinuche scoate înfrigurat dintr-o servietă din piele de vițel șapte bucăți de hârtie împăturite cu grijă în patru, toate având faimoasa ștampilă. Din cele șapte, șase sunt din hârtie de ambalaj. A șaptea e verde pe o parte și albă pe cealaltă.

— Ce-ai făcut până în momentul de față? îl întreb pe Pinuche.

Ramolitul e un polițist excelent și sunt convins că s-a străduit serios să descurce ițele.

— L-am întrebat pe domnul Fouassa de relațiile lui. M-am interesat dacă nu cumva cineva, la un moment dat, i-a adus vreun prejudiciu, și acum încearcă să-l repare...

— Niciodată! afirmă cu tărie Fouassa.

— N-a fost contactat de nimeni după primirea coletelor: nici un telefon, nici o amenințare, nimic! Am procedat la anchetarea fiecărui birou de poștă din care au fost expediate pachetele, dar fără rezultat. Funcționarele nu-și mai amintesc de clienții care au făcut expediția. De altfel, acel cineva despre care îți vorbesc putea foarte bine să timbreze coletul fără să-l cântărească și să-i dea drumul într-o cutie. În ce mă privește, cred că-i mâna unui nebun.

— Un nebun teribil de bogat, oftez eu. (Și, schimbând subiectul:) Văru-meu, Hector, mai lucrează la agenția ta?

— Bineînțeles! Să știi că e într-adevăr înzestrat! În momentul de față e într-o anchetă la Lille. A plecat ieri seară cu Lancia lui.

— Hector are o Lancie!? mă sufoc eu.

— Și de ce nu? Afacerile noastre sunt prospere!

Dar, cum nu-i cazul să scrobim lenjeria curată din familie în fața unor terți, revin la preocupările majore ale

momentului.

— Pe scurt, conchid eu, domnul Fouassa a primit 14 milioane de franci vechi de la un necunoscut care dorește să rămână ca atare și n-are nici cea mai vagă idee cum și de ce această dărnicie!

— Exact așa-i, admite Gerald Fouassa.

— Foarte bine, mă voi ocupa de cazul dumneavoastră, îi promit. Lăsați aici ambalajele.

Mustața mâhnită a lui Pinuche atârnă ca lațele unui ciobănesc după traversarea unei mlaștini. Ce-ar fi vrut Strămoșu? Să intru imediat în armura de luptă și să las baltă treburile poliției ca să mă ocup de ramolitul lui?

— Dacă ați putea să acționați repede, mă imploră rentierul, mi-e tare frică, vă rog să mă credeți, fiindcă sunt sigur că aici se ascunde ceva.

— Încep chiar de azi, îl asigur. Adresa dumneavoastră, domnule Fouassa?

— Aleea Chevreuils 18, în Vaucresson.

— Profesia?

— Am astm, începe el.

Sunt gata să-mi zic că-i o meserie destul de surprinzătoare, când interlocutorul meu adaugă:

— Fac niște crize teribile. Am fost nevoit să mă pensionez. Anul trecut am vândut hotelul pe care-l conduceam, în apropierea Gării de Est, și trăiesc din rente.

— Sunt importante? Vă rog să mă iertați că vă pun această întrebare, dar în cazul de față nu trebuie neglijat nici un detaliu.

— Medii, răspunde Fouassa, fără să se piardă cu firea. Trăiesc bine, fără să mă dea banii afară din casă…

Tipul poate fi deci liniștit, nu-l amenință nimic cu evacuarea. Să trecem peste.

— Aveți cumva la dumneavoastră vreo bancnotă din cele pe care le-ați primit?

Fouassa îl arată pe Pinaud cu o mișcare a capului. Ruina

extirpă din servieta lui strălucitoare șapte hârtii de câte zece mii de franci.

— Am scos la întâmplare din toate cele șapte colete, mă lămurește Fouassa.

— Am uitat să-ți spun, îl întrerupe Pinuche, că m-am străduit să aflu dacă erau sau nu bancnote false. Din păcate, nu. Sunt autentice, cum nu se poate mai autentice.

— Lasă-mi-le totuși și pe astea. Ultimul pachet când v-a fost expediat, stimate domn?

— Acum patru zile.

— Prin urmare, al optulea nu va întârzia să sosească, dacă va mai fi și un al optulea! Expedițiile se fac într-o zi fixă?

— Nu, dar, în general, sunt puse la poștă la început de săptămână: lunea sau marțea, declară *dear* Pinuche.

După mine, colaboratorul meu, aici de față, a făcut tot ceea ce un bun copoi trebuia să facă într-un asemenea caz. O să fie greu să prind un fir. Ăsta-i genul de anchetă păcătoasă, pe care scrie de la bun început confuzie.

Mă ridic pentru a le da de înțeles vizitatorilor mei că întrevederea a luat sfârșit. Procedeu infailibil, practicat pe toate meridianele și de către toți oamenii de afaceri, în cazul în care n-au picioarele amputate.

Escortându-i până la ușă (cum zice Mariano), susur în conductul auditiv al Fosilei, având grijă să nu fie urechea lui cea bleagă:

— După ce-i dai papucii, telefonează-mi.

Rămas singur, mă întorc la biroul meu și mă așez. Am dinainte șapte hârtii de ambalaj, șapte bancnote de zece mii de franci și semnul de întrebare cel mai mare din cariera mea.

Tipi care se țin de șantaje sau de estorcări am mai văzut eu, vagoane întregi de clasa întâi sau a doua. Dar oameni dispuși să depună plângere că un necunoscut le expediază câte două milioane săptămânal - ca să-și cumpere țigări cu

filtru, nuga de Montélimar sau muștar de Dijon -, așa ceva, pe cuvântul meu, e primul specimen cu care am de a face.

Sosirea bătăiosului Bérurier îmi întrerupe provizoriu gândurile, pe care numai o echipă de speologi încercați le-ar mai putea sonda, atât sunt de profunde. Arată rău Grasul. Tenul de culoarea hârtiei (igienice) folosite, lampioanele ca niște ochiuri (cu un strop de oțet), mucoasele răvășite, pleoapele ca doi saci cu lenjerie murdară, obrajii nerași, năpădiți de barbă, buzele scorojite, proteza pusă de-a-ndoaselea, genele smulse, sprâncenele zburlite, burta căzută, seismograful în cochilie de melc, călcătura grea și gestul filmat cu doar 24 de imagini pe secundă.

— Parcă n-ai fi în apele tale, remarc eu, grație ascuțitului meu spirit de observație.

— Ce să mai vorbim, oftează Umflatul, depunându-și pe un scaun al poliției cele două sute și ceva de livre de carne nu tocmai proaspătă.

Și adaugă, ca o dovadă a celor avansate:

— Vin de la doctor.

— Și ce ți-a zis veterinarul tău?

Béru ridică din umeri.

— După câte am priceput, ar fi vorba de fiere, care-i caută pricină doidenului și, pe deasupra, pancreasul nu mai pancrează, iar stomacul ar avea nevoie să-și reducă volumul. Cincisprezece ore de orizontală, crudități, carne la grătar și nici un strop de băuturică; regim de staruri, ce mai tura-vura! Dacă-l urmez, îmi fac un mijlocel de manechin și tenul de lapte, să mă invidieze toate fetițele.

Mă uit la nasul lui plin de coșuri și la pometii care bat în violet. N-aș vrea să-l descurajez pe candidat, dar tenul lui de lapte mai are de așteptat! O să mai curgă încă multă apă pe Sena până atunci. Grupa lui sanguină e vinișor fără apă.

— Și eu, care aveam de gând să te cooptez într-o

anchetă captivantă, îi spun.

— Pune-o la rece, mi-o servești mai târziu, glumește Majestatea Sa Cremă de Glandă.

Îmi flutură rețeta doctorului.

— Cu documentul ăsta mă angajez la Jocurile Olimpice de șezlonguri la toate categoriile. Apropo, face el, știi pe cine am zărit luând o mașină?

— Pe Pinaud, ghicesc eu fără a-mi asuma prea multe merite.

— Ezact. Era cu un boșorog jumulit, presupun vreun client de-al lui.

— Presupui corect. Acestui onorabil domn i s-a întâmplat ceva cu totul ieșit din comun.

Îi fac un rezumat expres al celor precedente. Grasul mă ascultă cum ar asculta un meloman evadat din închisoare o Fugă de Bach și se uită la mine cum s-ar uita un bășinos la descărcarea unui cargou de fasole boabe.

— Într-adevăr, admite Rotunjimea Sa, nu-i deloc banal.

Și emite o deducție inedită, care ridică un colț al voalului. O deducție atât de simplă, pe care n-a făcut-o până acum nimeni.

— Precis e vorba de vreo greșeală. O fi pe undeva un alt tip cu același nume, de unde și contuzia.

Mă cufund din nou în reflecții la etajele superioare.

— La ce te gândești, la moartea lui Ludovic al XVI-lea? se ține de bancuri Umflatul.

— Să știi că a fost un Bérurier pe vremea monarhiei franceze, admit eu. Dă-mi cartea de telefon, Grasule.

Dar el scutură enormitatea care îi servește de bostan.

— Cotu! De acum înainte sunt în concediu. Dacă-i un ordin, poți să ți-l bagi în lăcașul termometrului; dar, dacă îmi ceri un serviciu, se schimbă socoteala.

Îi arăt cu un deget irascibil ușa.

— Marș în cușcă! strig eu. Dispari din ochii mei, pe care i-ai murdărit destul. Și încheie-ți prohabul, oamenii de pe

stradă n-au de unde să știe că vii de la doctor!

Béru iese ridicând din umeri, pufnind și bodogănind că o să-și elibereze vezica surmenată pe mine, după care-și încheie pantalonii și trântește ușa.

*
* *

Degetul meu expert frunzărește cartea de telefon până la litera „F”. Agilitatea, precizia și blândețea sunt principalele calități ale arătătorului în cauză, deosebit de apreciate de un drumeț rătăcit, căruia i-aș indica drumul cel bun, și de o damă singurică-singurică, într-o sală de cinema, unde rulează un film ultramodern.

Ciudat, nu găsesc nici măcar un Fouassa în prea copioasa operă unde se află rezumată partea esențială din *curriculum*-ul concetățenilor mei, respectiv numele, adresa, profesia și numărul de telefon. *After,* mă arunc asupra anuarului genovez și mă consacru în special cochetului oraș Vaucresson[4], al cărui nume e un fel de mâncare prin el însuși. Dar nu dau decât peste Fouassa al meu. Se vede treaba că acest cetățean a fost tras într-un singur exemplar. Îl sun pe roșcovanul de la laborator și-l rog să coboare. Uite că m-am și apucat să rod la osul ăsta, băieți. Și voi mă cunoașteți: când fermecătorul San-Antonio e pasionat de un mister, nu mai cunoaște odihna până nu-l elucidează.

Intră Magnin. În halatul lui alb, ai zice că-i o lumânare aprinsă. Coama ca para focului și pistruii îi scânteiază în lumină. Numai mandea e măcinat de gânduri.

Pentru a doua oară în zece minute, povestesc pățania lui Fouassa. Magnin cască niște ochi mari ca rozasa catedralei

[4] Vițel cu salată de lăptuci. Veau – vițel; cresson – untișor (salată) (n. tr.).

din Sartre.

— For-mi-da-bil! rezumă el.

— Recunoști că nu-i deloc ceva obișnuit!

— I-ați povestit Bătrânului?

— Nu, am ceva important de rezolvat în momentul de față și ar pasa cazul altui serviciu.

— De fapt, nici nu l-am putea numi caz, subliniază Magnin. N-a fost comis nici un delict. Și pe urmă, nu-i interzis să faci donații contemporanilor tăi, chiar și de paisprezece milioane.

O bună bucată de vreme ne examinăm fundul de ochi ca doi oftalmologi care-și caută unul altuia leziuni pe retină, apoi împing spre tehnician hârtiile de ambalaj și bancnotele.

— Astea-s singurele documente pe care le posed, Magnin. Nu cred că ne-ar putea elucida cazul, totuși cercetează-le îndeaproape. Nu se știe niciodată.

Cu acestea, ziua fiind pe sfârșite și eu sfârșit de foame[5], îi strâng dreapta roșcovanului și cobor.

În fața poliției s-a adunat lume. Râsete, strigăte, imprecații, exclamații, interjecții, injurii și lătrături. Îmi croiesc drum prin mulțime și-l descopăr pe bravul Béru într-una dintre acele situații extravagante al căror secret îl deține. Poartă în lesă un formidabil Saint-Bernard pe care intenționează să-l urce într-un taxi. Dar câinele n-are chef și, pentru a-și manifesta ostilitatea, udă din abundență caroseria mașinii. Probabil că a băut bere și a stocat-o opt zile, fiindcă nu mai termină. Șoferul, un rus alb, nespălat, protestează și refuză o asemenea clientelă aiuristică.

Bérurier îi obiectează în termeni condimentați că și câinii au dreptul să meargă cu taxiul. Prințul Boufzilov îi răspunde că poate câinii da, nu însă și vițeii. Cum e și

[5] N-aveți decât să vă strâmbați, sigur ați făcut jocuri de cuvinte și mai răsuflate! (n. a.).

firesc, Béru îl apostrofează cu „Vițel ești tu!”. Auzind acestea, șoferul coboară din mașină și trage un șut à la Kopa în fundul potăii care, uitând că misiunea ei originară e de a-i salva pe oameni, se repede și-l mușcă de turul pantalonilor. Rusul strigă să vină poliția. Bérurier îi dă imediat satisfacție prezentându-i legitimația.

Câinele se apucă iar de stropit mașina, care acum e curată-curățică pe o parte. Paisprezece persoane se strâmbă de râs. Atunci intervin și eu.

— Ce-i cu circul ăsta, Grasule? Pregătești un număr pentru Gala Uniunii?

— Vreau să mă întorc la mine acasă, asta-i tot, tună și fulgeră Grasul.

— Cu mamutul ăsta?

— Nu-l mai recunoști?

Mă uit la Saint-Bernard și scutur din cap.

— Nu, e cineva din familia ta?

— E Sarah-Bernhardtul pe care l-am adus din Elveția acum trei ani, adu-ți aminte!

— Am crezut că te-ai descotorosit de el!

— I l-am oferit nepotului meu, dar el are acum un copil și Sarah-Bernhardtul nu-i dă pace bebelușului. Am fost obligat să-l iau înapoi. Numai că nu știu cum să mă mai întorc acasă. Bestia nu vrea să meargă într-o mașină închisă.

— E ca regina Angliei: are nevoie de un cupeu decapotabil.

În vreme ce noi discutăm, taximetristul a șters-o fără să mai ceară restul și nici despăgubiri de la asigurările sociale.

— Am venit cu M.G.-ul meu decapotabil. Dacă ai să-l poți ține pe genunchi, te duc eu până acasă.

Béru scâncește plin de recunoștință. Formăm un echipaj demn de a trezi tot interesul. Imaginează-ți mica mașină decapotabilă, cu Grasul înăuntru, ceea ce-i deja mult,

ținând în brațe un câine de dimensiuni anormale asemănător cu Bismarck. Dacă ne-am prezenta la concursul de eleganță automobilistică din Enghien-les-Bains, precis am obține marele premiu.

CAPITOLUL II

Tocmai îmi terminasem laptele de pasăre, când mi-am adus brusc aminte că bătrânul Pinaud nu m-a sunat, așa cum îi cerusem. Decid, prin urmare, să-i telefonez eu însumi și în persoană, plus în carne și oase; în timp ce Félicie, strașnica mea mamă, strânge masa, eu formez numărul Fosilei. Vocea plângăreață a coanei Pinuche îmi gâdilă conductul auditiv.

— Soțul dumneavoastră e acasă? o întreb după ce mi-am declinat pe rând numele și o invitație la cină.

— Îl aștept, face bătrâna, nu s-a întors încă.

— Când vine, spuneți-i să mă sune acasă.

— Îi spun, sigur că da.

În clipa când închid, o tuse ușoară, guturoidă, se aude și-l văd apărând pe Pinuche. Urcă treptele, își curăță științific tălpile de ștergătorul decorat cu însemnele blazonului meu și își scoate pălăria comică pentru a o saluta adânc pe mama.

— Am venit să stăm de vorbă, mă avertizează el, n-am putut să telefonez fiindcă, după vizita noastră, Fouassa a făcut o criză violentă de astm și a trebuit să-l duc mai întâi la farmacist și pe urmă la el acasă.

Félicie îl întrebă grijulie:

— Ați cinat, domnule Pinaud?

Pinaud îi răspunde că nu, dar că poate să mai aștepte, nefiindu-i prea tare foame. Toți sunt așa în familia lui, din tată în fiu. Au stomacul delicat. De altfel, bunicul lui a murit de un cancer în acel loc, iar tatăl, dacă n-ar fi fost

doborât de o gripă spaniolă, și-ar fi făcut o datorie de onoare să piară din pricina stomacului.

În cele din urmă, acceptă o fărâmă de ton cu salată, o porție de rasol de vițel, o bucată de brânză italienească și ce-a mai rămas din laptele de pasăre.

În timp ce bagă în el caloriile, calorii, îmi vorbește despre clientul lui.

Pinuchet a întreprins o anchetă discretă în legătură cu Fouassa și ceea ce a aflat confirmă impresia mea. Individul a dus o existență plată. Fiu de hotelier, a preluat moștenirea lăsată de tatăl lui după întoarcerea din armată. S-a însurat, dar a rămas văduv cinci ani mai târziu, fără urmași, și a trăit vreo douăzeci de ani singuratic în stabilimentul lui, răsturnând niscai cameriste când natura își cerea drepturile. Apoi, într-o bună zi, a vândut hotelul și s-a retras, păstrând ca menajeră o fostă casieriță bună la toate, pe care o angajase cu ani în urmă.

— O cunoști? îl iscodesc eu.

Pinaud răstoarnă un polonic cu cremă de vanilie pe frumosul lui costum, ex-nou, de unde o consumă cu lingurița și resemnarea de care știți că e în stare, și dă din cap.

— Am văzut-o o singură dată. O persoană care arată bine: de vreo cincizeci de ani, dar încă verde, genul de femeie serioasă.

— Ai făcut investigații și în legătură cu ea?

— Nimic de spus, nimic de adăugat. Soțul ei a murit în deportare. Femeia are un băiat mare, șef de sală pe un transatlantic.

— Trăiește cu astmaticul?

— Probabil, dar să nu bârfim!

Bravo, Pinuche! Inocență îmbătrânită!

— De câteva săptămâni, de când te ocupi de caz, probabil că ți-ai făcut o idee, nu?

— Mi-am făcut chiar mai multe, declară Venerabilu, ceea

ce-i echivalent cu zero.

— Bine zis, o, înțelept al înțelepților!

— La început am crezut că Fouassa e scrântit. Pe urmă, mi-am spus că vreo rudă de-ale lui o fi murit și i-a lăsat o avere serioasă, care, din rațiuni necunoscute, i se expediază în rate...

Se oprește.

— Dar nimic nu stă în picioare. E un mister, San-Antonio. UN MISTER!

— Ce-ar fi să-i facem o vizită lui Fouassa? sugerez eu.

— Când?

— Chiar acum. Aproape că mi-e vecin. Vaucresson e la opt kilometri de aici.

— Și de ce, mă rog?...

— Să adulmecăm. Când nu dețiii nici un element pozitiv într-o anchetă, încerci să tatonezi care-i atmosfera. Metoda lui Maigret, dragă Pinuche. Bei un pahar de bere privind la popoul patroanei bistroului și pricepi tot. De vreo treizeci de ani Simenon încearcă să ne explice treaba asta.

— Foarte bine, hai să mergem, oftează el. Numai ce-am venit de acolo.

*
* *

Aleea Chevreuils e o cale rezidențială mărginită de vile cochete.

— Uite acolo! îmi spune Pinuche, casa normandă de pe dreapta.

Un zid scund, o poartă din lemn cu balamale din fier forjat, o peluză pe fondul unei grădini, o vilă încântătoare, a cărei fațadă e decorată cu grinzi aparente... Sunăm.

O voce cavernoasă răsună după un moment, întrebând cine-i acolo. Remarc atunci grilajul de aramă al unui interfon deasupra soneriei.

— Domnul Pinaud, behăie creatura superfluă.

Un declic! Poarta se deschide. Mergem pe o alee frumoasă cu prundiș roz, care scârțâie sub pași.

— S-ar părea că moș Fouassa și-a vândut pe bani buni uzina aia de dormit, șoptesc eu. Frumoasă proprietate.

Ușa principală e deschisă și, în dreptunghiul de lumină aurie, ne așteaptă o siluetă masivă. Pe măsură ce ne apropiem, delimitez contururile și ajung să identific o femeie. Voluminoasă, cucoana! Construită ca un grenadier, aproape la fel de mustăcioasă, cu păr pe picioare și având aerul că n-ar tolera să-și sufle cineva nasul în perdelele ei.

— E dama de care ți-am vorbit, mă anunță Pinuche. Dumnealui e comisarul San-Antonio, doamnă!

Prezentările sumare fiind îndeplinite, matroana îmi întinde o labă mare cât rondul de pe Champs Èlysées. Îi dau mâna cu oarecari rețineri și sunt îndreptățit să-mi fie teamă, pentru că demna căpcăună mi-o sfărâmă. E genul de persoană pe care nu o poți saluta fără a fi însoțit de un vraci. Îmi masez pe furiș falange și fălănguțe și pătrundem într-un living mobilat mai curând rococo.

— Aveți ceva noutăți? se interesează căpcăuna.

— Nu încă, se scuză Pinuchet. Prietenul meu, comisarul San-Antonio, ar avea nevoie de unele precizări. Domnul Fouassa e acasă?

— E în pat.

— Tot nu și-a revenit?

— Se simte ceva mai bine: pulverizările i-au făcut bine, dar când îl apucă o criză îl ține toată ziua, bietul de el. Mă duc să-i anunț vizita dumneavoastră...

Cu un gest autoritar, ne arată scaunele disponibile și dispare. În loc să mă așez, dau ocol încăperii.

E la fel de posomorâtă și convențională ca și Fouassa. Într-adevăr, locuința unui rentier mediocru. Conchid că istoria asta cu banii misterioși probabil că i-a perturbat existența bietului om.

— Asta-i menajera lui? întreb arătând cu un gest vag ușa prin care a dispărut căpcăuna.

— Da. N-arată rău, ce zici?

— Puțin cam plăpândă pentru o catedrală, dar prea masivă pentru un turn, decretez eu.

Pinuche saltă din umerii lui robuști, de barză înfrigurată.

— Nu te-ai schimbat, îngână scumpa mea relicvă, așa ești tu, dacă persoanele sexului frumos nu seamănă cu o copertă de revistă, îți bați joc de ele fără milă.

Televizorul e în funcțiune, dar, când am sunat noi, căpcăuna a redus sonorul. Abia dacă se poate percepe un murmur.

Răsucesc butonul destinat intensității sonore. Mulțumită acestui gest mărunt, răsună vocea caldă din Èlysée-Montmartre. Pe un ring, doi bărbați grași și burtoși își fac chei do și își servesc pumni în vreme ce un public discret îi tratează de imbecili și-l invită pe arbitru să se ducă de urgență la toaletă. Câteva citrice putrezite încep să plouă peste antagoniști.

Cel mai voinic apucă în dinți buricul celuilalt pentru a i-l deșuruba, dar respectivul reușește să scape din impas izbind în calviția adversarului său cu picioarele. Cei doi se ridică. Ai zice că-s niște gorile deghizate în luptători de catch. Au fizionomii susceptibile să provoace nașteri premature și să vindece de sughiț.

— Și noi avem televizor, mă informează Pinaud, dar de câteva zile s-a stricat. S-ar părea că-i de vină tubul catodic...

Observ că în fața televizorului se află două fotolii. Pe brațul unuia dintre ele este o scrumieră în care fumegă o țigară. Căpcăuna își clătea ochii în fața micului ecran. Probabil că o excită catcherii. Mi-o imaginez arătând perfect în chip de luptătoare. Dublul Nelson, foarfeca, pumnii, loviturile de picior în fund reprezintă specialitatea acestei dame! Are brațe musculoase și bazin puternic.

Când, în decursul unui picnic, se așează pe un ziar, apare luna pe cinci coloane!

Încep să râd de unul singur. Mă apucă uneori. Îmi povestesc istorioare pe care nu le cunosc, și uite așa mă trezesc cu gura până la urechi. Dar distracția mea e oprită de sosirea unui tren. Pentru o clipă am impresia că mă aflu la o trecere de nivel peste calea ferată. Mă arunc înapoi și Fouassa își face intrarea. Criza lui de astm e departe de a-l fi părăsit. Merge frânt în două, apăsându-și pieptul. Respirația îi funcționează cu toată viteza. În ritmul ăsta, inima lui o să-și frângă o bielă. Ne salută cu o mișcare a capului și se prăvălește într-un fotoliu. Apoi scoate din buzunarul halatului un flacon al cărui dop e agrementat cu un pai de cauciuc și-și pulverizează conținutul prin țeava de eșapament. Încet, încet, suflul lui devine mai puțin violent.

— Din cauza scărilor, articulează el.

— N-ar fi trebuit să vă deranjați, intervin mișcat. Am fi putut urca noi până în dormitorul dumneavoastră.

Ne surâde și schițează un gest vag.

— Într-o bună zi am să rămân țeapăn acolo, profetizează Fouassa. Doreați să-mi vorbiți?

— Aș vrea să arunc o privire asupra celorlalte bancnote, îi spun eu. E posibil?

— Bineînțeles.

— Deci nu le-ați depus în seiful dumneavoastră de la bancă? mă mir eu. Nu-i prea prudent să păstrați în casă o sumă ca asta în bani lichizi.

— Am aici un seif. Și, pe urmă, mă aștept din moment în moment să vină cineva și să-mi ceară banii înapoi.

Inspiră adânc și strigă:

— Doamnă Renard!

Atitudinea asta face parte din demnitatea personajului. Se culcă împreună și nu-i exclus să-i pretindă mustăcioasei chestii teribil de inventive, dar când *at home* e lume, i se

adresează cu doamnă Renard, cu glas gros, cum e brațul... doamnei Renard.

— Vă invit să luați o gustare, propune amabil Fouassa. Ați cinat? Atunci o șampanie fină. Dacă ați vrea, dragă domnule Pinaud, să faceți oficiul...

Se uită în direcția ușii și strigă din nou, dar cu o voce cântată:

— Doamnă Renaaard!

Miss Sistem Păros se abține de la un răspuns. S-a bosumflat ori i s-au constipat brusc urechile? Nu știu.

— Asta-i bună, ce-o fi făcând? geme Fouassa. N-a vrut să cobor și...

Completează în șoaptă:

— E o persoană cumsecade, dar are un caracter dificil.

Cum mustăcioasa nu se arată, mă îndrept spre vestibul și strig tare și cu forță: „Doamnă Renard!”

Îmi răspunde doar un curent de aer, ușa care dă spre grădină fiind larg deschisă. Fac câțiva pași pe peron. Repet chemarea. De ce oare, brusc, sunt cuprins de o spaimă tulbure? De ce mi se răresc bătăile palpitantei, mi se încing urechile și mărul lui Adam devine ceva ascuțit? O premoniție? Un al șaselea simț?

Înaintez. Mă uit în toate părțile cu un ochi de Belzebut plin de bismut și cântând din luth[6]. Și ce zăresc pe mijlocul aleii? Pe căpcăună. Dau fuga spre ea. Oh! biata femeie! Nici mâine, nici poimâine, nici răspoimâine și niciodată de acum înainte nu îi va mai pregăti supa lui Fouassa!

E moartă. Trupul ei se scaldă într-o baltă de sânge[7]. Din două priviri îmi dau seama ce s-a întâmplat. Criminalul a lovit-o și apoi i-a tăiat gâtul. Instrumentele crimei, aflate la fața locului, vorbesc de la sine. O cazma și un cuțit.

[6] Nici o grijă, mi se trage de la supapa mea poetică, intrată în funcțiune (n. a.).

[7] Formulă clasică, dar merită să fie păstrată fiindcă posedă multă vigoare și aprinde imaginația (n. a.).

Agresorul probabil că era pitit în umbră cu cazmaua în mână. Când ea s-a apropiat, i-a tras una în cap. Cumătra Renard a plecat la iarbă verde, leșinată. Să-i taie apoi gâtul nu a fost decât un joc de copil turbulent!

Îi pun mâna pe piept: nu încape nici o îndoială, și-a câștigat aureola și aripioarele adaptabile. Moartea a survenit recent, pentru că mustul încă mai gâlgâie din rana căscată. Alerg spre ieșire. Poarta care dă în stradă a rămas deschisă. În graba lui, asasinul a neglijat s-o mai închidă. Mă întorc la moartă. Adierea ușoară a nopții vântură bucăți de hârtii prin preajmă. La lumina lunii, constat că respectivele hârtii sunt în realitate bancnote de câte zece mii de franci. Cel puțin o duzină zboară pe iarba verde, ca hârtiile unsuroase în pădurea Meudon într-o după-amiază de duminică.

Mă întorc în living. La televizor, meciul de catch e pe terminate, cu victoria grasului ăluia nesuferit și chel, în huiduielile sălii. Fouassa și Pinuche se uită pe ecran cu interes. Fosila îl lămurește că a fost odinioară campion de lupte la categoria ciocârlie.

— Nu răspunde? mă întreabă Fouassa, văzând că intru singur.

— Nu, domnule Fouassa, și are motive foarte serioase: e moartă!

Abia am dat drumul acestei declarații că am și regretat-o. Câteodată sunt groaznic. Bietului rentier încep să-i curgă balele pe plastron din proteza cu treizeci și două de piese, apoi pălește, devine violet și cade în genunchi pe jos, ținându-se cu mâinile de coaste. Nu mai are aer. Se rostogolește, pradă unei brutale crize de sufocare.

— Ce-ai făcut, nenorocitule? urlă la mine Pinaud. Să spui asemenea lucruri unui om în starea lui!

Îi apucă mâinile amicului, îi pălmuiește obrajii palizi, spunându-i întruna:

— Liniștiți-vă, domnule Fouassa, nu-i adevărat. A fost o

păcăleală! O păcăleală!

— Du-te și te uită în grădină, să-ți vezi păcăleala, mă supăr eu. Și nu-i un peștișor acolo, ci ditamai cașalotul!

Lui Pinaud nu-i vine a crede, Pinaud iese și Pinaud se convinge. Revine arborând un ten verde-amandină, ce zic eu: verde-amendă!

— Dar ce i s-a întâmplat bietei femei?

— Nu cred să-i fi rămas un os în gât sau s-o fi călcat tramvaiul. Trebuie să dau niște telefoane... Ocupă-te de clientul tău.

Plec în căutarea unui telefon și-l găsesc. Agățată de perete, deasupra aparatului, se află o listă a prietenilor și furnizorilor obișnuiți ai lui Fouassa, cu numerele lor de telefon. Citesc „Doctorul Linfecté[8]" și-l sun. Îmi răspunde chiar medicul în persoană. Îi spun să vină de urgență la Fouassa, după care previn comisariatul din Vaucresson că a avut loc un scandal la unul dintre supuși.

Cu conștiința împăcată, mă întorc în living. Descopăr aici că Fouassa își revine în simțiri. Locomotiva lui a demarat din nou, de bine de rău, și nu i-a sărit din piept.

— Ce-ați spus? Ce-ați spus? bolborosește el plângând. Madeleine, micuța mea Madeleine nu-i moartă. Biscuitul meu adorat...

Madeleine a lui! Biscuitul! Un biscuit cam brunețit, da! O fi fost patisier, într-o viață anterioară, astmaticul!

— Liniștiți-vă! Respirați ușor, vine imediat și doctorul.

— Unde-i? Vreau s-o văd... Ce-a pățit? E adevărat?

În fața unui asemenea aflux de întrebări, mă simt depășit. Pentru a-mi ascunde stingherealа, apuc pulverizatorul și-i spun să deschidă gura, ceea ce, paradoxal, e cel mai bun mijloc de a i-o închide! Îi stropesc canalizarea în toată regula. Și iată-l că respiră corect, în acest timp, la tembelizor, o damă prezintă viața lui

[8] Numele s-ar traduce „Infectatul".

Montaigne, iar eu nu regret decât un singur lucru: că nu-i și Montaigne de față s-o asculte și să crape de râs.

Pinuche, care a întâlnit în drumul lui sticla de șampanie fină, semnalată anterior de Fouassa, se întreține confidențial cu ea. Îi împărtășește emoțiile prin care trece, iar butelca îi toarnă pe gât cuvinte de îmbărbătare.

— Vă simțiți mai bine? îl întreb pe rentier.

— Puțin, mulțumesc. Vorbiți, povestiți, vă implor, ce se întâmplă?

— Deocamdată, mi-ar fi cam greu. Când am sosit noi, erați în dormitorul de la etaj, nu-i așa?

— Da, moțăiam. Madeleine, mă rog, doamna Renard a venit să mă anunțe despre vizita dumneavoastră. În vreme ce-mi trăgeam pe mine halatul, ea a coborât. Credeam că o voi găsi aici. Cum n-am văzut-o, am dedus, în mintea mea, că s-o fi dus să se pieptene puțin. A făcut un atac?

— Un atac, da. Dar nu cardiac. Un agresor misterios a asasinat-o.

Scoate un geamăt cum nu i-ar reuși unui fierăstrău muzical.

— Asasinată! Ce grozăvie! O femeie așa de cumsecade, care n-a făcut rău nici unei muște!

În sinea mea îmi spun că probabil namila o fi avut un respect deosebit pentru muște, dar, după mine, nu și pentru persoanele pe care le răsfăța. În plus, realizez că am avut nas, nu glumă când am dat în seara asta pe la Vaucresson. Și, de asemeni, consider că afacerea Fouassa e cu mult mai complicată decât îmi închipuiam.

Pinaud articulează:

— Ai remarcat, San-A., că iarba e presărată cu bancnote?

— Ce bancnote? se miră sărmanul Fouassa.

— Unde aveți seiful în care v-ați depozitat milioanele? îl chestionez eu.

— La etaj, în biroul meu.

Părăsesc livingul fără o vorbă și urc la etaj. După o rapidă investigație, descopăr dormitorul lui Fouassa, cel al răposatei guvernante (cele două sunt separate doar printr-o baie) și, în fine, biroul rentierului astmatic, într-adevăr, dau aici peste un seif, dar ușa lui grea e la fel de căscată ca gura unuia operat de amigdale. Rafturile mobilei blindate sunt goale. Un teanc de zece mii zace pe jos... Perplex, San-Antonio se așează pe un colț al biroului și face ceea ce fac toate oglinzile normal constituite: reflectează[9]. San-Antonio încearcă să înțeleagă, normal, nu? Își spune că tanti Renard n-a prea fost ea albă ca laptele! Și își mai spune încă o groază de alte lucruri edificatoare, după care coboară.

Taica Fouassa a ținut să meargă lângă trupul iubitei lui și bocește de nu mai poate, astfel încât toate javrele din cartier, pline de compasiune, încep să urle la lună.

— Scumpa mea Madeleine! Draga mea Madeleine! astmatizează rentierul.

Până la urmă, el e cel care bocește ca o Magdalenă! Frământă trupul mult iubit cu mâinile-i tremurătoare, iar respirația lui riscă s-o ia razna. Pinuche și cu mine ne străduim din răsputeri să-l smulgem de lângă dameză. În vreme ce Pinaud îl conduce spre *the house,* eu mă aplec asupra femeii și-i privesc gura. Apoi, cu un colț al batistei, îi frec buzele și constat că rujul ei se șterge, ca de altfel majoritatea rujurilor. Dau fuga în living și iau țigara lăsată în scrumieră. Nici o urmă! Atunci, băieți, am dat peste un indiciu, sau nu-s bun eu de nimic, ce ziceți? Vă prindeți cum stau lucrurile? Nu? Înseamnă că aveți, cum puteam fi sigur, diaree de iepure în loc de creier, ia gândiți-vă nițel, ce naiba! Sau cadorisiți-vă celulele cenușii albinelor, să depună mierea în ele! Urmăriți-mi demonstrația și închideți gura că se face curent! Pentru că țigara nu-i

[9] Recunoașteți că nu vă așteptați la asta (n. a.).

mânjită cu ruj de buze, înseamnă că n-o fuma Madeleine cea mustăcioasă. Nu putea fi nici taica Fouassa, căruia astmul îi interzice un asemenea sport, nu? *Concluzia: în hacienda se afla și o a treia persoană.*

Ați rămas mască, așa-i? Așteptați, demonstrația magnificului San-Antonio nu s-a terminat, mai am vreo treizeci de metri în portbagaj, fraților. Încerc să-mi imaginez scena, înainte de a acționa noi soneria lui moș Fouassa, situația se prezintă în felul următor: taica Fouassa era în scutece și în plină criză. Jos, pisicuța lui se uita la meciul de catch în compania unui domn pe care-l vom numi „X” pentru facilitarea transportului. Domnul „X” era pe cale să uneltească ceva cu dama. Și acest ceva, sunt gata să pariez pe o noapte a nunții la Praga contra unui cont deschis prin cec poștal, e subtilizarea milioanelor. Sosim noi. Amicul madamei Renard se ia de mână și se ascunde. Bătrâna ne întâmpină, ne introduce și zice că se duce să-l anunțe pe ramolit. Și merge să-l anunțe. Dar îl anunță și pe prietenul „X”. Vă prindeți cum stau lucrurile, voi, ăștia cu bulbul constipat? Pot să continui? Sunteți siguri că n-o să faceți o hernie pe creier? Bun! Sosirea noastră la o oră așa de târzie îl panichează pe complice. Își spune că a sosit momentul să pună laba pe parale, fiindcă acestea ar risca să-i treacă pe sub nas, făcându-i bezele. O pune în temă și pe cumătra Renard, care urcă să deschidă seiful, și ia în brațe banii calzi. Dar, o dată ajunse în grădină, cele două personaje se iau la harță. „X” pune mâna pe un hârleț aflat în umbră și sparge supiera iubitei lui. Cum tipa nu moare, are el grijă s-o termine cu un cuțit, fiindcă timpul presează. Adună banii în graba mare și se face nevăzut. Sfârșitul capitolului întâi.

— Spuneți-mi, domnule Fouassa, dama dumneavoastră de... companie, între alte combinații, o poseda și pe cea a seifului, presupun?

— Nu aveam nimic de ascuns față de doamna Renard.

Era o femeie foarte cinstită...

Tresare.

— Banii! face el. Vreți să spuneți că...

— Da, și-au luat zborul, iar ușa seifului cască la fel ca auditoriul unei conferințe de combatere a alcoolismului. Acum, aș vrea să vă pun o altă întrebare: doamna Renard primea uneori vizite?

— Da, din când în când, venea fiul ei s-o vadă...

Arunc spre Pinuche privirea mea 69 bis, cea pe care n-o utilizez decât în cazuri grave.

— Era aici în seara asta?

— Nu, a venit săptămâna trecută. În momentul de față navighează pe pachebotul *France.*

— Nimeni altcineva nu vă mai vizita... hmm... menajera?

— Absolut nimeni.

— În seara asta n-ați primit nici o vizită?

— Nu, domnule comisar, nici una.

Sosirea doctorului pune capăt discuției. Bietul de el a intrat fără să sune și s-a împiedicat de cadavrul doamnei Renard. Tună și fulgeră. Mă îndrept spre el și-l pun la curent cu situația.

— Nu puteți face mare lucru pentru femeia asta, ocupați-vă mai bine de domnul Fouassa, îl sfătuiesc.

Apar și colegii mei de la comisariat. Îmi alcătuiesc o nouă versiune. În colivie, se produce o mare zăpăceală (cum zicea un amputat). Profit ca să mă trag la o parte cu reverendul Pinaud pentru a rezuma situația. Îmi ascultă grav teoria, dar, în loc să reacționeze (deși nu-i tocmai ușor la vârsta lui), clatină din cap de parcă ar sta în colțul unei străzi cuprinse de incendiu.

— Ascultă, San-A, fără îndoială că e și ceva adevăr în spusele tale... dar...

Cu vârful unghiei își înlătură un puchin adunat în colțul ochilor, smulge o fărâmă de gălbenuș închegat în mustață și continuă:

— Dacă ar fi vorba de un vizitator, cu ce ar fi venit el? Nu era nici o mașină pe stradă când am sosit noi. Iar gara e departe de aici.

Mă burzuluiesc. Are dreptate. Un musafir clandestin, să nu uităm că „X” se afla aici clandestin, trebuia să posede obligatoriu un mijloc de locomoție... Doar dacă... Doar dacă nu cumva locuiește prin apropiere!

Îi spun părerea mea Fosilei. Nici de data asta nu obțin deplina lui aprobare.

— E ceva care nu-mi place, face el.

— Dă-i drumul!

— Vorbești de un musafir clandestin. Clandestin doar pentru că Fouassa nu era la curent cu prezența lui, de acord?

— Da, și?

— Te-ai vedea făcând o vizită unei dame fără știința partenerului respectivei și instalându-te dinaintea televizorului cu țigara în gură, în vreme ce stăpânul casei e chiar în camera de deasupra?

Are dreptate Pinuchkoff, e greu de presupus. Sunt de râsul curcilor că nu m-am gândit și singur la așa ceva. Am fost atât de entuziasmat de găselnița mea cu țigara și rujul de buze!

La rândul lui, și Imperturbabilul se lansează într-o demonstrație de o logică tulburătoare.

— Din trei una, decretează el. Ori dama fuma și numai în clipa când am venit noi s-a rujat. Ori Fouassa fuma. Ori aveau un musafir, dar acesta nu era clandestin.

— Bravo, bătrâne! Ai putea obține premiul întâi la un concurs de rezumate.

Pinuche se umflă în pene.

— Să verificăm fiecare dintre aceste trei puncte, cum zicea un amic de-al meu francmason.

Scotocesc în unicul buzunar al moartei. Nu găsesc decât o batistă care stă cuminte, fiind din batist. Apoi răscolesc

parterul în căutarea unui ruj de buze, dar nu dau peste așa ceva. Or, doamna n-a avut timp să urce la etaj între momentul în care am sunat noi și cel al splendidei sale apariții în cadrul ușii. Trebuie deci să ne concentrăm asupra celorlalte două ipoteze. Îl apuc pe doctor de-o aripă în clipa în care tocmai îi făcuse o injecție lui Fouassa.

— Spune-mi, doctore, domnul Fouassa fumează?

— Glumiți! În starea lui!

Această exclamație îmi e de ajuns.

— Mulțumesc, doctore, asta-i tot ce voiam să știu.

Mă duc la căpătâiul lui Fouassa, care a fost întins în pat și plânge încetișor în pernă, zăpăcit de injecție și de evenimente. Mă așez fără menajamente pe pat.

— Domnule Fouassa, în clipa în care eu și Pinaud am venit, mai era cineva în casă. Acel cineva nu încerca să se ascundă de dumneavoastră, fiindcă fuma și se uita la televizor în camera de jos. Vă rog să-mi spuneți imediat cine era.

M-am exprimat curtenitor, dar pe un ton care nu admitea replică. Dacă aș fi în pielea tipului, n-aș încerca s-o scald, chiar dacă aș fi specialist în materie. Mă privește cu o candoare îndurerată.

— Vă asigur, domnule comisar, că nu era nimeni. Moțăiam. Auzeam televizorul... Nu, nimeni, pot să jur!

— Sper că spuneți adevărul. Nu uitați că-i vorba de o crimă.

Îl las pentru a mă duce la băieții de la Judiciar, care au năvălit în toată locuința. Le recomand să aibă grijă în mod deosebit de amprentele din jurul televizorului și dispar, flancat de Reverend. Nu-mi place să anchetez în prezența colegilor mei. Chestiunile astea sunt ca în dragoste: le faci singur sau între prieteni.

CAPITOLUL III

A doua zi, după o noapte de somn semnată Relaxa, mă duc la serviciu înțolit *up-to-date*[10]. E un timp de să-l dai afară din casă pe Bérurier. Păsărelele ciripesc, puicuțele îmi aruncă ocheade și motorul M.G.-ului meu toarce rotund. Îmi spun totuși că în curând va trebui să sparg pușculița și să-mi cumpăr un Jaguar. Mereu vrem mai repede! E deviza unei prietene drăgălașe și mi le-am însușit (deviza și amica).

Magnin mă așteaptă la mine în birou, citind ziarul și mâncând un corn. Și unul, și celălalt sunt proaspete.

— Ia spuneți, domnule comisar, mi se adresează roșcovanul, s-ar părea că ancheta dumneavoastră avansează, nu?

Îmi arată prima pagină a ziarului. Pe două coloane se poate vedea proprietatea din Vaucresson a lui Fouassa, având în medalion piftia cumetrei Renard. Fotografia a fost făcută cu vreo zece ani în urmă, fiindcă dama de companie (care s-a sustras într-o manieră atât de crudă companiei noastre) nu are fălci chiar așa de mari, nici mustață, ci aerul satisfăcut al unui șarpe boa pe un baobab.

— Extraordinar, nu? fac eu ca să zic ceva care mi-ar permite să mă manifest, fără a-mi angaja totuși responsabilitatea. Ei, schimb vorba, ai descoperit ceva, bătrâne?

— Dumneavoastră decideți, domnule comisar, răspunde

[10] După ultimul strigăt al modei (engl.). (n. tr.).

misterios dragul de Magnin.

Scoate dintr-un plic cele șapte bancnote de zece mii pe care i le-am supus examinării.

— De răspunsul dumneavoastră depinde, domnule comisar, importanța observației mele. Când v-au fost predate aceste hârtii erau prinse în bolduri?

— Nu, se aflau într-un plic.

— Și spuneți că au fost prelevate din colete diferite?

— Așa pretinde Pinuche.

Magnin se apleacă deasupra biroului meu. Coama lui roșcovană parcă-i un reflector.

Etalează hârtiile cum se etalează cărțile de joc.

— Din acestea șapte, trei comportă doar o singură urmă de bold, vedeți?

Cu vârful *coupe-papier*-ului meu îmi conturează cele două găuri minuscule, rezultat al împunsăturii.

— Și ce-i cu asta? întreb eu fără să pricep.

— Am examinat bancnotele la microscop: cele două perforații ale acestor trei hârtii au fost făcute de același bold, dovadă că au fost străpunse împreună și în același timp, înțelegeți? Prin urmare, ele făceau parte din același teanc.

Emit un fluierat de apreciere.

— Și asta nu-i tot, urmează Magnin. Dintre celelalte patru hârtii, care au numeroase înțepături de bold, pe două dintre ele se pot regăsi aceleași perforații ca și pe primele trei.

Îmi arată găurile cu pricina.

— Astea. V-aș putea arăta la microscop buzele orificiilor: coincid.

Dragul de San-Antonio își freacă bărbia într-un gest dubitativ (pus la punct de Jacques Duby și Jacques Tati, de unde și cuvântul dubitativ).

— Deci bătrânul ar fi mințit afirmând că a scos fiecare hârtie din cele șapte colete expediate în timp.

— Așa am putea presupune.

Fără să scot o vorbă, ridic receptorul și-l sun pe Pinaud. Chiar bătrânul preș îmi răspunde. Mă anunță că și-a băut primul vinișor din ziua respectivă și mă întreabă cum e vremea la Saint-Cloud. Cum respectivul locuiește la Vincennes, i-am putea astfel judeca gustul pentru precizie.

— Ia spune, comoaro, tu ai prelevat bancnotele eșantion din teancurile lor?

— Nu, i-am cerut domnului Fouassa și el mi le-a adus.

— Erau prinse împreună cu un bold?

— Nu, se aflau în plicul pe care l-ai ținut în mână.

Atunci îmi trece prin minte ideea secolului.

— *Prin urmare, misteriosul meu Pinaud, tu n-ai văzut niciodată cele paisprezece milioane?*

Tăcerea rahiticului dă măsura întregii profunzimi a observației, care-ți provoacă amețeli.

— Ce-i drept, recunoaște el după un moment de zăpăceală intensă. Ce spui tu e corect: nu le-am văzut niciodată! Mi-a arătat ambalajele, bancnotele, dar nu și ansamblul.

— Și acum nu mai riști să le contempli, dragă zdreanță bătrână, fiindcă au fost furate. Treci pe la mine în dimineața asta să stăm de vorbă...

Închid în clipa în care începe să-mi povestească despre rănile varicoase ale cizmarului din colț.

Telefonul e ceva dat naibii. Cum începi să te folosești de el, parcă își face de cap. Abia am lăsat receptorul jos, că a și pornit să-mi cânte „Ridică-mă, dragă, nu pot trăi departe de urechea ta”. Subscriu acestui apel. O voce cu accent de Auvergne mă informează că sună din cafeneaua de jos.

Întreb de unde de jos, fiindcă în sediul poliției încă nu s-a deschis nici o cafenea. Dar vocea, cu accent tot mai puternic, mă informează că e situată la parterul apartamentului bérurian. Adaugă că inspectorul principal Béru ar vrea să mă vadă de urgență în legătură cu crima

din noaptea trecută. Uimirea mea ar putea fi un aluat dospit, fiindcă sporește ca un cozonac. La o adică, ar putea croncăni ca un corb sau orăcăi ca o broască. Ce-ar putea să-mi spună Majestatea Sa Umflatul în legătură cu afacerea Renard? Decid că cea mai bună soluție de a-mi satisface curiozitatea e să-l vizitez pe Gras. Îi mulțumesc lui Magnin pentru bunele lui servicii și-l sfătuiesc s-o țină tot așa. Mă asigură că se va consacra acum hârtiilor de ambalaj.

*
* *

Vals lent la alde Béru. Radioul difuzează o melodie care ar putea arunca în depresie un fabricant de praf ilariant. Sun și vine să-mi deschidă o maimuță. O ciumă de femeie cu glas de bibilică răgușită. Imaginează-ți o creatură atâtica și chiar mai mică, cu pieptul scobit, deși ființa aparține sexului frumos, păr à la Ludovic al XV-lea. Picioare gen Ludovic al XVI-lea, brațe Ludovic al XII-lea, iar ansamblul nu l-ar putea evoca decât pe Ludovic al X-lea, zis Arțăgosul. Am impresia că am greșit etajul, dar tunetul balenei îmi domolește temerile. Recunosc că-i o raritate să auzi tunând o balenă, totuși nu există alt termen în stare să califice strigătul care scapă din plămânii generoși ai Berthei Bérurier.

— Cine-i acolo? bubuie ea.

— Un domn, răspunde maimuța.

— În legătură de apropo de ce? întreabă delicioasa Berthe.

— Nu știu, explică maimuța.

— Întreabă-l, o sfătuiește Cetaceul.

— Am să-l întreb, certifică maimuța.

Și, într-adevăr, mă întreabă „în legătură de apropo de ce”. Îi răspund că-i apropo de omul care a văzut omul care

a văzut omul care a văzut osul și intru lipind maimuța de perete. Mă propulsez până în bucătărie. O descopăr aici pe Berthe Bérurier într-un combinezon ca pânza de păianjen, vai, vai, vai, făcând o baie cu mușstar la picioare, într-un lighean care aburește ca Vezuviul în erupție. Jamboanele ei parcă n-ar fi aievea. Te-ai crede în plin coșmar tehnicolor pe ecran lat. Soața mamutului împrăștie norul de aburi care o învăluie și-mi adresează un surâs gros ca jeleul de coacăze!

— Ia te uită! E dragul nostru comisar!

Mă arată maimuței și face prezentările:

— Despre el vorbim noi toată ziua, bună-ziua...

Și către mine:

— Ea e Héloïse, noua mea servitoare!

O servitoare. La alde Béru! În bârlogul lor! Mă înclin în fața noii Héloïse[11].

— Mai toarnă-mi apă caldă și scoate drobul din frigider! ordonă madam Bérurier. Vreți o felie, domnule comisar?

Comisarul obiectează că abia e nouă dimineața și pretextează un corn recent consumat, pentru a refuza drobul.

Berthe Bérurier se pune pe înfulecat de una singură. Cu gura plină, mă lămurește că baia la picioare e menită să-i accelereze circulația sângelui. I-aș fi sugerat să utilizeze mai curând un accelerator hidraulic, dar mă tem să nu se înece cu haleala.

— Armăsarul e acasă? o întreb.

— Păi cum de nu! face ea. În plin tratament. Imaginați-vă că șmecherul ar fi vrut să coboare în dimineața asta până la cafeneaua de jos. I-am zis cum văd eu lucrurile. Cu sănătatea e la fel ca și cu chibriturile: nu te joci cu așa ceva. Stă acasă să se îngrijească, atunci să se îngrijească!

---

[11] *Julie sau Noua Heloïsă*, titlul unui roman celebru scris de Jean Jaques Rousseau (1712-1778).

Dacă vreți să-l vedeți, mergeți în dormitor. Cred că se odihnește...

Mă duc, așadar, în dormitor. Într-o penumbră propice odihnei sau meditației, Béru zace pe pat, prăbușit cu fundul în sus. Gol. Nu mișcă. Sforăie. Fesele lui impresionante seamănă cu Munții Stâncoși. Ceva alb e înfipt în Marele Canion din Colorado: un termometru. Dau un bobârnac instrumentului și vibrațiile lui se transmit până hăt, în regiunile neexplorate ale Stâncoșilor. Béru cască și se întoarce cu burta în sus. Clipește, mai cască o dată și mă recunoaște.

— Ia te uită, San-A!

— Îți luai temperatura? îi spun eu plin de bunăvoință.

— Da.

— Îți atrag atenția că termometrul își face în continuare datoria.

— Ah! rostește Grasul, fără să se impacienteze, și eu îmi ziceam la fel...

Riscă o operație de recuperare, dar aceasta nu izbutește[12].

— Ei, comedie! Te pomenești că l-am înghițit! tună Grasul. Cine o fi inventat termometrele astea așa de mici și așa de alunecoase? E criminal ce se strecoară, păcătoasele!

— Ar fi trebuit să-ți comanzi un termometru cu crampoane, îl sfătuiesc eu.

Mai face un efort (în speranța unei rezolvări), dar e sortit unui nou eșec și atunci strigă ca dintre culise:

— Héloïse!

Apare maimuța.

Grasul îi explică drama. Îi cere subretei să facă ce-o știi și să-i recupereze termometrul vagabond. Pocitania

[12] Știu că această parte a cărții poate șoca, de aceea sfătuiesc firile mofturoase să sară pur și simplu peste paragraful care va urma (n. a.).

examinează problema îndeaproape și declară că se va face luntre și punte ca s-o rezolve. În acest scop pleacă să caute cleștișorul cu resort pentru zahăr, cel de zile mari, și începe operația fără anestezierea pacientului. Dacă ar asista la scenă, Étienne Lalou ar veni cu camerele de luat vederi. Fundul lui Béru în direct ar merita osteneala, nu? La Eurovision, vă rugăm!

Maimuța scoate un strigăt de triumf!

— L-am prins!

Și anunță:

— 36 cu 9; nu era nevoie să-l băgați așa de adânc!

— Ai o subretă bună la toate, remarc eu.

— Ce părere ai, mormăie Béru, trebuie să-și merite cele opt mii de franci pe care-i câștigă, nu?

— Unde ai descoperit perla asta?

— La țară. Ardea gazul la un gospodar văduv, care o plătea cu o mie cinci sute și o mai și regula pe deasupra! Promovat inspector principal, am și eu nevoie de o servitoare să-mi țin rangul, asta-i situația! Așa că i-am făcut Héloïsei niște propuneri. A cam șovăit, fiindcă nu-i place la oraș. Dar momeala câștigului și surâsul meu seducător și-au făcut efectul, ce crezi!

Se apleacă peste șalupa lui de debarcare pentru a culege ziarul mototolit care zace pe o carpetă roasă.

Dar se apleacă prea mult și se trezește cu picioarele în sus, înjurând ca un căruțaș care a pierdut o roată. Îl ajut să-și reia locul în „super-patul lui decapotabil cu țeava dublă de eșapament”.

— Nu-s făcut să duc o viață de regim, oftează Bérurier. Dacă ți-aș zice că Berthe a detractat stare de urgență?! Vaca asta mă face să înghit legume fierte și orez fiert în timp ce ea halește delicatese stil varză acră cu garnitură sub ochii mei. Nu vreau să fiu răuvoitor, San-A, dar parcă i-ar face plăcere să mă vadă cu limba scoasă. Nici nu m-ar mira!

— Ai să devii răpitor, Grasule, îi promit eu pentru a-i înfrumuseța frugalul prezent.

— Niciodată n-am să ajung copertă de revistă pentru croitori, oftează Grasul. Fiecare cu cazierul lui. Sectorul meu e vinișorul bun și carnea grasă de vacă; salatele cu lămâie or fi bune pentru Miss Păsărică. Un inspector principal are nevoie de calorii. Nu ridici prin smulgere haltere de două sute de kile cu suc de morcovi.

Își mângâie nostalgic umerii lui frumoși, de urangutan, acoperiți de păr și cicatrice. Béru nu-i omul să mănânce fructe. În culcușul răvășit, cu burdihanul lui enorm zigzagat de vestigiile numeroaselor laparotomii, cu privirea blazată, năpădit de barbă și cu gura sub formă de pompă pentru desfundat chiuvete, ai zice că-i un monstruos rege trântor sau o vacă moartă, la alegere.

— Ai vrut să mă vezi, o, sublimul meu amic?

— Mda, dă-mi chestia aia mototolită de pe jos. Din cauza ei mi-am spart mutra încercând s-o culeg.

— Chestia aia se numește *Aurore,* îi spun, recuperând ziarul.

Alege prima pagină, cea pe care se etalează fotografia madamei Renard.

— Vreau să-ți spun că o cunosc pe cumătra asta, face el. Am citit articolul și mi-am zis că poate o să-ți aducă ceva apă la moară.

— Dă-i drumul, sunt numai urechi.

— Am întâlnit-o acum un an. Era casieriță într-un hotel din apropierea Gării de Est.

— Așa. Și în ce împrejurări ai cunoscut-o? Te duseseși să faci amor cu vreo fetiță în stabilimentul ei?

Béru se uită la mine terorizat.

— Nu vorbi așa tare! mă imploră el. Dacă te aude Berthe, care are urechea fină, ar ieși o tragedie: e geloasă ca o tigroaică! Nu, n-am cunoscut-o în interes personal pe tipesă, făceam o anchetă. Îți mai amintești de cazul

Simmon?

— Saltelierul?

— O iei razna, crede-mă! Nu, n-ai cum să-ți aduci aminte, findcă[13] erai în străinătate când s-au întâmplat lucrurile. Ai auzit de Rudolf Simmon?

— Agentul secret?

— *Yes.* A murit anul trecut. S-a otrăvit în hotelul în care lucra tanti Renard.

Ciulesc urechea. Iată că începe să mă intereseze.

— Ce spui?!

— Începi să cam adulmeci urma, ai? jubilează mamutul, împletindu-și părul de pe piept. În două cuvinte, iată care-i povestea. Rudolf Simmon trage la *Hôtel du Danube et du Calvados Réunis*, într-o cameră cu vedere spre gară, baie și tot dichisul. Se instalează. E dimineață. Pe urmă iese să prânzească. Se întoarce pe la orele trei după-amiază. Mă urmărești?

— Treaptă cu treaptă, îl asigur; *after, boy?*

— Cam pe la orele șaptesprezece, un telefon pentru el. Cum în cameră nu-s aparate, o subretă urcă să-l anunțe. Dar el nu răspunde și ușa lui e închisă pe dinăuntru... Cu zăvorul! Notezi?

— În marmură, cu briceagul, la rece. Continuă!

— Camerista îl strigă. Nimic! Se impacientează și o anunță pe casieriță... Casierița urcă și ea. Nici un răspuns. Atunci alertează poliția. Se sparge ușa și domnul Simmon e găsit la fel de neînsuflețit ca un macrou în vin alb. Neghiobul înghițise acid bavarez...

— E un cocteil?

— Stai așa, am greșit, vreau să zic acid prusic, o fiolă pe care a mestecat-o. I s-a găsit gura plină de cioburi.

— Și?

---

[13] În ediția I a acestei traduceri în loc de „findcă” apărea „*biscot*” – varianta béruriană a temrnului englezesc *because*.

— Când comisarul Gării de Est a aflat că era vorba de un agent internațional, ne-a chemat pe noi. Iar eu am fost însărcinat să examinez problema îndeaproape. Așa am cunoscut-o pe coana Renard.

— Și în privința lui Simmon, ce-a scos la iveală ancheta?

— Nimic. Tipul își luase într-adevăr zilele. Fereastră închisă, zăvor tras, îți dai seama? I-am scotocit prin bagaje, ba chiar le-am dat pe mâna insului de la laborator: nimic. De altfel, n-avea decât o valiză cu boarfe.

— Probabil că l-ai cunoscut și pe Fouassa, patronul hotelului?

— L-am văzut în treacăt. Nu era acolo în momentul când s-a întâmplat cazul.

— El era cu Pinuche ieri.

— Nu l-am recunoscut. De fapt, nu i-am dat atenție decât amicului nostru.

— Și cazul Simmon s-a oprit aici? îl chestionez eu după un timp de gândire.

— Da. Ce-ar mai fi putut să fie în plus, din moment ce sinuciderea a fost probată? Tipul, se vede treaba, avea necazuri serioase. În meseria lui se întâmplă adesea.

— Era clientul hotelului?

— Nu. Trăgea acolo pentru prima oară.

— Și telefonul pentru el? Nu ți-a furnizat nici un indiciu?

— Era semnat anonim. O voce îl cerea pe domnul Simmon. De la recepție i se zice: „Rămâneți la aparat, îl chemăm”. Logic? Și pe urmă lumea începe să-și facă sânge rău din pricina acestui client. Tanti Renard îi zice interlocutorului: „Nu-l găsim, reveniți mai târziu”.

— Și a mai sunat?

Grasul se înroșește.

— Asta n-o mai știu.

— S-ar fi cuvenit totuși! Devitaminizatule! Nu înțeleg cum de se fac inspectori principali din polițiști ratați ca tine.

Omul cavernelor se înfurie.

— Îți repet că era vorba de o sinucidere banală, San-A. N-aveam de ce să răstorn Parisul cu fundul în sus ca să aflu care era numele de fată al străbunicii lui!

— Sinuciderea poate că era banală, dar nu și sinucigașul! subliniez eu. Rolul unui adevărat copoi este de a încerca să descopere misterele care se ascund în spatele faptului divers.

Grasul, teribil de umilit, scapă printr-o întrebare destul de abruptă:

— Ce te iei de curul meu? mi se adresează cu o voce fermă.

Cum tocmai mi-a fost dat să-i admir acea parte a lui adusă în discuție, formulez o judecată fără drept de apel:

— Fiindcă ar face să roșească până și o maimuță, Béru!

În acea clipă intră balena. A tras pe ea un chimono (adus din Japonia de ilustrul ei soț[14]. Chimonoul e negru (din mătase) și cu un soare imens în față și o lună enormă pe spate. Madam Bérurier înfulecă un copan de găină (ca să poată rezista până la prânz, pretinde ea). Masculul ei se înverzește de poftă.

— Îți jur că un strop de vinișor alb nu mi-ar face rău, pledează Obezul.

Berthe se scandalizează.

— N-am mai văzut un om așa lacom ca tine! tună ea. Sacul ăsta ar băga în el cât e ziua de lungă dacă i te-ai potrivi!

— Și tu ce faci, mă rog? se smiorcăie Grasul.

— Cazul meu e deosebit, dimineața am crampe la stomac, ripostează Cetaceul.

Simt că discuția s-ar putea deteriora rapid și decid să-mi iau valea, după ce-mi voi fi adus contribuția la conflict.

---

[14] Citiți sau recitiți *Imbecil în sos tartar* (n. a.).

— Vă las, copii. Béru, dacă mai sună fetița aia roșcovană care te caută în fiecare dimineață la birou, ce să-i spun?

Bietul de el rostogolește niște ochi cât bilele de bowling. Consoarta lui devine violet, înghite membrul de găină și întreabă cu un glas asemănător tunetului închis într-un cazan de rufe:

— Ce mai e și cu povestea asta?

— Bate câmpii! se bâlbâie Grasul. Îți jur, Berthounette, că a zis-o în glumă...

Mă ridic.

— Iar am dat-o în bară, rostesc eu, sunt incorigibil. Curarisește-te cum trebuie, Grasule!

Și plec, în vreme ce primele porțelanuri au și început să zboare prin cameră, iar Saint-Bernard-ul, închis în closet, pornește să urle a mort.

CAPITOLUL IV

Să afirm că *Hôtel du Danube et du Calvados Réunis* este un stabiliment de clasa întâi, chiar și a doua, ar fi o minciună, pe care nu mi-aș putea-o ierta. Totuși, cum zicea Cleopatra, e un local curățel, conceput și realizat pentru călătorul ostenit sau turistul modest. Un domn, care la prima vedere pare să stea jos, scrie cifre într-un registru, făcut anume în acest scop, în spatele unui pupitru din imitație de acaju veritabil. E tânăr, slăbuț, brunet, cu un cap de nevăstuică lacomă și poartă niște straie de culoarea francezului-mijlociu-anonim-dornic-să-voiajeze-incognito. Sosirea mea îi luminează fața palidă cu un zâmbet care nu comportă mai puțin de patru dinți din aur și doi de viplă.

Apoi, privirea lui imparabilă constată că nu am bagaje și surâsul i se diluează lent, ca un comprimat de Alka-Seltzer într-un pahar cu apă călduță.

— Domnul? mă întreabă el cu o rămășiță de antren (e doar aproape de gară) rătăcită în persoana lui.

— Dumneata ești proprietarul palatului? îl întreb.

Dintr-o dată, surâsul îi dispare cu totul; mă ia drept un vânzător de perii pentru lustruit stelele (de pe chipiuri) sau un reprezentant al *Bibliei* ilustrate de Siné. Îi împrăștii crudele incertitudini, mai puțin nobile ca acelea din sport, prezentându-i legitimația mea profesională de duminică, inclusiv toate accesoriile. Ceea ce-l cam mototolește, cum ar zice Joanovici.

— Aș dori să vorbesc un moment cu dumneata, îl asigur eu.

Părăsește tejgheaua, fapt care-mi permite să constat simultan două lucruri: nu stătea jos, ci în picioare, și măsoară un metru cincizeci și doi maximum. Ori tipul e nițeluș pitic, ori se preface, dar cu succes.

— Să trecem în biroul meu, spune hotelierul.

Această manevră simplă pentru el, fiind un om mărunțel, devine delicată pentru mine din cauza gabaritului meu de atlet complet, biroul în chestiune măsurând doi metri pe unu. Reușim până la urmă să încăpem amândoi cu ajutorul unui încălțător și discuția începe:

— Aș putea să te întreb care-i numele dumitale, dragă domnule?

— Despre ce-i vorba? se bâlbâie neghiniță.

— Frumos patronim, fac eu, puțin cam lung, dar sună limpede.

Intervenția mea îl lasă prostit. Profit de situație ca să-mi subliniez avantajul.

— Dar poate că-i doar un pseudonim?

— Mă numesc Jules Aigime, mă informează homunculus[15].

— Ați cumpărat hotelul de la un anume Fouassa, nu-i așa?

Figura lui mică, de șobolan elegantish, se ilumineză.

— Cred că am înțeles, spune el, am citit ziarul...

Un isteț! Mulțumesc, Doamne!

— Domnule Aigime, aș vrea să aflu în ce împrejurări ați achiziționat acest cochet stabiliment care asigură confort, apă rece și apă caldă.

Are un tic care-i saltă sprânceana dreaptă.

— Păi, printr-un intermediar de bunuri imobiliare. Țineam un hotel-restaurant la Rondubey-Durhadâdâ, în Maroc. Date fiind însă evenimentele, m-am întors în țară și

[15] Homunculus este numele dat de J.W. Goethe (1749-1832) unui personaj din Faust. Ființa se pretindea a fi creată în eprubetă prin alchimie.

am cumpărat acest imobil.

— L-ați cunoscut pe domnul Fouassa?

— La drept vorbind, nu l-am văzut decât de două ori: când am vizitat hotelul și când am semnat actul de vânzare la notar.

— Ce impresie v-a făcut?

— Mi s-a părut că-i un om serios, nu tocmai în formă cu sănătatea, care voia să profite de ultimii lui ani de viață.

— V-a spus de ce vindea?

— Tocmai, din cauza sănătății.

— Ați cunoscut-o pe doamna Renard?

— Victima din noaptea trecută?

— *Yes.*

— Am văzut-o în același timp cu Fouassa. Am înțeles că era pentru el ceva mai mult decât o casieriță...

Râde galben, ca în reclamele pentru laxative.

— V-ați făcut o idee asupra acestei crime? îl întreb eu cu un soi de brutalitate.

Tipul se înspăimântă.

— Eu???

— Am spus și eu așa, îl calmez. Acum să trecem la un alt exercițiu. Ați păstrat o parte a personalului angajat în momentul vânzării?

— Bineînțeles. Îl mai am încă pe Firmin, valetul, și pe Blanche, lenjereasa.

— Aș vrea să stau de vorbă cu Firmin, e posibil?

— Păi, știu eu? Chiar acum, imediat?

— Imediat!

— Tocmai face camerele de la etajul doi, am să-l chem, mă anunță cu regret patronul.

Simt că i s-a pus de-a curmezișul această recreație acordată valetului.

— Nu-l deranjați, mă grăbesc să intervin, urc eu să vorbesc cu el.

Acestea fiind spuse, mă îndrept cu un pas alert spre scara de lemn cu treptele acoperite de mochetă roșie.

Îl găsesc pe Firmin la 69. Stă sprijinit în pământuful de șters praful și cască ochii la zbenguiala unor muște ocupate să se reproducă. E un bărbat înalt, la fel de deșirat ca Păsărilă, cu un nas pe două locuri, o moacă revăzută și corijată la Hiroshima, păr cărunt, lung și gras, iar privirea compusă din două coji de nucă. Ca să te poți uita în ochii lui, ar trebui să-i scuipi în orbite.

— Dumneata ești Firmin? întreb eu sigur din capul locului că răspunsul va fi afirmativ.

Este. Îi prezint legitimația. Își trece un deget pe deasupra ca pentru a se asigura că nu-i imprimată în Braille[16], apoi mi-o înapoiază, asigurându-mă că nu semăn prea bine cu tipul din fotografie.

— Ai văzut ce-a pățit noaptea trecută coana Renard? atac eu frontal.

Oftează de parcă ar fi decolat un avion cu reacții.

— Nu-s eu ăla care s-o plângă, mă asigură ștergătorul de bideuri.

O afirmație care spune multe, ca un guler imitație de girafă, asupra caracterului mustăcioarei defuncte.

— Chiar așa?

— O babă afurisită.

Iată măcar un valet care nu-i intimidat de poliție și care nu se teme să-și asume responsabilitățile.

— Îți făcea zile negre?

— Puțin zis. Ce gură mai avea! Am văzut-o când s-a angajat. Casieriță. La început era numai miere. Îmi zicea domnul Firmin, cu o voce groasă ca pulpele ei. Era blândă cu toată lumea, mai ales cu patronul. Într-o zi, moș Fouassa a făcut amor cu ea în camera de lenjerie. Credea

[16] BRAILLE [brai], Louis (1809-1852), pedagog francez. Inventatorul alfabetului pentru orbi (alfabetul B.)

că n-o să bage nimeni de seamă, dar tot personalul era pe coridor și se strica de râs. Cinema porno, ce mai! Tipa se întrecea pe ea, iar moșul se credea Casanova. Și dacă stai să te gândești, nu știu dacă l-ați văzut pe individ, dar nu-i nici pe departe un Rudolf Valentino[17]...

Ridică din umeri.

— De atunci încolo, afurisita de babă s-a schimbat radical. Eu am ajuns puturosul ăla de Firmin!

Un nou oftat, la fel de considerabil ca și primul. Se așează pe pat și-și șterge pantofii de praf.

— Astfel, continuă răsturnătorul de saltele, când bătrânul a vândut hotelul, am oftat cu toții a ușurare.

Un al treilea suspin. Dacă și restul personalului o fi răsuflat la fel de adânc și din rărunchi, oamenii din cartier ar fi putut crede că Mistralul a dat o raită prin Paris, însoțit de amicul lui Sirocco[18].

— Dragul meu Firmin, îi spun, aș vrea să știu câte ceva în legătură cu sinuciderea care a avut loc aici în hotel anul trecut.

Încuviințează.

— Vreți să aflați despre Simmon ăla care s-a otrăvit cu cianură?

— Exact. Erai de serviciu când s-a întâmplat tragedia?

— Bineînțeles...

— Mi-ai putea povesti?

Scoate un muc de țigară din buzunarul-cangur al șorțului, se uită pe culoar să se asigure că Jules Aigime nu bântuie prin partea locului și acceptă flacăra brichetei mele.

— Să știți că n-am mare lucru să vă spun. Tipul a tras la

---

[17] Rodolfo Alfonso Raffaello Pierre Filibert Guglielmi di Valentina d'Antonguolla, cunoscut sub numele profesional de Rudolph Valentino (05.06.1895-08.23.1926) – actor american de origine italiană.

[18] *Mistralul* și *Sirocco* sunt denumirile unor vânturi mediteraneene care ajung în Provence (sudul Franței) venind dinspre coastele Africii.

noi într-o dimineață. A ieșit să prânzească și după-amiază s-a întors vioi și vesel. Ștergeam de praf vasele din aramă pentru flori de pe culoar... A trecut pe lângă mine fredonând. Dacă aș fi știut că bietul om avea s-o sfârșească! Ah! Credeți-mă...

Am în mine o sonerie cristalină care-mi semnalizează chestiunile captivante.

— Și pe urmă, dragul meu? susur eu pe un ton îmbietor de preot care culege în confesional păcatele delicate ale unei frumoase desfrânate.

— La puțin timp după ce a intrat, Marthe, camerista, a urcat să-i spună că-i chemat la telefon. N-a răspuns. Se încuiase pe dinăuntru. Doamna Renard s-a speriat și a chemat poliția...

Remarc faptul că declarațiile valetului coincid cu povestirea dieteticului Béru.

— Sticleții...

Continuă:

— Polițiștii au venit, au spart ușa și l-au găsit pe Simmon mort pe pat. Asta-i toată povestea.

Aude pași pe scară și se grăbește să-și scoată țigara dintre mucoase. Dar nu-i decât un client.

— Aș vrea să văd camera cu pricina, se poate?

— De ce nu, face băiatul.

Tipul, când are ocazia să tragă chiulul la treabă, e gata pentru conferințele de presă cu reflectoare.

Mă conduce prin coridoare, se oprește în fața unei uși, scoate cheia și deschide. Camera nu-i goală. S-ar putea zice chiar că-i ocupată de persoane ocupate. Pe pat e o damă care se agită, îngrămădită între saltea și un domn. Nu reușește să scape din strânsoare.

Strigă cât o ține gura niște chestii care ar face să deraieze un furgon. Partenerul ei, care și-a lăsat aparatul auditiv pe noptieră, nu le aude, cum nu aude nici intrarea noastră, și-și vede de treabă înainte. Firmin, ghidul meu,

intră fără să se sinchisească. De treizeci de ani de când tot schimbă cearșafurile umanității, a mai văzut el și altele.

— Aici a fost, mă informează el.

Privesc camera. Chiuveta e fixată în zid. N-are nici măcar un paravan. Fereastra dă spre bulevard, iar patul e pe picioare înalte. Pe scurt, e limpede că nimeni nu s-ar fi putut ascunde în această încăpere mică și frumoasă. Concluzia, Simmon s-a sinucis pur și simplu. Ciudat că, dintr-o dată, uit de moartea stranie a cumetrei Renard, de coletele cu milioane ale lui moș Fouassa și de toate, ca să mă interesez de un caz vechi de un an.

Pe pat, dama recomandă accelerarea ritmului. Domnul e de acord, dar somiera protestează că-i o nebunie curată și afirmă că se va declara *forfait.* Pudici, ieșim afară fără ca vreunul dintre parteneri să fi băgat de seamă vizita noastră rapidă.

— Dragă Firmin, e cazul să-ți rechemi la ordine amintirile, dacă au plecat cumva în permisie. Trebuie să-ți pun niște întrebări importante…

— La dispoziția dumneavoastră, domnule comisar!

— De fapt, datorită unui apel telefonic s-a descoperit uciderea, nu?

— Ar fi fost și altminteri descoperită, obiectează campionul pământufului de șters praf, categoria… pană.

— Sigur, dar nu așa rapid. Ia să vedem ce mi-ai putea spune în legătură cu acel apel?

— Nimic! afirmă Firmin, categoric. N-am răspuns eu.

— S-ar părea că doamna Renard a transmis că clientul e absent. Individul probabil că a sunat și mai târziu?

— Da, și de data asta am răspuns eu, mă asigură Firmin.

Dragul de Firmin, ce băiat strașnic și minunat!

— Ei, asta voiam să aflu! radiez eu. Era un bărbat sau o femeie?

— O femeie.

— Ce-a spus?

— Păi, a întrebat de Simmon.

— Și ce i-ai răspuns?

— Adevărul: că Simmon s-a sinucis.

— Și atunci?

— Parcă nu i-ar fi venit a crede. Pe urmă, cum am asigurat-o că asta era realitatea, a închis fără să mai scoată nici un cuvânt.

Am impresia că m-am bucurat degeaba, afurisitul de Firmin! Blestematul! Aiuritul! Cam firave indicii, nu?

— Și dama cu pricina n-a mai telefonat?

— Nu, dar a venit aici!

— De ce nu vorbești, adorabilul meu Firmin? Miraculosule, captivantule! Și când a venit?

Strivește chiștocul minuscul. Îi ofer o țigară nou-nouță, ambalată în hârtie albă. O acceptă, mulțumește, i-o aprind, trage din ea, îmi sting bricheta.

— N-aș vrea să vă induc în eroare, face el precaut. Când vă spun că dama a venit, e o impresie de-a mea. La telefon, persoana care mi-a vorbit avea un accent străin. Foarte vag. Dar eu am ureche, vă închipuiți, cu toți turiștii care defilează pe aici. Or, pe seară, a sosit o femeie frumoasă. Mantou de blană, poșetă de crocodil, mă rog... Fără bagaje. Asta mi-a atras atenția. A cerut să discute cu patronul. Domnul Fouassa era chiar aici. S-au închis în birou. Apoi au urcat în cameră. Corpul tocmai era ridicat să fie dus la morgă.

Pe urmă femeia a plecat. Abia s-a răsucit ea pe călcâie, că domnul Fouassa și-a chemat metresa și au avut o discuție care nu se mai termina...

În clipa aceea n-am mai putut să rezist. Scot o mie de franci din fondurile mele secrete și le catapultez în buzunarul interesantului Firmin, al prețiosului și providențialului Firmin.

Dă să se apere:

— Vai, nu, lăsați, domnule comisar. Aveți nevoie de banii

pe care-i câștigați! Știu că faceți o meserie ingrată și prost plătită...

— Am o avere impersonală, care-mi vine de la Moș Crăciun, îl asigur ca să-i calmez valoroasele scrupule.

Clatină din cap.

— Aha, face el morocănos, venituri oculte, hai?

Dacă o mai ține așa, îi ard eu un picior ocult.

Félicie, formidabila mea mamă, spune întotdeauna: „Fă-i bine unui păcătos și ți se ușurează în mână”. Vorbirea ei e plină de asemenea zicale.

— Firmin, descrie-mi-o pe dama aia elegantă.

Își netezește părul trist, închizând ochii pe jumătate, concentrat. Ai zice că are de gând să întreacă în viteză o mașină de calculat.

— Înaltă, suplă, extrem de bine făcută. Cam de treizeci de ani. Foarte brunetă. Ochi de un albastru deschis. Tenul creol. Purta la gât o bijuterie ciudată. O mână mică din aur. Nu o mână a Fatimei[19]: o mână ca în realitate, în dimensiuni reduse. Mâna asta ținea o piatră prețioasă. Cred că era un rubin. Accentul ei semăna puțin cu accentul spaniol, dar nu era chiar spaniol. Avea o cicatrice mică pe maxilar, în partea stângă, am impresia. O cicatrice ceva mai mare ca un bob de cafea. Zic bob de cafea fiindcă avea chiar forma lui.

Tace, reflectează, își scutură porțiunea cu inteligența și oftează:

— Asta-i tot.

— Fie vorba între noi, bătrâne, îi zic eu administrându-i

---

[19] **Hamsa** arabă este un simbol folosit in producerea de amulete, obiecte de decor sau bijuterii. Musulmanii o cunosc drept „mâna Fatimei”, iar creștinii „Mâna Fecioarei Maria”. Reprezintă o palma deschisă, în mijlocul căreia de regăsește un ochi. Ca amuletă, este folosită, de cele mai multe ori, ca protecție împotriva deochiului. (Pentru evrei, ochiul poate fi înlocuit de steaua lui David). Numele ei provine de la cifra cinci.

o palmă zdravănă pe spate, ar trebui să intri în poliție. Ai un aparat fotografic cu celulă încorporată în loc de creier.

— Da, recunoaște stimabilul Firmin, infailibilul Firmin, minuțiosul Firmin. Posed o memorie extrem de fidelă... Memorie vizuală, memorie auditivă, memorie olfactivă, memorie tactilă și aș zice chiar: memorie gustativă.

A cam luat-o razna, în plin delir. Ăsta-i inconvenientul. De cum faci un compliment unui tip mediocru, dă tot afară din el pentru a-ți demonstra calitatea materialului său.

Îi spun un bravo apăsat și-l cobor încins din toiul lirismului său.

— N-ai mai văzut-o niciodată pe frumoasa femeie?

— Niciodată!

— Și nimeni altcineva n-a mai venit în legătură cu decesul?

— Nimeni, cu excepția, bineînțeles, a sticleților... vreau să zic a polițiștilor! Era unul printre ei, cu tot respectul ce vi-l datorez, cam trăsnit! Unul gras, care semăna cu o pubelă în dimineața de după revelion. Dacă v-aș spune că mi-a mâncat sandviciul chiar aici sub nasul meu și aproape fără să-mi ceară permisiunea!

După această descriere figurată, îl recunosc pe curajosul Béru.

— În poliție, continuă tipul care varsă recipientele sanitare, nimeni n-are educația și prestanța dumneavoastră!

Dacă-și închipuie că o să facă rost de un nou credit de o mie de franci, a luat plasă, San-Antonio fiind impermeabil la lingușiri.

Părăsesc *Hôtel du Danube et du Calvados Réunis* cu sentimentul reconfortant că am îndeplinit ceva nobil și măreț.

CAPITOLUL V

La birou, mă așteaptă un spectacol în Pinourama-color.

Ramolitul stă în propriul meu fotoliu și plânge în mustața arsă de mucurile fumate cu parcimonie. Azi poartă un costum de mătase cum nu se poate mai sălbatică, atât de sălbatică încât nu îndrăznești să te apropii de el. Griperlă! Cu puncte negre. Cravata tricotată e frumoasă. Pantofii din antilopă, arătoși, iar cămașa de un albastru deschis îl întinerește pe bătrânul meu camarad cu vreo zece anișori buni.

— De ce te smiorcăi, nene? îl întreb apropiindu-mă de emoția lui.

Își șterge ochii triști cu dosul palmei.

— Fiindcă am venit aici și m-am trezit din nou în biroul ăsta... Mă strânge trecutul de gât, San-A, înțelegi?

Își drege glasul.

— Am primit de curând buletinul foștilor inspectori principali, retrași din activitate, și am citit, că dacă aș mai fi rămas șase luni în plus, pensia mea ar fi fost mai mare cu opt virgulă zero cincisprezece franci noi pe trimestru. E important, nu?

— Dacă e să judec după eleganța ta, ar reprezenta pentru tine o sumă insignifiantă.

Scutură din cap.

— Da, însă o pensie e ceva sigur, înțelegi? Asta-i viața! Am eu dreptul să mă lipsesc de acest supliment la veniturile mele?

— Ce vrei, de fapt, să spui, bătrâna mea Relicvă?

— Păi, vezi tu? Mi-am zis că, dacă izbutesc să reintru în cadrele poliției, aș mai face cele șase luni de care îți vorbesc. Aș trece într-o categorie superioară și...

Îi înfund pălăria pe ochi dintr-o mișcare.

— Pe scurt, vrei să te întorci aici?

— Da, așa-i, mă aprobă simplu, începând iar să plângă. E bine să ai bani, dar nu numai ei contează. Vărul tău Hector, care știe să lupte ca un leu, ar ține agenția împreună cu doamna Pinaud.

— Și cafeneaua nevesti-tii?

— O vindem. Doamna Pinaud ar rămâne la biroul agenției. Am economisi astfel o secretară. Nu știe să scrie la mașină, dar tricotează la fel de bine ca orice dactilografă... Ia spune, San-A, n-ai putea să-i strecori două cuvinte Bătrânului?

În clipa în care mă pregătesc să-i răspund, începe să sune telefonul meu interior. Credeți-mă, dacă nu mergeți de vă clătiți căile respiratorii inferioare aiurea, dar e chiar *the big boss*, care vrea să-l vadă pe iubitul San-Antonio.

— Așteaptă-mă aici, avem de discutat, îi spun lui Pinaud. Urc să-l văd pe Tunsu.

*

Omul cu colina despădurită mă măsoară din spatele biroului său sinistru. Afișează aerul cordial al celui căruia i-ai sugrumat nevasta, i-ai violat fiica, i-ai turtit mașina, i-ai furat averea, dar i-ai lăsat soacra. Șase ziare sunt întinse dinaintea lui. Bate nervos cu degetele în primele pagini.

— Ei bine, San-Antonio! exclamă devastatul-în-părțile-superioare. Aflu lucruri frumoase. Ce înseamnă asta? Mai nou, sunt uciși oamenii cărora le faci vizite?

— Îmi propusesem să vă expun problema, domnule director.

— Îți propuseseși! tună el ca un tontălău tontălit care,

primește de la Thonon[20] o tonă de ton (în ulei)[21].

— Dacă ați binevoi să mă ascultați, îl întrerup eu pe un ton așa de sec că ar trebui să-l umezești dacă ai vrea să-l calci.

E gata să explodeze, dar fitilul s-a stins pe drum.

— Ei bine, te ascult, San-Antonio!

În termeni măsurați, îi narez tot ceea ce a precedat întâmplării. Mă ascultă cu sprâncenele încruntate, care-i țin loc de frezăă. Din când în când le netezește cu un deget agasat. În clipa în care am terminat, trântește un pumn în ziare.

— Ce idee idioată a mai avut și Pinaud să deschidă o agenție!

— În legătură cu asta, Șefu, solicită să-l reîncadrați.

Bătrânul își reprimă o izbucnire de triumf.

— Într-adevăr!

— Plânge. Duce dorul poliției. Nu-și dorește decât să muncească iar sub înalta dumneavoastră autoritate.

Nimic n-ar putea să-l flateze mai mult pe patron.

— Vom vedea. Îi voi studia cererea după ce afacerea asta va fi rezolvată. Fiindcă o vei rezolva imediat, San-Antonio! Nu-mi place să fie uciși oameni sub nasul colaboratorilor mei.

— Mă ocup imediat, dom' șef! Nu așteptam decât să-mi dați ordin.

În viață, băieți, trebuie să-ți asiguri întotdeauna spatele înainte de a sări. Acum, dacă muncesc pentru boss, sunt hotărât să folosesc metode dure. Înainte de a mă întoarce la viitorul reîncadrat, trec pe la laborator să-l văd pe roșcovan. Lucrează la o masă lungă, din faianță. Are înaintea lui un microscop formidabil, cu multiple

[20] *Thonon* (de la Antoinette) este denumirea personajului feminin clasic al vodevilului francez. Ca Marioara din cuplul Marioara și Vasilache în teatrul popular românesc.

[21] E idiot, dar tare-mi place! (n. a.).

pancreasuri. Hârtiile de ambalaj sunt întinse în jurul aparatului. Patru fiole mici, cu gât evanescent se află la îndemâna lui. Una conține probabil peninsular convergent, cealaltă magmă prehensibilă (se recunoaște după culoare); a treia un frecantativ cârlionțat, iar a patra bracteal filiform (dar aș putea să mă înșel).

— Ceva nou? mă interesez eu fără nici o speranță.

Își desprinde ochiul din alveolă, fluierând acel imn faimos al sălilor de gardă: „Suntem uniți printr-o alveolă”, pare bucuros, ceea ce-i de bun augur.

— Da, domnule comisar, am noutăți!

Nu se grăbește. Părul lui luminat de soare parcă ar fi un foc de mărăcini.

— Aceste șapte ambalaje au fost ștampilate în același timp.

— Ce înțelegi prin asta, bătrâne?

— Vreau să spun că adresa compusă cu ajutorul unor litere de cauciuc a fost imprimată de șapte ori la rând.

Mă scarpin în cap privind adresele.

— Ascultă, Magnin, ori ești un Sherlock, ori dracul gol. Cum de poți afirma una ca asta, fir-aș al naibii!

— E suficient să examinezi cu grijă fiecare adresă la microscop și apoi să le confrunți! Persoana care a expediat coletele a pregătit ambalajele dinainte. E atât de sigur, încât trei dintre hârtii se potrivesc între ele formând o coală mare... Vedeți...

Are dreptate. Ambalajele în chestiune se îmbină cap la cap.

— Dar să mergem mai departe, continuă Ruginiul, expeditorul avea deci ambalajele gata pregătite. A înmuiat în tuș ștampila și a compostat de trei ori mai înainte de a o înmuia din nou. Priviți, intensitatea tușului e descrescătoare. Încă un indiciu îmi coroborează afirmațiile: pe ștampilă se afla un mic fir de păr dintr-o pensulă, provenit din tușieră. Părul s-a lipit de ștampilă.

Vedeți, de trei ori și-a lăsat urma pe primul „s” din Fouassa. Apoi, expeditorul a înmuiat din nou tamponul, firul de păr a deviat și s-a așezat de-a curmezișul literei „s”, atingându-l ușor și pe al doilea „s”. De alte trei ori i se regăsește amprenta în același loc. A șaptea oară, a dispărut. Fără îndoială, a rămas lipit de tampon când, pentru a treia oară, omul nostru l-a înmuiat în tuș.

— Poate că al șaptelea pachet a fost ștampilat mai târziu, sugerez eu.

— Nu cred, zâmbește Magnin, fiindcă face parte dintre cele trei bucăți de hârtie tăiate din aceeași coală.

Îl bat pe umăr. Iată unul care n-are sămânță de dovleac în loc de creier. Dacă l-aș provoca la un joc de agerime, aș risca un K.O. urât.

— Ei bine, istețule, îi zic eu, ai făcut o treabă fainã! Tu, cel puțin, nu mănânci banii statului de pomană.

Dacă n-ar fi fost așa de incandescent, s-ar fi înroșit de emoție.

— Dar asta nu-i tot, îmi spune el.

— Ai mai descoperit ceva?

— Da, domnule comisar. Sunt aproape sigur că nici una dintre aceste hârtii n-a servit la împachetatul a două milioane de franci în teancuri de câte zece mii.

— Explică-mi...

— M-am dus la banca mea. Am cerut să mi se facă un teanc de două milioane de franci vechi și am măsurat minuțios volumul astfel obținut. Apoi, datorită îndoiturilor hârtiei, am refăcut pachetele așa cum au fost ele expediate. Nu se potrivesc cu exactitate. Expeditorul a supraestimat grosimea celor două milioane.

— Poate că a învelit banii în mai multe hârtii?

— În acest caz, suprafața n-ar mai corespunde deloc! Or, ea corespunde. Omul dumneavoastră, domnule comisar, a pus o bancnotă de zece mii pe hârtia lui pentru a-i delimita suprafața. Obținând-o, grosimea a stabilit-o din ochi... și s-

a înșelat.

O nouă palmă entuziasmată în spatele tânărului meu camarad.

— N-am decât un singur cuvânt, Magnin, pentru a-mi exprima admirația: Bravo!

Îl părăsesc, pentru a-l regăsi pe Inefabil.

Intrând în biroul meu, sunt surprins de zgomotul unui aspirator. Ai zice că a fost cuplat un Electrolux de 220 de volți la o priză de 110. Se aude un sforăit moale. Explicația: Pinaud doarme. Îl trezesc cu delicatețe, gâdilându-i nările cu vârful cravatei. Tresare.

— Te-ai și întors! face el.

— Aproape.

Își freacă ochii urduroși și năclăiți.

— Am visat că mergeam cu trenul. Ce-ar fi să mâncăm ceva?

— Îți place carnea de vițel[22]?

— Da.

— Îți place salata de lăptuci[23]?

— Mult.

— Atunci s-o întindem la Vaucresson, hotărăsc eu.

— Ce vrei să spui?

— Că am de gând să-l umflu pe taica Fouassa, la fel de sigur cum se află o sută de centilitri de lichid într-un litru de vin!

— Da' pen..., pen...., da pentru ce? se bâlbâie Pinuche.

— Pentru că bătrânul șolticar ar fi trebuit să fie mai curând pescar, decât patron de hotel, judecând cel puțin după felul în care ne-a dat plasă amândurora.

---

[22] Vițel – în fr. *veau*.

[23] Lăptuci – în fr. *cresson* (plantă erbacee comestibilă din familia cruciferelor). Cele două cuvinte dau numele localității Vaucresson.

CAPITOLUL VI

— Mergi prea repede, e de părere Pinaud. Nu că mi-ar fi frică de viteză, dar îmi spun că nimic nu poate fi mai stupid ca un pneu care-ți explodează.

Pentru a-i liniști temerile, mai apăs puțin pedala și aceasta începe să devină isterică, fiindcă acul vitezometrului se apropie de o sută șaptezeci (e un aparat elvețian). Dintr-o dată, Anxiosul se rigidizează ca un calapod în exercițiul funcțiunii. Strânge partea de sus a protezei peste cea de jos, ca să nu clănțăne din dinți.

Într-un timp mai scurt decât i-ar trebui unui cofetar să facă un ou de Paști, am și ajuns la Vaucresson, în fața frumoasei locuințe a bietului Fouassa.

Ușa *is open* și un monstruos Saint-Bernard e pe cale să ude un boschet cu flori rare. Animalul îmi atrage atenția. Deși nimic nu seamănă mai bine cu un Saint-Bernard ca un alt Saint-Bernard, cu condiția să nu fie pictat cu miniu, totuși cred că-l recunosc pe cățelușul lui Bérurier.

Fac „cuțu, cuțu” și bestia se apropie de noi cu un aer morocănos. Ne adulmecă manșeta pantalonilor și-i alege pe ai lui Pinaud pentru a se ușura definitiv. Câinele lui Béru nu se recunoaște după zgardă, ci după vezică. Cred că are o cisternă de păcură în loc de rinichi.

Străbatem toți trei aleea principală. Eu fredonând, Pinuche protestând și Saint-Bernard-ul în trei picioare, fiindcă îi reușește performanța ieșită din comun de a se ușura din mers.

Intrăm fără să batem la ușă. La ce-ar servi, Dumnezeule

mare! Înăuntru e o hărmălaie îngrozitoare. Vocea lui Bérurier răsună cu mugetul ei nobil în întreaga locuință. Acaparează unde, mobilizează ecouri, martirizează timpane, face să explodeze aparatele acustice, să tresară surzii, să zbârnâie geamurile și să se declanșeze apa la W.C.-uri.

Îmi astup urechile ca să aud mai bine, fiindcă, fără filtru, acest tunet paroxistic e de neauzit, incolor, fără gust și invizibil cu ochiul liber.

— Te asigur că ai s-o deschizi mare cât arenele din Nîmes, amice! Aș vrea să știi un lucru: când inspectorul principal Alexandre-Benoît Bérurier se deranjează, n-o face ca să numere câte grame de barabule sunt într-un kil de cartofi, auzi ce-ți zic, șobolanule? La ora la care-ți vorbesc ar fi trebuit să fiu în pat, să-mi îngrijesc anemia. Așa cum mă vezi, globulele mele roșii își dau duhul, dar mi-au rămas destul de suficiente ca să-ți smulg mărul lui Adam și să ți-l bag pe gât fără zahăr. M-am făcut bine înțeles?

— Să nu mă molestați, imploră glasul pierit al lui moș Fouassa.

— Ai varice, de ți-e frică pentru moletierele tale? glumește Grasul.

Îi arunc o privire scrutătoare lui Pinaud. Stupoarea lui n-o are ca egal decât pe a mea. Prin ce miracol grasul Béru, pe care l-am lăsat acum câteva ore gol, în pat, se află aici?

Fouassa bolborosește:

— Dacă mă atingeți, depun plângere! Sunt un om bolnav!

— Dacă te ating eu, nu mai apuci să depui nimic, nici măcar o plângere! He, castraveciorule! Pot să te anunț de pe acum că ultimul tău molar o să naufragieze! Și urechile, ca să ți le lipești la loc, ai avea nevoie de un aracet concentrat, ți-o zic eu. Cât privește nasul, nici o chirurgie isterică nu i-ar mai putea da formă. Vrei să-ți spun eu cu ce-o să semene? Vrei? Cu o tomată coaptă pe care m-aș fi

așezat eu, Bérurier. Testual!

Pinaud mă trage de mânecă, dar îi fac semn să-și țină gura. Uzina mea pentru distilat Bergson[24] funcționează ca o oțelărie pe vreme de război. Continui să-mi pun tot felul de întrebări în legătură cu purtarea lui Bérurier și continui să nu le găsesc răspuns.

Îl cunosc bine pe grăsanul meu. Dacă recurge la intimidare, înseamnă că a descoperit ceva important în legătură cu Fouassa. Dar ce? *That is the question,* cum zic spaniolii când vorbesc curent germana. Cele ce vor urma poate ne vor dumiri. Până atunci, e mai bine stăm locului. Saint-Bernard-ul stropește în continuare pantalonul impecabil al lui Pinuche. O ține așa de două minute și treizeci. Simpaticul meu prieten, deși dansează de pe un picior pe altul, nu izbutește să se sustragă jetului impetuos al animalului.

Duetul Béru-Fouassa continuă. Te-ai crede la opera din Chicago.

— Dar n-am făcut nimic, plânge cu sughițuri rentierul.

— De acord, n-ai făcut nimic, cedează brusc Grasul, în cazul ăsta am să le zic superiorilor mei rahitici ce n-ai făcut. Am să le furnizez dovada în acest sens, nucă găunoasă ce ești!

— Păi, păi, behăie Fouassa.

— Lasă păi-păi-urile în pace, mugește Béru. Și încearcă mai degrabă să pricepi cum stau lucrurile, amice!

Majestatea Sa Monstruosu nu se grăbește, răsuflă adânc și-și ia curajul în amândouă mâinile. Apoi coboară vocea și șoptește așa de încet, încât nu mai am nevoie să-mi astup urechile ca să aud:

---

[24] Henri-Louis Bergson (n. 18 octombrie 1859 - d. 4 ianuarie 1941) a fost scriitor și filosof evreu francez ale cărui idei (intuiția – singurul mijloc de cunoaștere a vieții) au pătruns și în literatură, prin intermediul operei lui Proust, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în 1927.

— În noaptea aia, tăticu, am venit cu Pinaud și cu San-Antonio, comisarul. M-au lăsat afară în mașină. Dar eu de felul meu nu-s sedentar, trebuie să mă mișc. Ca să-mi dezmorțesc picioarele am început să merg în lungul gardului. Și am văzut tot, mă auzi, nenorocit de călău ce ești? TOT!

O nouă tăcere. N-am nevoie să asist la scenă ca să-i văd moaca lui Fouassa. Mi-o imaginez după ureche. Uneori simțurile se confundă. Auzul servește ca să vezi, nasul ca să auzi, vederea ca să guști, degetele ca să miroși și mucoasele ca să pipăi.

Pinuche își apropie mustața ca perii nucilor de cocos de urechea mea și-mi șoptește:

— Ce intenții are?

— Vedem noi! i-o retez scurt.

Fouassa e primul care agață vagoanele:

— Și ce-ați văzut, mă rog?

— Niște chestii care i-ar pasiona pe superiorii mei, cum te văd și mă vezi, pastă stricată de anșoa!

Aud o plesnitură, urmată imediat de un strigăt. Dacă spiritul meu deductiv funcționează puțin mai bine ca robinetăria unui hotel de rendez-vous, probabil că că-i vorba de o palmă trasă de Grasul. Din nou tăcere.

Și apoi, vocea frântă a lui Fouassa:

— Ce așteptați de la mine?

— O felie din prăjitură, răspunde Bérurier.

Trompele lui Eustache[25] îmi cad în bernă.

— Și cum ați vrea...

— Nu cum, ci „cât” ar trebui să spui, amice.

Vocea Enormului a căpătat inflexiuni de canalie.

— După cum judec eu, tăcerea mea valorează bișatari serioși, pricepe, tipule: dacă îmi aduc aminte că sunt

[25] *Trompa lui Eustachio* sau *tuba auditivă* este un canal ce face legătura între timpan (urechea medie) și nazofaringe.

polițist, te-ai ars, dacă uit, îți vezi liniștit de trai. Așa ceva merită o recompensă, nu? Hai, scoate un pachet de bani și ne despărțim prietenește.

— Ăsta-i șantaj, se bâlbâie Fouassa.

O nouă garoafă cu cinci petale îl face să strănute un vaiet.

— Poartă-te frumos, îl invită Béru. Ei, ce facem, scoți cașcavalul? Am și eu o nevastă de hrănit, domnule Fouassa, și un câine, plus o servitoare; ca să nu mai vorbesc despre globulele mele care au nevoie de o revizie completă. Și medicamentele, ce părere ai, Gerald, costă, nu glumă. Farmaciștii își petrec viața ca să dezlipească etichete și să aplice altele mai pipărate. În ziua de azi, dacă ai ghinionul să-ți mai trebuiască și altceva în afară de aspirină, bugetul o ia în cădere liberă. Ia zi, cât scoți de la tescherea?

— Un milion? propune Fouassa.

— Eu nu-ți cer bani pentru țigări! Dacă nu vrei să discutăm serios, atunci ne exprimăm prin gesturi!

— Trei?

— Să zicem cinci și batem palma!

— E mult!

— Fiind vorba de pielea ta nenorocită, da. Însă, din moment ce nu ai alta și ții la ea... Bun, O.K., scoți paralele?

— Dacă n-am încotro! Dar ce siguranță pot avea că n-o s-o luați de la capăt? Ce dovadă îmi dați că o să vă țineți gura?

Aștept protestele colaboratorului meu trădător, dar nu obțin decât un enorm hohot de râs care-l lasă pe celălalt cu gura căscată.

— Idiot nenorocit, tună Bérurier, ai crezut în basmele mele! Sunt eu omul să ciugulesc o asemenea pâine, ia zi!

— Păi, păi, începe iar să se bâlbâie rentierul.

— A fost o capcană, declară subtil Béru. N-am fost aici în noaptea cu pricina și deci n-am văzut nimic. Dar am vrut să

obțin o mărturisire.

— N-am mărturisit nimic! protestează Fouassa înnebunit.

— Nu, dar ai fost gata să-mi dai cinci milioane ca să-mi cumperi tăcerea.

— Nu-i adevărat!

— Nu mai cârâi! Vezi valiza asta de sub brațul meu? Înăuntru e un megalofon. Am înregistrat toată pălăvrăgeala noastră și ești într-un rahat de douăzeci de kile!

Hohotul de râs al lui Bérurier e urmat de un strigăt de durere al aceluiași. E timpul să intervin. Dăm buzna în living, Pinaud, Saint-Bernard-ul și cu mine, pentru a-l descoperi pe Béru întins pe jos cu o rană la cap. În fața lui, Fouassa ridică pentru a doua oară enormul vătrai de fontă, pe care l-a luat de lângă grilajul șemineului.

— Lasă jos cleștișorul, Fouassa! urlu eu ochindu-l cu instrumentul meu de lucru.

Clipa e la fel de capitală ca Parisul, Roma, Londra, Madridul, Moscova, Washingtonul, Bucureștiul, Atena, Berna, Ciudad de Mexico, Varșovia și Canberra, țin să vă spun. Avem dinaintea noastră un moș Fouassa care nu mai seamănă deloc cu rentierul cumsecade și temător, debarcat în ajun în biroul meu. Un rictus îi schimonosește fața. Privirea lui aruncă fulgere care nu-s nici din vanilie, nici din ciocolată.

Béru al meu, al cărui ceainic e mânjit de sânge, se ridică frecându-și capul ca după o catastrofă feroviară de amploare. Cu râtul scormonitor și ochiul ca un dop de șampanie, se aruncă spre Fouassa, îi smulge vătraiul din mână și începe să-i administreze o bătaie de ocazii mari. Primo, pumni moldovenești în nas cu extensia cartilajului de conjugare, secundo, carboave Parmantier și terțio, lovituri de cap caucaziene în moderato cantabile. Urgent, Fouassa se transformă într-o zdreanță. Sfârșește printr-un

triplu salt periculos pe spate, fără punct de sprijin, care-l propagă de-a curmezișul încăperii. Rentierul ajunge în șemineu K.O. ca un ucenic de boxer care ar fi primit drept în burtă o locomotivă.

Îi tamponez rana Grasului. Cochilia lui e plină de plesnituri. Pinuche încearcă să le astupe cu o batistă care ar servi cu succes drept pavilion negru unei clădiri adăpostind o epidemie de ciumă.

— Prin ce hazard surprinzător te afli aici, Grasule? întreb eu când Béru e reparat.

— Prin hazardul că tu, neam de... nici nu îndrăznesc să te tratez cum meriți, ai băgat zâzanie între mine și Berthe, îmi dă replica.

— Am băgat eu zâzanie între tine și drăguța ta balenă cu mustață?

— Exact! Glumele tale pe tema apropo de tipa despre care ai vorbit în fața nevestii. Ei bine, Berthe le-a luat de bune. Degeaba m-am jurat eu că te țineai de bancuri, n-a vrut să creadă și m-a alungat de acasă. În plin regim! Îți dai seama? Eram la pat, i-am spus că nu-i adevărat, dar n-a vrut să audă nimic. Mi-a făcut valiza și m-a azvârlit afară cu Sarah-Bernhardt cu tot.

Ca dovadă a spuselor sale, deschide geamantanul care ar fi trebuit să conțină un magnetofon și scoate: trei șosete găurite, două perechi de izmene fără craci, un maieu cu dungi, o cămașă neagră care fusese albă, o cămașă albă care fusese bleu, două tălpi de papuci, coada unei periuțe de dinți, un brici cu mâner, dar fără mâner, un pămătuf fără păr, un disc de 78 de turații împăturit în patru, conținând *Marseilleza,* text și muzică de Rouget de Lisle, o foaie de impozit, roz, fotografia tatălui său (Céleste-Anatole, pe numele mic), un plan al orașului Suresnes, un număr din *Petite Illustration* datând din 1919 și consacrat generalului Franchet d’Esperey, un metru de tâmplărie, căruia îi lipsesc douăzeci de centimetri, mersul trenurilor

pe linia Lyon-Saint-Genix-sur-Guiers (linie suspendată din circulație de vreo cincisprezece ani), un tub de maioneză stors, un pantof galben, o cravată de smoching, catalogul Manufacture Française d'Armes et Cycles de Saint-Étienne, o rețetă de friptură înăbușită, o limbă de pantofi din celuloid veritabil, o mănușă de box (mâna stângă), un termometru spart, o pompă de bicicletă, un pix fără mină, un cuțit Opinel știrb, patru molari într-o cutiuță de chibrituri, o cutie de sardele începută, un capăt de cârnăcior cu trufe, portretul în culori al Monseniorului Feltin, un altul al clovnului Pigo, o culegere de istorioare reușite ale lui Roger Nicolas, un cântec al lui Harold Nicholas, o sticlă de vin Nicolas, pagina 1008 din cartea de telefon, o cheie reglabilă, un șervețel în chip de fagure (plin de miere), un chipiu de jandarm confecționat din numărul cu data de 30 februarie al ziarului *Le Parisien Libéré,* un os cu măduvă fără măduvă, statueta în picioare a unei femei-trunchi, o carte poștală reprezentând monumentul închinat eroilor din Savigny-sur-Orge și o pușculiță din ipsos în formă de purceluș roz, despre care ai putea crede că-i bustul lui Bérurier.

Îi dau dreptate.

— Îmi pare tare rău că ți-am jucat o asemenea festă, Grasule. Dar de ce naiba ai venit aici? Aveai de gând să-ți refaci viața cu onorabilul Fouassa?

— Da' de unde, îmi explică el, dar răutățile tale legate de ancheta făcută de mine la hotelul lui mi s-au urcat la cap. M-am gândit bine și mi-am mai adus aminte ceva. Când am trecut ultima oară pe acolo, el fuma. Or, tu mi-ai pomenit de istoria cu țigara de ieri, cum că nenorocitul ăsta nu poate fuma din cauza astmului.

— Acum un an putea foarte bine să fumeze și de atunci să se fi lăsat din cauza agravării bolii, obiectez eu, fiindcă tare-mi place s-o fac pe avocatul diavolului când mi se ivește prilejul.

— Lași omul să vorbească sau nu!? tună Bérurier.

— Vorbește.

— Vin, așadar, cu valiza și Sarah-Bernhardt-ul, decis să am o conversație, vreau să zic o conversie, cu Fouassa. Sun. Nu răspunde nimeni. Aștept un moment în fața gardului, dar uite că o pisică traversează strada și canișul meu pitic se ia după ea. Mâța trece printre barele porții. Și câinele după ea. Poarta nu era închisă cu cheia. Intru și eu să-mi recuperez cățelul. Mă urmărești, specimen de comisar?

— Te urmăresc, dar păstrează distanța, Grasule.

— Față de tipul care mi-a distrus căsnicia n-am ce distanță să mai respect, afirmă el.

Și continuă:

— Îmi termin vânătoarea în curtea din spatele casei. Pun mâna pe câine. Mă pregătesc să ies și, când ajung în fața casei, pe cine văd? Pe afurisitul ăsta care se întorcea cu țigara în bot. Mi s-a urcat sângele la cap. Mă apropii. După privirea lui espresivă, mă prind că m-a recunoscut. Atunci eu, poate că nu se vede, dar, când mă apucă, sunt un medieval, nu alta. Am început să-i bag în cap că am venit cu voi noaptea trecută și că...

— Fă escală, Grasule, urmarea am auzit-o!

Pinaud e ca o mașină cu pneurile în „X”.

— Un client de-al meu pe care-l stimam atât, behăie ruina.

— Ți s-a deconectat stima, asta-i tot, tranșez eu.

Mă apropii de șemineu, unde taica Fouassa își vine încet în simțiri.

— Ce zici, Gerald, fac eu, ce-ar fi să stăm puțin de vorbă?

— Omul ăsta a mințit, bate nervos din picioare rentierul. Nu știu nimic, nimic! Totul e fals și arhifals!

— Și, în cazul ăsta, lovești un inspector principal cu vătraiul fiindcă nu ți-a plăcut fizionomia lui?

Bodogănește ceva acolo, greu de înțeles.

— Și ești dispus să-i înmânezi frumușica sumă de cinci milioane ca să-i cumperi tăcerea?

— Nu!

— Am auzit amândoi, domnul Pinaud și cu mine. O înregistrare pe magnetofon n-ar avea nici o valoare legală, în schimb, trei mărturii, dintre care două de polițiști sub prestare de jurământ, e bătută-n cuie.

Pinaud mă trage de mânecă.

— Ai putea la fel de bine să spui trei polițiști sub prestare de jurământ, se bâlbâie el, fiindcă reîncadrarea mea...

Îl dau la o parte cu un gest, pentru a mă consacra lui moș Fouassa.

— O să-ți spun adevărul, bătrâne, continui eu. Ieri seară, în clipa în care am sunat, te uitai la televizor în compania metresei dumitale. Fumai. Ai privit spre poartă, ne-ai recunoscut și ai urcat repejor în dormitor, că voiai să pari în criză...

— Dar!...

O lovitură cu injecție directă, trasă de Béru, îl reduce la tăcere.

— Metresa, care era la curent cu combinațiile dumitale, s-a speriat și ți-a fost frică să nu te dea de gol. A urcat să te caute. Ai sfătuit-o atunci s-o șteargă. Ai însoțit-o până în grădină și acolo i-ai făcut felul.

— Nu!

— Ba da! Însă, mai înainte, ai deschis seiful și ai împrăștiat câteva bancnote prin casă și prin grădină. Bănuiesc că am ghicit rațiunea acestei înscenări: n-ai primit niciodată acele faimoase milioane, Fouassa, niciodată! Ai vrut să ne faci să credem că tanti Renard, asistată de un complice, își împacheta valiza cu bănetul și că respectivul complice a ucis-o ca să-i subtilizeze toate milioanele. După ce ți-ai dus la bun sfârșit ticăloșia, ai

intrat în salon, unde, la rândul nostru, ne uitam și noi la televizor și-ai reușit să ne bagi pe gât gogoșile!

— Jur că nu! strigă Fouassa. Ia gândiți-vă, domnule comisar! De ce aș fi consultat un detectiv particular dacă n-aș fi primit aceste milioane? De ce aș mai fi încredințat pe urmă cazul poliției oficiale, respectiv dumneavoastră?

Zâmbesc.

— Exact asta-i întrebarea pe care mă pregăteam să ți-o pun, dragă domnule. Și la această întrebare îmi vei răspunde dumneata.

Se lasă o liniște adâncă.

— Domnul comisar vorbește cu tine, obiectează Béru, arzându-i o lovitură de copită la gioale. Răspunde că, dacă nu, te trec prin gaura de la chiuvetă.

Dar fostul hotelier pare să nu-i fi auzit îndemnul. Cu ochii căscați, se uită fix la ceva aflat în spatele nostru. Mă întorc și zăresc trei bărbați, dintre care doi țin mitraliere în labe. Unul dintre mitraliori e asiatic: ten arămiu, privire oblică. Celălalt aparține speciei gorilă, nas turtit, păr în urechi. Al treilea, dimpotrivă, e un tânăr fermecător, blond, fragil ca un porțelan de Sèvres-Babylone, îmbrăcat pe scenă ca și în oraș de Ted Lapsus și care nu se parfumează cu sirop de staul. Are maxilarul pătrat, pielea rozalie, ochii de un albastru suav și zâmbește binevoitor. N-are mai mult de douăzeci și cinci de ani.

— Vreți să ridicați toți mâinile? ordonă el cu o voce foarte blândă, marcată de un accent care ar putea fi de proveninţă central europeană.

Și, cum noi șovăim nițel, adaugă:

— Vă rog să observați că mitralierele acestor domni sunt prevăzute cu amortizoare. În câteva secunde puteți fi morți toți patru, fără ca să audă nici măcar vecinii mai apropiați.

Ne grăbim să prindem norii.

— Ia zi, Béru, bombăn eu, Saint-Bernard-ul tău, în calitate de câine de pază, cam arde mangalul. Ești sigur că

nu-i pisică angora crescută cam prea mult?

Grasul n-apucă să-mi dea replica repezindu-se în mine, cum fac taurii. Frumosul tânăr blond s-a apropiat de el. A scos din buzunar un soi de revolver. Mașinăria seamănă mai mult cu o lampă de sudură miniaturală. Dar e o lampă care desudează. Apasă pe trăgaci. Un jet de vapori intră pe nările Grasului, care leșină. Sunt gata să-i fac tânărului nici eu nu știu ce, dar oricum un lucru neplăcut, din care cauză îndreaptă spre mine un jet de Fly-Tox. Nu miroase deloc urât. Puțin acidulat, proaspăt, câmpenesc. Mă văd brusc pe malurile încântătoare ale lacului Como, primăvara, cu macaronarii în floare. Un clipocit plăcut îmi gâdilă urechile. Aproape că-mi vine să izbucnesc în râs. Și pe urmă îmi simt corpul ca o bășicuță de săpun. Și totul se dezagregă în jurul meu.

Cad într-un leșin cu bilet de clasa întâi.

CAPITOLUL VII

— Ascultă, Berthounette, jur pe viața lui Alfred, amicul nostru frizer, deci în consecință amantul tău, că San-A e un mare idiot și că a zis de roșcovană ca să mă scoată din sărite. Nu-l știi tu pe San-A? Nu-i băiat rău. Numai că întotdeauna trebuie să-și bată joc de careva. Dacă l-ai lua în serios, ar trebui să te superi dintr-o nimica toată. Tu mă auzi, Berthe? Atunci răspunde-mi, porumbiță. Noi doi nu putem sfârși ca niște cochilii de melc într-o pubelă! Ne iubim de prea multă vreme. Adu-ți aminte, Berthounette, de timpurile când erai, ca să zic așa, fată tânără. Cântăreai pe atunci abia vreo nouăzeci și cinci de kile. Aveai un mijlocel de manechin și purtai numai patruzeci și patru la picior. Ce vrei să mă fac fără tine, Colombina mea? Tu știi, fericirea, gloria, urcarea în grad nu contează nimic față de dragoste. Fără mângâierile tale pier, Berthounette. Am să fac siluetă ca Philippe Clay, cu globulele mele care o iau razna... Dulceața căminului, Berthe, înseamnă viață pentru un bărbat.

Hohote de plâns!

Nu făceam decât să ascult. Deschid un oblon și mă prind. Creierul lui Béru al meu a plecat cu sorcova. Delirează.

Constat atunci că suntem toți patru (colegii mei, Fouassa și cu mine) într-un beci, legați cu lanțuri de niște belciuge fixate într-un zid puțin atrăgător. Exact ca, pe vremuri, osândiții pe galera *La Martinière*!

Grasul tace ca să plângă domol. Îi ia locul Pinaud.

El face înmulțiri și declară că trei ori șapte fac douăzeci și doi, ceea ce denotă din partea lui anumite înclinații pentru matematici. Cât despre aiuritul de Fouassa, el tace mâlc și-și fixează lanțurile nemulțumit, de unde rezultă că acolo unde-s lanțuri nu există mulțumire.

În ceea ce-l privește pe fiul mult iubit al Féliciei, care-i unica mea mamă, cum eu sunt unicul ei fiu, totul e în ordine. Mă simt normal. Nici urmă de migrenă! Anestezicul tânărului blond e o minune. Ar trebui să-i comand o damigeana cu robinet pentru amicii mei cu insomnii.

— Hello, Fouassa! fac eu, domnii de adineauri sunt amicii dumitale?

Nu-mi răspunde decât printr-o anemică ridicare din umeri.

— Părerea mea, continui eu, e că te-ai băgat într-un mare bucluc, bătrâne.

O tăcere la fel de mobilă ca aceea a Galeriilor Barbès se așterne majestuos în pivniță, ca o cuvertură peste picioarele unui paralitic.

Grasul și Pinaud își vin în fire cătinel, fără stricăciuni, minutele se scurg. Începem să le grupăm în pachete de câte șaizeci ca să constituim ore. Când alcătuim o cutie de douăsprezece, ne gândim că surprinzătorii noștri răpitori au probabil intenția să ne lase să crăpăm de foame. Această perspectivă îl îngrozește pe Grasul. Ne spune tot ce i-ar da inima ghes să mănânce: varză acră (cu garnitură sau fără), șase cârnați prăjiți, un antricot în sos de vin, o farfurie de macaroane, un pui la rotisor, friptură de iepure, brânză Roquefort, o tartă cu zmeură și vreo duzină de scoici ca să alunece totul. S-ar mulțumi doar cu un vin, de preferință Beaujolais.

Pinaud, la rândul lui, nu vorbește decât despre reîncadrare. Se și vede promovat, înaintat în grad de comisar, săvârșind acte de vitejie, scriindu-și memoriile - deși contesa de Ségur (născută Sofia Rostopcina, 1799-

1874) i-a luat-o înainte în acest domeniu - și sfârșindu-și viața într-un sicriu de lux, dinaintea căruia ministrul de Externe ar pronunța un discurs lung ca o factură emisă de un service auto.

Fouassa continuă să tacă, iar comisarul San-Antonio să se întrebe ce pot să însemne toate astea, dacă nu cumva joacă într-un film de Constantine sau interpretează rolul lui Monte Cristo. Iată-ne ferecați în lanțuri ca într-un oarecare chateau d'If[26] dintr-un film Paramount. Numai că zidurile de aici sunt solide, iar lanțurile nu-s din cânepă, vă asigur eu. De altfel, Béru se plânge că ale lui îl strâng prea tare.

— Mi-au rupt ceva! ne anunță el, frecându-și un picior.

— Ce? se interesează Pinaud, care, până și în situațiile cele mai dramatice, compătimește cu suferințele aproapelui.

— Cred că-i tibiosul, scâncește Béru.

— Ce? întreabă Ramolitu.

— Tibiosul e un os aici, sub genunchi. Nu vreau să te superi, Pinuche, dar pari mai puțin instruit ca popoul meu în ce privește scheletul omenesc.

— Și tu te pricepi? face uluit bătrânul rest de brânză.

— Te cred! Nu uita că mă pregătesc pentru examenul de comisar. Și trebuie să te documentezi, nu glumă, drăguțule. Geografie, istorie, calcule, gramatică, anatomie, tot! La oase o să-mi fie frică mai puțin. De la măduva din spinare până la fetus, trecând pe la metacarp, contraescarpă, uter etc., etc.

Impresionat de atâta știință, Demodatul clatină din capul lui apocaliptic.

— N-aș fi crezut, face el simplu.

---

[26] Castel fortificat, ridicat pe una din insulele arhipelagului Frioul, situat la doi kilometri de Marsilia. Acest castel, construit în timpul lui Francisc I și folosit drept închisoare, a devenit celebru în întreaga lume prin plasarea aici a unei părți a romanului „Contele de Monte Cristo" de Alexandre Dumas.

— Ceea ce-mi place la voi, dragii mei, intervin eu abrupt (deseori mi se reproșează că-s abrupt), e că nu păreți a realiza în ce situație ne aflăm. Discutați liniștit de parcă v-ați găsi în salonul baroanei.

— Ce-am putea face altceva? obiectează Grasul. N-ai văzut lanțurile? N-au talia de viespe a unei fetițe la prima ei împărtășanie, fiule!

Are dreptate. Vrând-nevrând, trebuie să așteptăm!

Și, prin urmare, așteptăm. Celula asta e luminată de un bec mic, fixat în plafon și apărat de o rețea metalică. Lumina care vine de sus ne sapă trăsăturile și așa trase de îngrijorare și groază. Semănăm cu patru statui de ceară din muzeul ororilor. De ce ne-or fi înlănțuit așa? Ca să scape de noi? Ar fi fost atât de simplu să ne tragă un glonț în cap! Zău că nu înțeleg! Stomacul gol al Grasului mugește ca o vacă pe cale să fete.

Îmi spun că timpul lucrează pentru noi. Dispariția noastră va atrage atenția și va pune în mișcare poliția. Bătrânul îi va trimite pe urmele noastre calde pe cei mai fini copoi. Fouassa tace mai departe ca un pește. Realizez în ce măsură tipul ăsta și-a bătut joc de noi. L-am luat drept un cetățean cumsecade, mai puțin decât mediocru, și el era un vulpoi șiret. Sau, mai curând, un lup! Un lup travestit în bunicuță! Pinuche a jucat cu brio rolul de Scufiță Roșie, iar eu m-am distins în cel de ștrudel cu mere. Cât despre Béru, el a excelat, cu talentul lui obișnuit, în cel de untieră! N-am dreptate! În afacerea asta, el a demonstrat cea mai mare perspicacitate, pentru că a izbutit să-l demaște pe Fouassa.

Moțăim epuizați de inerție. Încet, încet, începem să pierdem noțiunea timpului. Bun, avem ceasurile la noi și le întoarcem, dar cadranul nu indică dacă-i zi ori noapte. Din care cauză izbucnește brusc o violentă dispută între cei doi mandarini ai mei.

— Ceasurile șapte, zice Pinaud, consultându-și orologiul

individual.

— Se lasă înserarea, poetizează Bérurier. Restaurantele așternmesele pentru cină!

— Ești nebun, e șapte dimineața! Se ridică soarele pe cer.

— Se ridică la fel ca aia a mea și ca alea ale mele! decretează Béru. Sărmane Pinuchette, te-a lăsat disjunctorul!

Dar Pinaud mă ia de martor:

— E șapte dimineața sau seara? După tine, San-A?

— Aș înclina să zic că-i șapte seara, sunt eu de părere.

— Aha! triumfă Grasul, ce-ți tot ziceam eu!

Și începe să viseze:

— În vagoanele restaurant începe primul serviciu, în trenul Paris-Nisa cred că au în meniu ciuperci *à la grecque,* vițel cu spanac, brânză și înghețată S.N.C.F, din vanilie și ciocolată cu praline. Credeți-mă dacă vreți, dar când mănânc la Cook, când să-mi aducă înghețata, nu mai au decât cu praline, iar mie nu-mi plac pralinele.

Se pierde în gânduri.

— Notați că, în clipa când vă vorbesc, nu m-aș da la o parte de la o cupă Pompadour.

O scurtă tăcere.

— Ia spune, San-A, reia obezul în cură de slăbire, bun, am stabilit, e șapte seara! Dar șapte seara de mâine sau de poimâine?

— În raport cu claustrarea noastră? mă informez eu.

— Da.

— Ei bine, e șapte seara de mâine, estimez eu.

Intervine Pinaud.

— Eu persist să cred că-i șapte dimineața, dar șapte dimineața de poimâine.

Dintr-o dată, Béru se simte derutat.

— Nu-i esclus, admite el. Aș zice chiar că-i foarte posibil.

Am ajuns în acest punct delicat al discuției când, în fine,

se deschide ușa. Tânărul frumos, care ne-a pulverizat într-un mod așa de reușit, își face intrarea, flancat, ca de obicei, de cei doi zbiri ai lui. Fără un cuvânt, acești domni ne ocolesc, ca să se țină departe de zona influenței noastre, și se îndreaptă spre Fouassa.

— Ia spune, dragă prietene, mă adresez eu blondinului, ai de gând să-mi acorzi câteva minute zilele astea?

— Bine spus, într-una din zilele astea, îmi răspunde el fără să se sinchisească.

În vreme ce noi schimbăm aceste replici scurte, ceilalți doi i-au scos lanțurile lui Fouassa. Anchiloza i-a înțepenit rău bețele fostului hotelier, care nu se poate ține drept fără ajutor. Dar asistenții tânărului distins îl susțin. Cortegiul se îndreptă spre ieșire. Sper să zăresc ceva prin ușa întredeschisă, da' de unde: doar un culoar cu pietre mucegăite.

— E vreun bufet în castel? îl întreabă Bérurier pe tânăr.

Nici un răspuns. Ușa se trântește greu, ca a unui seif.

— Am făcut tot felul de ipoteze, declară Majestatea Sa, dar nu reușesc să pricep unde vor să ajungă. Nu ți se pare că-i prea tare cafeaua asta, San-A? Tipii își bat joc de noi!

Cinstit vorbind, încep să nu mă simt prea în largul meu, ca un pește într-un bloc de desen. Situația asta suspectă nu-mi miroase a bine.

Cu atât mai mult cu cât, după vreo zece minute de la plecarea lui Fouassa, auzim prin zidurile groase un țipăt prelung, destul de înspăimântător. Un țipăt ca în filmele de groază.

— Ce-a fost asta? îngână Pinuchet, pe care-l furase somnul.

Țipătul se repetă, mai lung, mai puternic, mai insuportabil.

— Am impresia că fac o lucrare artistică asupra clientului tău, îi spun. Trebuie că știe niște chestii pe care ceilalți vor să le afle.

— Crezi că ar putea fi în legătură cu sinuciderea lui Simmon la *Hotel du Danube et du Calvados*? întreabă Eminentul proeminent.

— Da, așa cred.

Foamea nu reduce cu nimic calitățile intrinsece de copoi fin ale lui Béru, cel cu judecata mereu ancorată în logică.

Multe alte țipete încep să răsune. Și, pe urmă, nimic. După o vreme, ușa se deschide și cei doi asistenți ai blondului, numai în cămăși de data asta și cu fețele brobonite de sudoare, îl cară pe taica Fouassa. Unul îl ține de brațe, celălalt de picioare. Bătrânul e inconștient. Tipii îl aruncă pe jos și-i fixează brățările de oțel cu care se termină lanțurile.

În clipa aceea, Grasul își pune în aplicare rețeta numărul 89 bis, care i-a adus medalia Cep Vermeil și felicitările luptătorilor din Haute-Marne. Cum el e ferecat în lanțuri lângă Fouassa, când unul dintre torționarii hotelierului trece prin dreptul lui, se aruncă și-l prinde pe asiatic de glezne. Chinezul se prăbușește dezechilibrat. Grasul îl trage spre el. Ideea e strașnică și mă rog din tot sufletul pentru reușita proiectelor lui. Partea proastă e că nu-i pot da nici o mână de ajutor, aflându-mă departe de locul dramei. Mă rezum să-mi încurajez confratele cu vorba:

— Trage bine, Béru! Înnoadă-l cu parâma!

Dar tentativa e la fel de sterilă ca un pisoi de opt luni care a suferit ablațiunea amigdalelor posterioare. Tovarășul chinezului sare în ajutorul acestuia și începe să care șuturi în fizionomia valorosului meu scutier. Și nu cu călcâiul sau cu talpa cizmei! Ai zice că-i un jucător de rugby care încearcă un dropgol! Dar nu-i un dropgol, ci o transformare. Moaca bietului Béru se transformă în carne tocată. Îi dă drumul chinezului pentru a-și acoperi fața cu amândouă mâinile, încă o lovitură și cei doi blestemați se retrag.

— Te doare? riscă timid Pinaud, gata să-l

compătimească.

Grasul își dă mâinile jos. Nasul i s-a dilatat cam cu o jumătate de metru cub. Are un ochi mare cât o pară, iar buzele rupte seamănă cu două fleici servind drept sipet unei proteze sfărâmate.

— Fun eu lafa fe el fata fiitoare! râgâie Béru, căruia anumite consoane îi vor fi interzise o vreme.

Liniștit într-o măsură în legătură cu subordonatul meu (atât de puțin), mă uit la Fouassa. Dragul de Musset pretinde că cele mai disperate sunt cântecele cele mai frumoase. Eu aș adăuga că situațiile disperate sunt cele mai frumoase. Cea în care ne aflăm, dacă nu-i tocmai disperată, incită totuși la milă. Imaginați-vă, prieteni, că ticăloșii ăia i-au tăiat toate degetele de la mâna stângă. Operația, executată de cinci ori, i le-a retezat chiar de la rădăcină, în condiții pe care le-ar dezaproba, fără nici o îndoială, facultatea de medicină. O treabă tare urâtă. Sângele curge gârlă. Cioturile oaselor împung, fâșii vinete de carne compun petale hidoase, zdrențuite. Semiconștient, Fouassa geme încetișor.

— Dumnezeule mare! exclamă Pinaud, a cărui privire a urmărit-o pe a mea.

Béru, dominându-și propriile avarii, le examinează pe cele ale camaradului nostru întru nenorocire.

— I-au tăiat degetele! strigă el.

— Așa s-ar părea, îl aprob, dacă nu cumva, fiind nervos, și-a ros prea mult unghiile!

Deși manifest un legitim resentiment față de Fouassa, sunt necăjit că nu-i pot sări în ajutor. Biata lui mână mutilată arată înspăimântător.

— Ce palid e! observă Pinaud.

— Să știi, face Grasul, că dacă vrei să-ți recapeți culorile, cel mai bun e muntele.

Amuțim cu toții pentru că, brusc, în urma unui geamăt mai puternic, Gerald, deși și-a pierdut culorile, și-a

recăpătat cunoștința. Se uită la mâna lui fără degete și-l apucă sughițul.

— Nu leșina! îl încurajează Béru. Ține-ți firea, tăticu!

Fouassa gâfâie:

— Nu știu nimic! Nu știu nimic!

După care leșină din nou.

— A venit doar ca să dea o raită pe aici și a plecat din nou, glumește Grasul.

Suport anevoie spectacolul. Au trecut cel puțin patruzeci și opt de ore de când n-am mai pus nimic în gură și nu-i indicat să-ți faci inimă rea în asemenea condiții. Încerc să reacționez cufundându-mi ochii îngroziți în lumina lămpii. Și, încercând s-o fixez, zăresc...[27]

[27] S-a terminat capitolului, băieți! După detalii de genul ăsta se recunoaște romancierul de talent, prozatorul de meserie și literatorul de clasă (n. a.).

CAPITOLUL VIII

...Ce zăresc? Ei? Vă mănâncă să aflați. Ați da chiloții lăptăresei pe o lingură de supă acidulată ca să aflați. Recunoașteți? Ce-a zărit dragul de San-A? Fundul lui Brigitte Bardot într-un film color? Un liliac împăiat? Libertatea turnată în aur masiv? O chermesă eroică? Un atacant de rugby? O evaluare din ochi a distanței? Un pahar băut la botul calului? O doză de optimism? O mâncare rafinată? Un lanț de măsurat terenul? O vedere din Capri? Un suveran trist? Un mag? Un copil de cor? Un copil adulterin? Un copil al lui Petin? Un șef de gară? Un băiat din Garches? Sau mai curând văd o nagaică? Un profet evreu? Un tratat de mistagogie? Un galicism? Dacă nu cumva o fi fost: o serenadă? Un gură-cască? Un Daumier? Un mieros? O leucocită? O cetate radioasă?

Ei bine, nu vreau să abuzez de răbdarea voastră, prieteni. N-am intenția să vă pun nervii la încercare. Știu cât vă e mintea de îngustă, cât de ramolit creierul și cât de rare celulele cenușii.

Departe de mine ideea de a vă face să așteptați. La ce bun, de altfel? Lucrurile fiind așa cum sunt și vremurile așa cum le știți, ar fi fost mai bine să vă țin pe cărbuni încinși! Mulțumesc lui Dumnezeu, nu fac parte din categoria suspectă de literați care-și menajează efectele. Cât despre efecte, dragele mele, am un șifonier plin! San-Antonio, cum vă este foarte bine cunoscut, e supermanul stilului direct. Nu umblă el cu fofârlica! Drept la țintă. Spune lucrurilor pe nume. Dacă e pisică, e pisică! Chiar

dacă nu face miau. La ce bun să mai subliniez faptul, fiindcă știți cum stau treburile. Nu-i așa, frumoaselor?

Deci, ceea ce am zărit lângă bec e un microfon, într-o încăpere în care singurul mobilier se reduce la câteva lanțuri groase, fixate într-un zid bogat în salpetru, recunoașteți că-i cam ciudat?

N-am nevoie de doisprezece ani lumină ca să mă prind. Domnii care ne-au săltat ascultă tot ce vorbim. De ce? Fiindcă Fouassa știe ceva foarte important, iar ceilalți vor cu orice preț să-l determine să mărturisească. Înțeleg acum de ce ne mai țin în viață: *pentru a fi confidenții rentierului! You see?* Și-au spus că ceea ce omul nu va mărturisi prin tortură ar putea încredința unor tovarăși de suferință. Gândesc intens. Fouassa, în delirul lui, a murmurat: „Nu știu nimic! Nu știu nimic”. Deci, n-a mărturisit nimic. Îmi continui exercițiul de acrobație mentală și-mi spun că nu-i exclus ca nefericitul chiar să nu știe ceea ce vor să afle torționarii lui. Așa ceva nu-mi place, fraților! Nu cumva, în cazul în care se conving că Fouassa nu le poate livra secretul, am încurcat-o toți patru, O.K.? Scuzați-mă că vă pun această întrebare, dar vă cunosc limitele intelectuale și n-aș vrea să răspundeți afirmativ dacă n-ați priceput corect cum stau lucrurile. Nu șovăiți, mielușeilor. Dacă nu v-ați prins, ridicați un deget. Nimeni? Bun, să mergem mai departe.

Suntem terminați, pentru că oamenii ăștia nu pot repune în circulație trei polițiști, dintre care unul deosebit de eminent[28], după ce i-au supus unui asemenea tratament. În concluzie, dacă obțin satisfacție sau, dimpotrivă, își dau seama că n-o scot la capăt, soarta noastră e pecetluită. Deloc vesel. Pentru a rămâne în viață, trebuie să întreținem îndoiala. Pricepeți?

---

[28] Daca nu știți la cine fac aluzie, telefonați-mi într-o dimineață, înainte de ora zece (n. a.).

Pun la punct un program savant, în căpșorul meu de San-Antonio savant și scump. Îmi dreg glasul, fiindcă trebuie să ai căile respiratorii în ordine de luptă pentru a ataca un discurs important.

— Tot leșinat e? rostesc eu cu o voce de trompetă, care ar trezi o cazarmă.

— Tot, face Béru. (De fapt, el a pronunțat „fof”, dar, pentru comoditatea lecturii, vom continua să transcriem în clar cuvintele béruriene).

— Nu știu dacă le-a povestit tot ce știe! reiau eu.

— Ce să le spună? se miră Pinaud.

Arătătorul meu, plasat perpendicular pe buze, îl îndeamnă să-și pună lacăt la gură. Se miră, dar în tăcere, și nu-i cer nimic mai mult.

— Să le spună ce avea de gând să ne explice și nouă, vrând-nevrând, în momentul în care tipii ăștia ne-au adormit. Ah, moș Fouassa e un tip zgârcit la vorbă. Dacă te uiți la el nu-ți dai seama că-i așa de încăpățânat! Mă întreb dacă o să mai poată rezista mult timp...

— Dacă aș pune eu mâna pe el, face Béru, pot să vă garantez un lucru, băieți: ar spune și ce lapte a supt de la mă-sa! Și n-ar trebui să-i tai degetele pentru asta. Treabă de gestapist. Oare temnicerii noștri n-or fi din întâmplare nemți?

— E posibil, zice Pinaud. Cel mai tânăr îmi amintește de cineva din Germania care trăgea la nepotul vărului meu de deasupra.

Se face liniște. Am semănat grăunțe bune, dragilor, acreditând în mințile temnicerilor noștri ideea că Fouassa știe ce vor ei să afle. E nasol pentru bătrân, fiindcă ar putea avea parte de noi ședințe, dar când nu mergi pe calea cea dreaptă trebuie să te aștepți la avataruri de soiul ăsta.

— Își vine în fire! anunță Béru, după o clipă de mutism, ocupat să-și sugă lacom sângele care-i curge din buze; e un

fel de autoalimentare!

Într-adevăr, Fouassa își recapătă cunoștința. Se uită terorizat la mâna cu degetele secționate.

— Te doare rău? îl întreb.

— E cumplit, șoptește el. Mizerabilii mi le-au tăiat cu un clește.

— N-ai vorbit?

— Cum aș fi putut, dacă nu știu nimic...

— Faci bine adoptând această atitudine. Să fii curajos. Câtă vreme nu vorbești, o să rămâi în viață...

— Dar...

Printr-un semn imperativ, îi ordon să tacă. Nefericitul îmi dă ascultare. Sfâșii o pulpană din cămașa mea și i-o arunc.

— Bandajează-ți mâna cu ea! îl sfătuiesc.

Sângele nu-i mai curge așa tare. Mă gândesc că, dacă nu se face nimic pentru el, rănile ar putea să i se cangreneze. Pare slăbit și stors de vlagă bietul om. Chiar dacă ar fi un criminal sau un intrigant murdar, mă cuprinde mila. Devii sensibil când ai burta goală de două zile.

Îmi spun că trebuie să-i previn urgent pe amicii mei că vorbele noastre sunt auzite de ceilalți. Dar cum? Să le arăt microfonul ar reprezenta un mare risc, fiindcă aș paria pe o minge de ping-pong contra uneia de pâslă că Grasul nu s-ar putea abține să ragă: „Ce ne tot arăți în tavan?”.

Zadarnic îmi storc creierii: tipii mi-au luat tot, mai puțin onoarea. Încercați, așadar, bandă de castrați, să scrieți un mesaj cu onoarea în chip de pix!

Și atunci îmi vine o idee. Una bună, *natürlich,* fiind a mea.

Zidurile sunt acoperite de un strat gros de salpetru, v-am mai spus-o. Încep să trasez cu degetul o bară. Oh! ce bucurie. Lasă urme! Scriu cu litere de tipar de-o șchioapă: „Atenție! Aici e un microfon”. Apoi le atrag atenția, arătându-le pe rând inscripția și microfonul. Pinuche îmi

face cu ochiul. Béru nu se poate abține de la un „ah! afurisiții!” care ar putea vătăma trompele lui Eustache ale tipului însărcinat cu ascultatul. Lui Fouassa îi trebuie mai mult timp ca să se prindă, fiind într-o stare de prostrație foarte avansată pentru vârsta lui.

Când a priceput, râcâi inscripția cu mâna. După care îi fac cu ochiul bătrânului.

— Deci nu vrei să ne pui în temă nici pe noi, Fouassa? îi spun.

Apoi îi fac semn să răspundă „nu”.

— Nu! îngână mutilatul.

Îl aprob cu vehemență.

— Suntem într-o mare încurcătură. În locul dumitale, eu mi-aș descărca sufletul. Suntem polițiști, ce-i drept, dar polițiști francezi, Fouassa!

Nu știe ce să răspundă și tace. Nici nu-mi trebuie altceva. Mutismul lui face parte din planul meu.

— N-ai decât să te încăpățânezi, bătrân idiot ce ești!

Trece un timp. Parcă am fi într-un studio de înregistrări, unde toate directivele sunt date prin semne și prin mimică, fiindcă zgomotul aparține publicului.

— Iar leșină! strig eu.

Și-l îndemn pe Béru să mă susțină!

— E lat! confirmă Grasul.

— Într-o stare proastă de tot, adaugă Pinuche cu vocea lui din ce în ce mai pierită.

— Mă întreb dacă se poate muri din cauza unei asemenea mutilări? intervin eu.

— Oh! bineînțeles, strigă Grasul. Află că am un strănepot care a mierlit-o dintr-o pricină ca asta. Și nu-și retezase decât vârful degetului mic cu ascuțitoarea.

— Parcă ar agoniza! e de părere Pinuche.

Fouassa se uită la noi cu privirea lui îndobitocită.

Suferă atroce. Și, colac peste pupăză, trebuie să mai joace și o comedie!

— Riscă să moară fără să fi vorbit, fac eu. Sunt sigur că până la urmă ni s-ar fi confesat înainte să dea ortul popii!

— Și la ce ne-ar mai servi? întreabă Grasul.

— Simplă curiozitate profesională. Nu-mi place să mor virgin, Grasule!

Se aude zgomot de ușă. Îi fac semn lui Fouassa să facă o sincopă și mă ascultă. Intră cei trei indivizi, pe care îi cunoașteți de-acum. Blondul se îndreaptă spre Fouassa, având grijă să ne ocolească de departe.

Îi atinge fruntea, îi ia pulsul și le face semn celor doi să-l ridice. Am impresia că se tem. Dacă Fouassa moare, ducând cu el secretul presupus de blond, tot circul ăsta și toate riscurile asumate s-ar duce pe apa sâmbetei.

Cortegiul se retrage fără un cuvânt.

Coechipierii mei îmi aruncă priviri sub formă de semne de întrebare îngroșate.

Nu-i nevoie să știi să citești printre rânduri ca să înțelegi ce doresc ei să exprime. „Unde vrei să ajungi?”, mă întreabă pe mutește cei doi sticleți ai poliției centrale.

Aștept câteva minute și, pe urmă, alertându-i printr-un gest, demarez repriza.

— Ce-i cu foița aia de hârtie rămasă pe locul lui Fouassa?

Béru se uită, e gata să-mi spună că el nu vede nimic, dar îl întrerup repede.

— Grasule, fiindcă tu poți să ajungi până la hârtie, aruncă-mi-o!

Trec câteva secunde. Cei doi se uită unul la altul, întrebându-se dacă nu cumva povestea asta cu microfonul m-o fi scrântit.

— Mulțumesc, fac eu de parcă aș fi pus mâna pe hârtia iluzorie.

Apoi scot un fluierat ușor.

— Doamne, băieți! Asta-i ce căutam noi!

Le fac cu ochiul. Grasul pricepe în cele din urmă:

— Ascunde-o! mă sfătuiește el, dacă ăștia o găsesc asupra ta...!

— Gura! îi strig. O învăț pe de rost și o înghit!

Trec doar patruzeci și două de secunde și trei zecimi și ușa se deschide violent. Tipul blond e aici, escortat de chinez. Mă prefac că-mi înghit saliva cu greu și-i adresez un surâs radios. Fără un cuvânt, cei doi bărbați se apropie de mine și asiaticul îmi scoate brățările.

— Ce s-a întâmplat'? întreb eu. Sunt chemat la telefon?

Zgârciți la vorbă, nu-mi răspund. Blondul își scoate pistolul și mi-l proptește în ceafă.

— Mișcă! doar atât îmi spune.

Cel mai greu e să mă țin pe verticală. Reușesc până la urmă să fac un pas și ieșim cu toții.

— Dacă nu te mai întorci, să ne scrii! strigă sinistru Béru în urma mea. Și, dacă te întorci, nu uita să aduci o friptură!

CAPITOLUL IX

Voi afla în sfârșit ce se află dincolo de acest beci. Pot merge, în cele din urmă! Ce bucurie! Sângele recunoscător îmi curge vioi prin vine. Mușchii cam scârțâie, dar funcționează. Brusc, mă năpădește o nouă speranță de viață. Un imn confuz care urcă din toată ființa mea, ca o rugăciune.

Un culoar cocoșat precum Quasimodo[29], sinistru, mai igrasios și mai plin de salpetru decât beciul în care am mucegăit, se termină cu o scară ale cărei trepte sunt băloase și înguste, scobite pe mijloc de uzură. Părerea mea, adoraților, e că ne aflăm într-o magherniță foarte veche.

Urcăm scara. E răsucită precum scara dintr-o clopotniță. Nu se mai termină. Sinistră mai e hardughia asta!

Dăm într-un coridor lung cu dale fărâmițate. Acest coridor duce într-un hol din care se deschid mai multe camere cu uși din două canaturi. Un adevărat castel, băieți, dar un castel mâncat de molii! Tencuiala zidurilor nu-i decât o tristă amintire. Anumite părți din vitraliile ferestrelor gotice lipsesc la apel și miroase urât a mucegai.

Sunt îmbrâncit într-o încăpere imensă, unde un șemineu monumental ocupă aproape un perete întreg. Într-un fotoliu vechi, în stil baroc, cu picioare ca labele de leu, zace Foussa. O face în continuare pe mortul în păpușoi. I-

[29] Numele personajului din romanul Cocoșatul de la Nôtre Dame de Victor Hugo.

au dat pantalonii jos ca să-i facă o injecție de înviorare și fesele îi atârnă trist ca două picături de ulei. În afara fotoliului, se mai află și alte scaune, plus o masă. Sunt propulsat pe unul dintre ele. Cad ca o cârpă. Mi se pare că mi se destramă carnea. Picioarele mele aplaudă, atât mă simt de slăbit.

Cei trei bărbați se uită la mine cu o fixitate care-mi face rău la inimă. Gorila e cu mitraliera în mână. Precis ăsta-i instrumentul lui de lucru *number one.* Blondul, dimpotrivă, și-a lăsat pistolul și, cu mâinile în buzunare, fluieră încet uitându-se la mine.

— Dacă intenționați să-mi faceți un portret artistic, e bine să mă luați trei sferturi, e unghiul meu favorabil.

Nici nu clipește. N-am mai pomenit un tip mai puțin vorbăreț.

— Domnule, mi se adresează el brusc, cu un timbru metalic, ți-aș rămâne recunoscător dacă mi-ai da formula pe care ai găsit-o.

San-Antonio al dumneavoastră, atât de iubit, dragele mele, își adună toate puterile ca să-și joace marea scenă *of the two*[30].

— Formula? Să fiu al naibii dacă înțeleg ce vreți să spuneți!

Îmi arată un mic amplificator așezat pe masă. Un fir merge în zigzag pe covorul ciuruit și dispare într-o crăpătură a dușumelei.

— Inutil să te mai ascunzi după degete. În beci e un microfon și am auzit tot ce-ați vorbit.

Afișez aerul de împrumut al celui care e dispus să facă muncă de uzură.

— Dar… chiar nu înțeleg despre ce-i vorba.

— Ai învățat formula înainte s-o înghiți.

Imediat închid gura. Exact ceea ce aș fi făcut dacă totul

[30] Din actul al doilea (n.tr.).

ar fi fost adevărat, nu?

— Sau ne-o transcrii, îmi spune el, *sau încercăm s-o recuperăm mai înainte ca digestia să-și facă treaba.*

Ați auzit la fel de bine ca și mine, prieteni? Și ați înțeles ca și mine ce amenințare implică spusele tipului? O recuperare precum cea propusă de blondin poate reuși numai la spitalul Beaujon[31], în cazul în care pacientul rezistă.

Mă iau deoparte pentru o conferință particulară, în urma căreia votez în unanimitate următoarea moțiune: „Trebuie să fac ceva”.

Și repede!

Altminteri se va isca un curent teribil în carcasa dragului, scumpului, deliciosului San-Antonio. Tipii ăștia, se vede la fel de bine ca o eclipsă de soare de pe o plajă din sud, nu vor șovăi să-mi despice burta de sus până jos pentru a încerca să recupereze ceea ce chipurile am înghițit eu. Dar ce-aș putea să fac? Am o mitralieră la optzeci de centimetri depărtare de castronul cu supă, tremur tot fiindcă am stat atât întemnițat fără de-ale gurii și sunt trei care nu mă pierd din ochi.

Anumite clipe ale vieții, credeți-mă, n-ar trebui să figureze în agenda dumneavoastră. Gândul la draga mea Félicie mă îmbărbătează. O văd în bucătărie pregătind delicatese în așteptarea fiului. Pândind poarta din grădină și soneria telefonului, se întreabă ce-o fi făcând băiatul ei. Scumpă mamă! Nu pot să-i fac una ca asta. Mă vedeți întorcându-mă acasă cu picioarele înainte și mațele înnodate în jurul gâtului? N-ar fi deloc serios.

— Bun, oftez eu, văd că sunteți tari. Pot să vă întreb ce se va alege de colegii mei și de mine dacă vă predau formula?

---

[31] *Nicolas Beaujon* (1718-1786) – bancher francez care fondează în anul 1784 un așezământ pentru educarea copiilor, transformat mai târziu în spital (n. tr.).

Tânărul blond rămâne gânditor, după care îmi spune:

— Vă punem din nou în lanțuri, vă lăsăm ceva mâncare, iar noi dispărem.

— Și cine ne va elibera? Paznicul de la castel sau Moș Crăciun?

— Mai curând chiar Moș Crăciun, pentru voi e o chestiune de noroc sau de ghinion.

Mă întreb dacă vorbește serios. Nu-s departe de a-l crede. De ce? Nu știu. Dar ceva îmi spune confuz că, dacă eu aș fi în măsură să-i furnizez blestemata de formulă, așa ar proceda.

Numai că formula, știți ca și mine, e pictată în alb pe un nor care o ia razna acum pe deasupra Capului Horn!

— Vă cred, fac eu cu maximum de sobrietate. Dați-mi ceva de scris...

Blondul se duce să ia de pe servantă un bloc de corespondență din hârtie velină superioară, cu sugativă încorporată, filigran din bronz, roată de rezervă amovibilă și glazură din albuș de ou. Îl aruncă dinaintea mea pe masă, apoi scoate din buzunar un stilou elegant din aur veritabil, îi deșurubează capacul și-l lasă deasupra blocului.

— Așteptăm, îmi zice el.

Ce-i drept, așteaptă pinguinii! Cei șase ochi mă țintuiesc de-a dreptul pe scaun. Apuc stiloul, privind cu o indiferență trucată la țeava lucitoare a mitralierei, care mă pândește cu insistență. Încep să scriu, fiindcă trebuie, dar aiurea.

„Piretrum 69; glicerina de bază cu viteza circumflexă 88; activitate biconvexă a polivalenților nobili; librium epitelium convergent 22...”

Mă întrerup de parcă aș căuta urmarea. Tăcerea e de o cruzime fantasmagorică. Ca și încremenirea celor trei tipi. Piticul meu intim îmi șoptește în interiorul conductului auditiv: „Acum e o chestiune de secunde, San-A. Ai reușit să scapi de lanțuri, dar a venit momentul să riști totul.

Altminteri, va fi prea târziu să-ți mai bagi o pană în cur ca să momești păsăretul din ogradă”.

Dar ce să fac? Mă uit la stilou.

— Un lapsus? mă întreabă băiețandrul blond cu o voce neliniștită.

— Liniște, o să-mi aduc aminte, rostesc eu cu glasul sâcâit al cuiva care e întrebat cât e ceasul în clipa când înmulțea mental douăsprezece miliarde șase sute douăzeci de milioane opt sute paisprezece franci noi cu șaisprezece milioane șase sute treisprezece mii cinci sute opt franci vechi.

Și dacă „nu-mi aduc aminte”, o idee tot îmi vine mie!

Anul trecut am fost fericitul câștigător al unui concurs de aruncare cu săgeata, la Londra. Ar fi trebuit chiar să concurez pentru titlul de vicecampion al lumii, dar o anchetă urgentă m-a obligat să declar *forfait.* Ridic domol stiloul, îl asigur bine *in my hand,* prefăcându-mă că-mi scarpin fruntea cu acest instrument. Am din ce în ce mai mult un aer gânditor, dar, în realitate, țintesc ochiul gorilei cu mitraliera. Și zvârrr! A plecat! Primii amatori vor fi primii serviți! Stiloul pătrunde în ochiul tipului, care se prăbușește imediat, cum n-am mai văzut prăbușindu-se cineva. Nici măcar în filmele de scandal, de trei parale, pline de pipițe în pielea goală! Fac un salt din fotoliu și mă arunc pe mitralieră. Am pus mâna pe ea. Un glonț îmi șoptește la ureche, un altul îmi mângâie lobul urechii, un al treilea îmi zgârie bărbia, și pe urmă gata. E gata, fiindcă moș Fouassa, revenit ca prin farmec din letargia lui, cu o lovitură de picior propulsează un scaun între picioarele blondinului. Tânărul, dezechilibrat, scapă seringa. Iar eu mă ridic cu a mea. Acționez cât se poate de grăbit, adică încep cu chinezul, care-i pe punctul de a-și descărca arma, și împroșc în semicerc.

Coborâți, vă rog! Pentru stricăciuni sunteți invitați să luați legătura cu municipalitatea!

Asiaticul, cu un bilet pentru Gazonville, merge să verifice lamele parchetului. Și blondul idem. În graba mea am brodat un arc de cerc cam prea larg și moș Fouassa a degustat și el un supliment. Mă apropii de aceste drăguțe persoane pentru un recensământ sumar. Trecerea în revistă a trupelor se soldează cu doi decedați și doi în agonie. Chinezul e la fel de mort ca întemeietorul dinastiei Ming, blondul l-a urmat imediat. Omul cu stiloul înfipt în ochi e într-o comă mai deasă decât ceața londoneză. N-am procedat cu menajamente, iubiților! Stiloul de aur a pătruns în orbita gorilei până la fund. Ghinionul lui; prăbușindu-se, a căzut cu capul înainte și propria lui greutate i-a înfipt bine de tot săgeata de 18 carate garantate. Cât despre moș Fouassa, are o dispută cu hamalul din hotelul Sfântului Petru. Unul dintre gloanțe i-a pătruns în gât și horcăie de i s-ar frânge inima unui aprod. Al doilea glonț i-a perforat pieptul. Iată un om care-și sfârșește lamentabil viața, deloc în stil rentier! Mă aplec asupra lui și-l strig blând:

— Fouassa!

Nu se clintește.

— Mă auzi? Sunt eu, San-Antonio. Fouassa, încearcă să-mi răspunzi.

Să fie o iluzie sau parcă ar fi clipit ușor? Buzele lui încearcă să se miște, dar nu răzbate decât un horcăit cumplit.

— Trebuie să-mi răspunzi, Fouassa. Te implor, fă un efort! O bătaie din pleoape ar fi destul. Spune, sinuciderea lui Simmon în hotelul dumitale a declanșat toate astea?

O bătaie din pleoape. Apoi, Fouassa deschide ochii mari și-și dă sufletul așa cum o servitoare dezinvoltă, surprinsă în vreme ce aplica un pupic ancilar domnului, i-ar înmâna stăpânei șorțul.

S-au făcut trei!

Mă mai uit o dată la gorilă, care-i K.O. și ea.

S-au făcut patru!

Cum vedeți, situația s-a transformat radical. Îi scotocesc pe acești domni, le iau actele, armele și cheile. Am surpriza să constat că toți au buzunarele pline de bani nemțești. Trag concluzia că patria lui taica Adenauer[32] reprezintă principala lor reședință sau că, cel puțin, într-acolo se pregăteau să fugă. Un reper prețios. Las examinarea actelor pentru mai târziu și cobor la subsol să-mi eliberez confrații.

De cum intru în coridor, aud gemete, hohote de plâns, cuvinte bolborosite. Îmi ciulesc radarul și înregistrez văicărelile Grasului:

— Mai mult ca sigur, Pinaud, l-au terminat pe San-Antonio al nostru.

Îi răspunde un bocet prelung al lui Pinuche.

— Vezi tu, continuă Umflatul, când am auzit gloanțele pârâind, am avut o speranță. Mi s-a părut că-i el. Stilul lui, ce mai, cum s-ar zice ca să zic așa!... Dar dacă era el cel care a tras, până acum ar fi venit să ne elibereze, ce părere-ți faci!

— Acum nu mai am nici o speranță, lăcrimează Lamentabilul.

— Cei mai buni se duc, oftează Béru.

— Viața omului e ca un fir de ață, îl completează Pinuchette.

— Azi ești aici, mâine mort! supralicitează Grasul. San-Antonio, pot să ți-o zic, a fost cineva, să știi de la mine.

— Știu.

— Inteligent, spiritual, rasat...

— Formidabil!

— Ca să nu mai vorbim despre capacitățile lui. Cel mai

[32] Konrad Hermann Joseph Adenauer (n. 5 ianuarie 1876, Köln - d. 19 aprilie 1967, Rhöndorf, azi Bad Honnef, lângă Bonn) a fost un politician creștin-democrat german, de profesie jurist, cancelar al Germaniei (1949-1963).

bun polițist care a existat vreodată în Colivia de Sticleți.

— Of, așa-i...

Consider oportun să-mi fac apariția. La ce bun să te scalzi în confuzie? Ieși din ea pictat într-un frumos roșu-homar și pe urmă nu mai știi cum să-ți recapeți tenul tău de piersică natural!

Când mă văd cu brațul plin de arme, cei doi amici cască ochii cât cepele. Grasul devine violet, Pinuche de un verde sulfuros și amândurora le curg balele de parcă ar fi niște câini mops în fața vitrinei unui cârnățar.

— Iertați-mă că nu v-am adus fripturi, le spun eu calm, dar măcelăria era închisă.

În vreme ce-i scot din lanțuri, îi pun la curent cu mica mea revoluție de palat.

— Deci, toată lumea e la pământ? mă întreabă Grasul.

— Da: n-am avut timp să le aduc flori.

— Ce-ți ziceam eu, Pinuche! Vezi că San-A a fost cel care a tras? Îi recunosc tactica și tic-tacul! subliniază el umflându-se în pene în fața propriului banc. Când azvârlă el cu prune, face „Rran-rran!” întotdeauna două jeturi.

Dacă ai remarcat, San-A trage cu mitraliera pe două niveluri. Un du-te-vino, cu modificarea unghiului de ochire...

— Ascultă, Grasule, tranșez eu, pune cursurile de balistică în valiză și plimbă-ți anemia-ncoace.

— Să nu-mi mai vorbești de anemie, sunt terminat. Uită-te puțin la nădragii mei, mi-ar trebui niște bretele ca să nu-mi cadă în vine! Nu-i păcat de așa o brioșă pe care toată lumea mi-o invidia? Croită dintr-o bucată!

Șontâc, șontâc, ajungem la parter. Pinaud și Béru aruncă o privire rapidă celor patru domni întinși în salon și se strâmbă.

— Nici măcar nu mi-a achitat în întregime onorariul, se lamentează Dezolatul.

— Ai să i-l pretinzi când vei lua parte la concursul pentru

cea mai reușită aureolă în cadrul clubului Sfântului Petru, îl liniștesc eu.

— Ăștia-s bani care dorm! glumește Bérurier, pe care moartea nu-l impresionează niciodată. Și dorm somnul de veci.

— Nu-i ăsta principalul, rostesc eu, trebuie să-l anunțăm pe Bătrân. Sunt convins că ne-au dat dispăruți!

Spunând acestea, mă apropii de o masă joasă pe care se află un telefon. Nu-i un aparat cu disc. Conchid că tipii ne-au dus la o anumită distanță de Paristruț. Ridic receptorul și obțin întâi un ton în perfectă stare de funcționare, apoi o voce feminină începe să ciripească într-o păsărească necunoscută. Parcă ar fi germană. În orice caz, o limbă germanică. Mă grăbesc să închid.

— Ce s-a întâmplat? mă întreabă Pinaud, surprins de promptitudinea mea.

— E un fir particular, îi spun. Și am dat peste unul dintre complicii lor. Va trebui s-o luăm din loc, băieți, altminteri riscăm să ne trezim cu întăriri importante și nu mi-ar conveni deloc să mă joc de-a Fort Alamo cu burta goală.

Dar n-am decât un singur interlocutor, fiindcă Béru plecase din salon așa cum ceilalți plecaseră din viață.

— Unde-i Grasul? mă zbârlesc eu.

— Caută probabil ceva de mâncare! profetizează Pinaud.

Într-adevăr, abia a emis această sugestie, de interes progresiv și rambursare anticipată, că Mamutu își face prompt apariția.

— Pentru bufet, în direcția asta! ne informează el. Doamna baroană de Varză Acră e servită.

Ne năpustim cu toții. Intrăm într-o bucătărie ca vai de lume, dar avem bucuria de a găsi niște bunătăți incomparabile: jambon și cârnăciori prăjiți, chifle, sticle de bere, ciocolată, prăjituri!

Un delir. Dacă l-ați vedea pe Grasul la treabă! Taifun în Jamaica! Clămpăne o jumătate de duzină de cârnăciori

cum ai mesteca niște drajeuri, apoi atacă chiflele după ce și-a luat înțeleaptă precauție să le învelească în câteva felii de jambon, ca să nu răcească! Pinaud degustă din vârful buzelor. Întotdeauna a fost un fandosit în privința manierelor, fiindcă, în ce privește cantitatea, poate concura cu orice șarpe boa, fie el constrictor ori ba. Jucând și în asemenea agape un rol de primă mărime, încep să examinez hârtia în care fuseseră împachetate mezelurile. Și atunci mă trece un fior teribil. Starea socială a mezelarului e imprimată pe ambalaj. Și ce citesc? Ceva în scriere gotică.

— *E nemțească, fraților!*

— Ce te-a apucat? plescăie Béru.

— Ce m-a apucat! cred că am priceput ceva extraordinar, fiule.

— Ce anume?

— Nu mai suntem în Franța!

Majestatea Sa Slăbitul izbucnește în râs, împroșcând printre dinții falși și sparți bucățele de jambon, agrementând zidul, care are mare nevoie să fie curățat cu șpaclul.

— Nu mai suntem în Franța!

— Nu, Grasule. Nu m-ar mira deloc dacă ne-am afla în Germania!

— Viața sedentară prelungită te-a scrântit la cap, San-A!

— Vorbesc serios! Somnul nostru artificial a durat mai mult și a fost mai adânc decât am presupus noi. Ne-au transportat în împrejurimile Frankfurtului.

— Ce zici?

— Uită-te la hârtia mezelarului.

Se uită și ridică din umerii lui magnifici, nedezosați.

— De acord, și ce-i cu asta? Un amic de-al lor le-o fi adus cârnați din Germania. Crezi că nu se pot trece mezeluri peste graniță, Tonio? Ascultă la mine, de câte ori am treabă la Lyon cumpăr cârnăciori. Și totuși cârnăciorul e

un obiect delicat, căruia nu-i plac croazierele.

Îl stopez, cum stopezi un fir dus la ciorap.

— Fiți puțin atenți, băieți, berea e nemțească și ea! Ciocolata! Iar pâinea nu seamănă cu cea de pe la noi! Și pe urmă, telefonul pe care am încercat să-l dau adineaori. Mi-a răspuns funcționara de la poștă, dar sunt sigur că nu-i cea din Vaucresson! Încă ceva: temnicerii noștri nu aveau asupra lor decât Deutsche Mark, nostim, nu? Unde mai puneți că mobilele din maghernița asta nu par a fi franțuzești!

De data asta i-am năucit și Grasul mestecă în ralanti. Se ridică și se îndreaptă spre fereastră. Ne aflăm într-un parc. Deocamdată nu se poate spune mai mult. Numai brazi; ceea ce n-ar fi nimic surprinzător.

— Trebuie să știm pe ce picior dansăm, decide Béru.

Își bagă o tabletă de ciocolată în gură, alta în buzunar și iese.

Mă hotărăsc să-l escortez.

*
* *

Proprietatea pe care ne aflăm e imensă. Se întinde pe cel puțin trei hectare de pădure. O esplanadă vastă, năpădită de buruieni, se vede în fața intrării principale. Dincolo de ea, pornește o alee largă, care acum, din cauza vegetației abundente, a devenit o cărăruie ca prin junglă. Parcurgem cam două sute de metri și ajungem la un gard ruginit. Un clopot vechi, cu lanțul rupt, sună ușor în bătaia vântului.

Dincolo de gard, se deschide un drum secundar, în clipa în care dau să deschid poarta, aud un zgomot de motor și ne aruncăm amândoi în spatele unui tufiș. E un poștaș. Trece țanțoș nevoie mare pe o motoretă neagră. Poartă uniformă nemțească. Îi dau cu cotul lui Béru.

— Te-ai convins acum, Toma Necredinciosul?

— Ce comedie! bombăne el. Cu ce drept, vă întreb, ticăloșii ăștia ne-au expropriat? Au norocul că-s morți, fiindcă ăsta-i genul de glumă pe care eu, Béru, nu-l suport! Și acum ce ne facem?

Mă uit la el. N-arată prea bine. Să ne înțelegem, Grasul nu a îmbogățit niciodată băile și dușurile municipale, dar i se mai întâmpla să-și umezească fața din când în când și să se radă de două ori pe săptămână. I-a crescut o barbă - adevărată capcană pentru macaroane! Și e la fel de curat ca o ladă de gunoi. Iar eu îi calc pe urme. Timpul cât am zăcut în beci n-a contribuit cu nimic bun la standingul poliției franceze.

— Hai să ne spălăm puțin, decid eu, și să ne luăm picioarele la spinare. Nu țin deloc să declanșez un conflict în Germania cu povestea asta. Patru cadavre e puțin cam mult și s-ar face vâlvă dacă polițiștii nemți ar descoperi că eu sunt autorul acestui tablou de vânătoare.

— Ce înțelegi tu prin a ne spăla puțin? mă întreabă Grasul.

— Să ne radem, să facem duș dacă-i cazul și dacă găsim cu ce!

— Să mă rad, de acord, cât despre duș, n-ai decât să-l folosești singur! Când plouă și n-ai încotro, te resemnezi, dar de aici și până a-ți provoca averse personale e cale lungă!

*
* *

Fostul conac posedă o baie. Cei doi coechipieri ai mei nu tolerează apa decât în cafea și nu întâmpin dificultăți în a-i convinge să-mi acorde prioritate. Îmi curăț coca[33] de la

[33] Parte a vaporului aflată sub apă.

bastingaj până la linia de plutire, după care, cu un aparat de ras, îmi tund peluza cu tragere de inimă.

Tocmai terminam această delicată operațiune, când cineva începe să-mi bată violent în ușă. Pinuche, foarte agitat, e cel care face tot acest tărăboi. Opresc motorul aparatului de ras și îl întreb ce e.

— Imaginează-ți că un elicopter parcă ar vrea să aterizeze pe esplanada din fața conacului! îmi zice el.

Alerg la fereastră și, într-adevăr, zăresc aparatul la două sute de metri înălțime.

Nu încape nici o îndoială: sosesc amicii defuncților. Ce-i de făcut? Să fugim? E prea târziu. Suntem într-o țară străină. Vor descoperi cadavrele și vor anunța poliția locală. Mă hotărăsc într-o clipită. Sunt omul care înlocuiește creierul electronic în cazul unei pene de electricitate, copii!

— Să ne debarasăm rapid de cadavre! urlu eu.

— Și unde ai vrea să le ducem?

— Coborâți-le în pivniță, vor sta la răcoare.

Îmbrac o cămașă curată, pe care am avut șansa s-o găsesc într-o cameră vecină, și merg să le dau o mână de ajutor cercetașilor mei, în timp ce aparatul aterizează pe iarbă. Operațiunea e delicată din cauza rugilor de mure, fiindcă, așa cum remarcase Béru, vegetația e luxuriantă pe aici.

Apucăm fiecare dintre noi câte un cadavru de picioare și-i târâm pe înțepeniți în beci. Béru face două călătorii, fiindcă a mai rămas unul. Îi înghesuim pe domnii respectivi într-o boxă de cărbuni, pe care, dintr-o precauție înțeleaptă, o închid cu cheia.

Aud chemări venind de sus.

— Am încurcat-o! șoptește Grasul. Ne-am ocupat de morți, dar nu și de arme. N-avem nici măcar o scobitoare să ne apărăm.

Mă uit în jurul nostru. Strânși cu ușa ca niște șobolani în

pivniță. Mutrele murdare și bărboase ale colegilor mei îmi dau o idee. Ne jucăm ultima carte.

— Veniți! le spun.

Și-i împing în beciul unde am fost prizonieri.

— Ce-ai de gând să faci? mă întreabă îngrijorat Grasul.

— Din clipa asta, ține-ți gura! Lungiți-vă pe jos!

Îmi dau ascultare. Au și început să răsune pași pe scara mucegăită a beciului. Rapid, îi pun în fiare. Clic-cloc! Dacă le-ați vedea mutrele, ați plesni de râs!

Aștept să se apropie pașii și încep să-l lovesc pe Béru, adică să mă prefac că-l lovesc!

Cineva mi se adresează în germană! Mă întorc și dau cu ochii de două persoane: un bărbat și o femeie. Bărbatul, de vreo cincizeci de ani, brunet, foarte bronzat, poartă un impermeabil deschis la culoare. Are nasul ascuțit și privirea acuzatoare. Femeia e înaltă, suplă, foarte brunetă. Are tenul creol și ochii deschiși la culoare. Are o mică cicatrice cât un bob de cafea pe bărbie și poartă la gât o bijuterie ciudată care reprezintă o mânuță din aur, crispată pe un rubin mărișor bine. E tipa care se dusese la hotelul lui Fouassa, sugestiv descrisă mai deunăzi de valetul de la *Hôtel du Danube et du Calvados Réunis.*

O fac pe miratul. Le zâmbesc.

— Nu v-am auzit venind! le spun.

— Cine ești dumneata? mă întreabă puicuța.

Ceva mă avertizează că nu-i o ființă comodă. Va trebui să joc strâns. Pe când mă bărbieream, i-am cercetat actele blondinului. Îi știu, prin urmare, numele, vârsta și ocupațiile. (Deocamdată, cea mai importantă e de a fi mort!)

— Un prieten al lui Erik, zic eu cu o voce foarte naturală. Eu am făcut cele necesare ca să-i aducem pe ăștia aici!

Îi traduce însoțitorului ei. Acesta clatină din cap. Tânăra mă întreabă încruntându-se:

— Unde-s ceilalți?

— Ceilalți camarazi sau ceilalți prizonieri? Țin să vă previn din capul locului: primii aleargă după ceilalți...

— Explică limpede!

— A avut loc o încăierare. Erik a vrut să-l interogheze pe comisarul San-Antonio, fiindcă bănuia că Fouassa îi făcuse confidențe... Nu știu cum s-a întâmplat, dar diavolul ăla de polițist le-a jucat o festă în stilul lui... Cred că a reușit să pună mâna pe mitraliera lui Rudolf. L-a eliberat pe Fouassa și a fugit cu el... În momentul de față, galopează toți în natură...

— Și ăștia? mă întreabă ea.

— Ăștia sunt doi inspectori care-l însoțeau pe San-Antonio. Grasul are un fel al lui de a te scoate din sărite, că nu-ți mai poți controla nervii...

Și administrez o lovitură de picior în portretul lui Béru.

— Lașule! urlă el. Desfă-mi puțin brățările și-ai să vezi cum îți deghizez mutra într-o porție de camembert!!

Ridic din umeri și ieșim toți trei din beci. Tăcerea noilor veniți îmi face rău la urechi. E o tăcere prevestitoare de moarte. Să fi mușcat momeala? E plauzibil ca Erik să fi recurs la mână de lucru din afară fără să-i fi pus în temă? Fabric semne de întrebare în aceeași cadență ca o uzină de armament care fabrică mitraliere pe vreme de război.

Ajunși sus, tânăra îmi arată pardoseala salonului.

— E sânge peste tot...

— Fouassa, le fac eu cu ochiul. Nici nu vă puteți închipui ce încăpățânat era boșorogul. Cum sunt francez, Erik m-a însărcinat cu interogatoriul, dar ședințele au fost dure.

— N-a vorbit?

— Nimic! A tăcut mâlc, ca un pește. Numai de-ar reuși să pună mâna pe ei!

Mă duc până la ușă și mă prefac că ascult. Elicopterul stă imobil în fața casei. Pilotul e ocupat să mestereasc ceva pe la motor.

— Nu se aude nimic, oftez eu.

— Șeful a dat vreun semn de viață? mă întreabă fata asta frumoasă (fiindcă e frumoasă peste poate).

— Cred că da. Erik a vorbit la telefon.

Întrebarea ei îmi toarnă balsam pe inimă, fiindcă e o dovadă că femeia mi-a dat crezare.

— Ei bine, să-i așteptăm, decide ea.

Se așează și scoate o țigară din buzunar. Mă grăbesc să înhaț o cutie de chibrituri de pe masă ca să-i ofer un foc. Dă drumul unui norișor de fum albăstrui și mă privește prin el. Îmi dau seama că nu-i displac.

— Ești la curent cu afacerea asta? mă întreabă ea când bărbatul în impermeabil a ieșit din încăpere pentru a vorbi cu pilotul.

— Practic, nu, știți cum e Erik! Nu-i prea vorbăreț.

E genul de reflecție care acreditează o minciună, vă dați seama ce vreau să spun? Tipa surâde și clatină din cap.

— Nu mi-a spus nici măcar că sunteți așa de frumoasă, fac eu. Altminteri mi-aș fi pus costumul de duminică ca să vă întâmpin.

Acum, băieți, am dreptul la ocheada 389 bis, cea care rupe inimi și pantaloni.

Se ridică fără un cuvânt și se îndreaptă spre elicopter. O văd parlamentând cu tipul în impermeabil alb. Pare a fi mai degrabă un consiliu de război decât un congres al sindicatului de farse și păcăleli. Mă simt din ce în ce mai nesigur. Trag cu ochiul spre arme.

Toate sunt aici, pe masă, dovadă că, în fond, domnește încrederea.

Îmi spun: „Ce-ar fi să pui mâna pe mitralieră, San-Antonio? Să le-o proptești sub nas domnilor și doamnelor. L-ai obliga pe pilot să piloteze până la Paris pe Sena (Franța) și, la sediul poliției, înconjurat cu dragoste de ai tăi și ale tale, ai proceda la un interogatoriu minuțios al acestei frumoase duduițe”. Dar, în realitate, e un proiect naiv. Elicopterul nu poate transporta mai mult de patru

persoane și nimic nu mă îndreptățește să sper că operațiunea surpriză ar avea șanse de reușită.

Tânăra revine. Spre marea mea surpriză, îl văd pe omul în impermeabil urcând în pasărea de fier împreună cu pilotul. Paletele elicopterului pornesc să vânture aerul...

— Unde pleacă? exclam eu.

— Vor survola regiunea să vadă dacă nu se zăresc fugarii. E mult de când au plecat?

— Dacă-i o oră...

Ea clatină din cap.

— Foarte neplăcut... În fine, să sperăm c-o scoatem la capăt. Vii pentru prima oară în Germania de Est? mă întreabă femeia.

Sunt gata să mă sufoc. Ne aflăm dincolo de Cortina de Fier? Dar pe hârtia mezelarului era scris Frankfurt. Amintirile mele de geografie răspund la apel și realizez că există două orașe cu același nume: Frankfurt pe Main, în apropierea frontierei franceze, și Frankfurt pe Oder, la est de Berlin. Credeam că ne aflăm în vecinătatea primului. În realitate, suntem în zona orientală. Asta da, lovitură! Acum, chiar c-am încurcat-o. Se vede treaba că ceea ce căutau ei are mare importanță dacă ne-au cărat pe toți așa departe...

— Da, e pentru prima oară, o asigur eu.

Îi surâd tandru.

— Și nu regret călătoria.

Tipa bate ușor din pleoape. Ori mă înșel singur, cum spunea un încornorat care-și lipea o barbă falsă când își onora soția, ori fătuca asta încearcă o atracție deosebită pentru genuflexiuni. Când vedeți aprinzându-se luminițe în ochii unei demoazele, puteți paria pe livretul soldatului necunoscut că tipa e capabilă să transforme o discuție între patru ochi într-o îmbrățișare intimă.

În ce mă privește, mă cunoașteți doar de o bună bucată de vreme! Știți că nu-i nevoie să mi se trimită o convocare

cu opt zile înainte ca să fiu împins în brațele unei femei, în stare de funcționare corespunzătoare.

Mă apropii de fotoliul ei și, fără prea multe fasoane, îi aplic o ventuză pe mucoase. Nu-mi spune că ar consimți, fiindcă nu se cuvine să vorbești cu gura plină, dar îmi dă de înțeles prin semne că nu-i contra...

Contra mea, bineînțeles.

În vreme ce zbârnâitul elicopterului dispare deasupra și Béru-Pinuche *brothers* se plictisesc de atâta așteptare dedesubt, eu îi dau madamei o idee despre concepțiile mele amoroase. Nu vă voi furniza nomenclatura detaliată ca să nu vă provoc complexe, aflați totuși că-i reușesc un admirabil Bottin Mondain, o capcană astringentă și un aparat de stanțat plicuri.

Cum tipa nu se lasă mai prejos, îi administrez o rundă suplimentară, completând-o cu Cavalerul Tetonic, exercițiu periculos cu derapaje spre glandele mamare. Dar îi place.

Ședința a data-o gata. Îmi spune că toate astea, adăugate oboselilor călătoriei (presupun că vine de foarte departe) reprezintă prea mult și ar vrea să se destindă într-o baie caldă. O escortez până la baie. Prudent, mă uit prin gaura cheii. O văd dezbrăcându-se complet și intrând în cadă. Aș amâna puțin așezatul la masă. Am alte treburi mai presante.

Fiindcă acum am dovada încrederii ce mi-o acordă (și ce dovadă! O dovadă egală cu 69!), mă decid să duc aventura până la capăt. Ghinionul meu dacă o dau în bară! În stil tornadă, demn de cel mai impetuos western, alerg în beci, îi scot din lanțuri pe cei doi actori din trupa mea. Băieții sunt gata să mă ia în primire cu niște văietături, dar le fac semn să-și țină gura.

Deschid boxa unde i-am înghesuit pe scumpii noștri defuncți.

— Un frigider pe cinste pentru un canibal! mormăie Bérurier.

Le arăt cadavrul blondului.

— Umflați-l pe domnul și ascundeți-l undeva în pădure. Apoi, veniți înapoi. În cinci minute terminați treaba. Eu supraveghez împrejurimile. De îndată ce-ați rezolvat problema, vă întoarceți și vă puneți singuri cătușele. Dacă e vreun pericol, întind o pânză albă la fereastra salonului și atunci vă pitiți în pădure până vă dau de știre. Ați înțeles?

— Înțeles!

În cazuri grave, știu să tacă. Și acum e un caz grav.

Alerg la etaj. Pisicuța mea continuă să se spele cântând un lied german. Îmi amintesc că la sosire am omis s-o întreb cum o cheamă. Nu-i ea prima al cărei blazon nu-l cunosc și care beneficiază de favorurile mele speciale. Iată dar, iubiților, că în viață rațiunile sociale n-au mare importanță. Nu datorită unui prenume ajungi în al nouălea cer cu femeia sau bărbatul care-l poartă. Prenumele e un lux pentru amintiri și gângureli. În pat n-are mai multă importanță ca pe o piatră tombală. Patul e oarecum vestiarul conformismului. Depui în el panoplia de ipocrit: titlurile, gradele, bandajele herniare, pașapoartele, hainele, bijuteriile, imperfectul subjonctivului, acordul participiului, pretențiile, ambițiile, idealurile, proiectele, uneori proteza dentară sau piciorul de lemn, patria, patronul, necazul, veniturile... El nivelează scara socială, o transformă în pardoseala unei săli de bal, pe care oricine dansează vals, twist, tango, charlestone în felul lui și după gustul lui. El e soclul umanității, dragii mei, așa cum buricul portdrapelului e soclul defilării militare.

Mă uit pe fereastră și zăresc cele două tarte cu frișcă-nu-prea-proaspătă dispărând printre copaci, cu greutatea târâș în urma lor. În baie, cucerirea mea își cântă întruna bucuria de a trăi și de a mă fi cunoscut.

Se scurg zece minute și tovarășii mei nu se întorc, deși le-am acordat doar jumătate din acest timp pentru a îndeplini macabra misiune. Încep să-mi fac sânge rău.

Iubita îmi iese din baie cu un prosop înnodat pe cap și un altul în jurul șoldurilor. Cu un gest pudic, își ascunde sânii impecabili (așa sunt ele, rușinoase cu explozie întârziată).

Îi spun că-i o crimă ce face ea și tipa pufnește. Se pregătește să intre în salon ca să se îmbrace. În felul acesta le-ar tăia arcașilor mei orice posibilitate de a reveni la bază. O singură modalitate pentru a o neutraliza pentru moment: să-mi reiau cursurile de tăvăleală. În viață, trebuie să știi cum să fii la înălțimea împrejurărilor.

O cuprind în brațe și o trag spre o cameră alăturată. Aici se află un pat primitor. N-are nici cearșafuri, nici cuvertură, dar sunt obișnuit să concurez și pe un teren acoperit cu zgură. Puicuța protestează de formă. Îmi spune că n-am minte, că am s-o omor etc., etc. Mai adaugă că niciodată n-a mai întâlnit un băiat ca mine. Sunt un pionier al amorului, un defrișor, un explorator, un Vasco da Gama al patului, un Bernard Palissy al picioarelor în sus, un Fleming al lustruitului, un Montaigne al extazului! Îmi spune că eu știu cel mai bine să utilizez întunericul după frații Lumière și tăcerea după prefectul Dubois.

S-ar părea că turnul meu de control ar fi cel mai perfecționat din Europa și nici un sindicat n-ar putea rivaliza cu inițiativele mele. Îmi câștig votul de încredere al adunării cu mențiunea specială a juriului de la Cannes. Trebuie să recunosc, fiind profund pătruns de spiritul justiției, că această persoană posedă tot ce trebuie pentru a inspira un bărbat dotat cu intenții serioase: sâni modelați cu ascuțitoarea, șolduri ca o cupă de Soisson, pulpe în măsură să provoace maree dacă se bronzează pe plajă, o piele satinată, ca de ambră, un parfum care-ți gâdilă subconștientul și o gură comprehensibilă și comprehensivă, făcută să spună „da” și să aspire „h”-ul și o groază de alte socoteli. Să vă mai spun că-i administrez una după alta (dacă îndrăznim să ne exprimăm astfel): „Perechea mea cucernică”, „Mărgelele de email” și „Sacul

rotativ de nuci” ar fi superfluu, fiindcă ați și ghicit. Mai adaug, ca să completez greutatea, „Toaleta tunelului”, „Pachetul de picioare-pachet”, „Vama nebunatică”, „Serviciul Central”, „Bucătăria îngerilor”, „Orificiul ieftin”, „Măgarul lui Buridan”, „Capul de catâr”, „Calul troian”, „Bideul lui Sancho” și, mai ales, concluzie supremă, nectarul deliciilor și deliciul nectarelor „Stroudubitzul itinerant” (rețetă importată din Polonia de un călugăr capucin).

Cu femeiușca asta să faci dragoste e ca o uitare de sine.

— Apropo, susur eu, cum te cheamă, inimioaro?

— Elsa! răspunde ea cavalerește.

Ne-am spune mai multe și, dacă ar fi după noi, am face mai multe, însă zbârnâitul caracteristic al țânțarului uriaș se aude iar. Îmi zic că trebuie să mă grăbesc ca să mă asigur de întoarcerea celor doi războinici, dar Elsa nu-i genul de femeie căreia să-i scape din mână partenerul. E pentru coborârile în beci, cu condiția să facă și ea parte din convoi. Nu-i chip să mă descotorosesc de muierea asta. Mă văd obligat să amân vizita în catacombe.

Tipul în impermeabil alb apare cu un pas grăbit, urmat de pilot: un zdrahon cât toate zilele, format gardă de corp prezidențială: iată-l că a început să latre în germană. Frumoasa mea se încruntă. Ședința de adineauri a cam obosit-o. Are cearcăne sub ochi și privirea ei seamănă cu grilajul unui confesional. Nările îi sunt lipite și colțurile gurii ușor căzute, deși sunt comisuri cu piele netedă[34].

— Ce s-a întâmplat? o întreb eu.

Îi trebuie trei secunde ca să-mi răspundă.

— Au zărit ceva în pădure, nu departe de aici.

Inima mea face un triplu salt periculos spre spate.

— Ce?

[34] Ei, și? Așa îmi place mie! Mai bine vedeți-vă de citit și nu mai faceți mutre! (n. a.)

— N-au putut vedea prea bine din cauza copacilor. Li s-a părut că-s niște oameni, un grup mare...

Individul cu impermeabil impecabil îi dă înainte cu gura.

— Ce spune?

Elsa îmi traduce docil.

— Crede că polițiștii francezi aveau complici în regiune, vrea să-i interogheze pe cei doi de jos, poate că știu ei ceva...

Simt un scurtcircuit în măduva spinării (Béru dixit.).

N-am să-i las totuși să-mi tortureze oamenii! Arunc o privire spre mitralieră, dar, culmea ghinionului, pilotul, căruia îi plac jucăriile de lux, se distrează cu ea. E genul de intelectual care simte nevoia să meargă până în adâncul problemelor. A demontat mașinăria cât ai zice pește. E și tehnician pe deasupra. După eficacitatea gesturilor lui poți deduce că ar fi în stare să demonteze tot așa de bine și rapid un V2 sau o mașină blindată.

Tipul în impermeabil își scoate impermeabilul, ceea ce mă va obliga să-l calific altfel până ce-l va îmbrăca din nou. Poartă pe dedesubt un costum din tweed cu picățele în tonuri de bej.

Cu un pas germanic, se îndreaptă spre beci, escortat de pilot. Elsa îi urmează pe frumoșii ei teutoni.

— Vino, face ea cramponându-se de brațul meu.

Vrând-nevrând, mă iau după cei trei.

Mergem în lungul culoarului care amintește de o mină de salpetru. Ajungem la ușa „celulei”. Oroare! Nu-i închisă și în beci nu-i nimeni. S-a produs un incident tehnic care a frânat întoarcerea pe Terra a celor doi astronauți. Să fi rămas plasați pe orbită, sărmanii iezi?

Imediat, tipul-în-costum-de-tweed-cu-picățele-în-tonuri-de-bej-care-purta-înainte-un-impermeabil-alb începe să vocifereze, ceea ce în germană capătă dimensiuni teutonice.

Secretă doi litri de fiere dintr-un foc și mi-i pulverizează

sub nas.

Mă înhață de guler și mă zgâlțâie din toate puterile, în vreme ce pilotul trece în spatele meu și-mi răsucește mâinile după moda vietnameză.

— Ce i-a apucat? urlu eu.

Elsa se încruntă urât și-mi aruncă în față:

— Tu i-ai eliberat!

— Nici pomeneală! mă apăr cu hotărâre - și fata știe că nu mint - nu te-am părăsit nici o clipă! Draga mea, ești ultima în măsură să mă acuzi.

Elsa se simte tulburată. Recapitulează clipele dulci pe care le-am trăit împreună...

— Cât timp am fost în baie...

— Cât timp ai fost în baie, dragă prietenă, te-am așteptat în fața ușii ca să te cuprind din nou în brațele mele. Dovada că am stat în spatele ușii? Cântai! Cântai melodia asta...

Îi fredonez aproximativ cântecul. Acest detaliu pare s-o convingă. De un sfert de minut, tipul î.c.d.t.c. p.î.t.d.b.c.p.î.u.i.a.[35] lansează un „was” exasperat. Elsa traduce, dar cu nuanțe atenuante. Probabil că a garantat pentru mine, fiindcă pilotul îmi dă drumul, iar tipul... în fine, care poartă costumul pe care-l știți, după ce arborase un impermeabil imaculat, nu-mi mai sparge timpanele.

Cu o voce calmă ca marea coanei Butterfly, îi vorbește tovarășei lui:

— Cum de-au putut să evadeze? întreabă ea.

Îmi trece prin cap inspirația genială a ultimei jumătăți de secol.

— Scumpa mea iubită, suntem obligați să recunoaștem că atenția noastră n-a mai fost vigilentă un anume timp. Ceilalți, se vede treaba, s-au întors pe șest... aici, da,

[35] Economie apreciabilă de timp, pentru că asta înseamnă: tipul... în costum de tweed cu picățele în tonuri de bej, care purta înainte un impermeabil alb (n. a.).

suntem vinovați!

Acest plural nu-i pare deloc singular și-și face *mea culpa,* după ce reclamase fonetic contrariul. Pilotul pare complet dezinteresat de problemă și iese pe coridor. Bărbatul cu picățele examinează fierătaniile și clatină din cap neîncrezător. Elsa, cu psihologia ei feminină, dă din gură ca să mobileze tăcerea. N-are conștiința împăcată, de la talie în sus, drăgălașa. Își spune că distracțiile în orele de serviciu nu-s recomandate.

Eu aștept. Atmosfera e mai grea decât snoavele unui veteran din primul război mondial, după un banchet. Carburația se face anevoios. Aș da o mănușă de catifea contra unei mâini de fier ca să mă aflu pe terasa de la *Marignan.*

Bărbatul în costum de tweed se ridică indecis. În acea clipă răsună o chemare dinspre coridor. Pilotul asmute haita.

Ne arată o urmă de sânge pe jos, în fața boxei. Ține în mână o lanternă și luminează dâra roșie. Agitație mare în colivie. Elsa mă întreabă dacă am cheia necropolei, eu răspund că nu, ceea ce nu-l consternează pe pilot. Cu gabaritul lui de buldozer gigant, îi pasă lui de ușile închise tot atât de mult ca de prima lui cicatrice. Își face doar un ușor vânt, asta-i tot! O lovitură de umăr! Dar ce lovitură! Ușa se înclină în fața domnilor și doamnelor, sărind din țâțâni.

Fascicolul lanternei dansează peste cele trei cadavre. Apoi, trei perechi de ochi se îndreaptă spre mine. Încerc să nu mă pierd cu firea, căznindu-mă să mă gândesc la pățania ăluia care a văzut omul care a văzut osul, dar nu-i ușor să zâmbești cu douăsprezece mii de furnici roșii în chiloți și un pumn de cuie de tapițerie în pantofi. Îmi spun că situația s-a stricat în așa hal, că-ți vine s-o duci la dentist și s-o smulgi. Pilotul mă atacă violent cu un pumn drept în gingii. Nici gingivitele cele mai recalcitrante n-ar

rezista unei asemenea terapeutici.

Cad pe spate și mă lovesc de o piatră ieșită în afară (e ziua pietrelor proeminente, hotărât lucru). Văd venind de sus o ploaie bogată de stele, printre care și cea a ciobanului.

După care mă închid în camera obscură pentru a developa aceste încercări dure.

CAPITOLUL X

Sunt cazuri în care o găleată cu apă rece e binevenită. Cea pe care o mână generoasă mi-o propulsează în cap are efectul unui duș mângâietor. Deschid ochii. Pilotul mă adormise și tot el, suflet mărinimos, e cel care mă trezește.

Are un cap în formă de buncăr. Un craniu solid, cu creierul din os masiv.

Constat atunci că mă aflu legat fedeleș de un scaun din salon. Și nu-i de glumă. Am impresia că fac parte integrantă din scaun. Elsa fumează delicat o țigară turcească cu gust egiptean. Are privirea coagulată. Se apleacă asupra mea.

— Ei, domnule comisar San-Antonio, face ea, era cât pe ce să pui șaua pe noi!

— În ceea ce te privește, dragă, în această direcție n-am dat greș, ricanez eu.

Îmi suflă în fosele nazale o gură de fum de-a lui Nicot[36].

— Ai face mai bine să fumezi un flacon de Carven, o sfătuiesc eu, ar mirosi mai bine decât hârtia asta armenească.

Atitudinea mea o scoate din sărite, își ia țigara dintre buze și-mi aplică vârful incandescent pe obraz. Oi fi eu copoi, dar când mi se dă foc miros a porc pârlit, îmi stăpânesc durerea.

— Am mai trecut eu prin de-astea. Acum nu mă mai

[36] Jean Nicot (1530-1600), învățat și diplomat francez a introdus tutunul în Franța în urma unei misiuni diplomatice în Portugalia.

deranjează, fiind ignifugat.

— Am vorbit cu Parisul ca să obținem o descriere a ta, reia Elsa.

— Și ați aflat că-s eu? Nu mă miră. Dintr-o ochire îți poți da seama că ai creierul la fel de fragil ca popoul.

Tipa mă pălmuiește.

— E ora ta de educație fizică, frumoaso? Te comporți ciudat cu bărbatul care acum mai puțin de o oră te-a făcut să strigi mamă în limba germană.

Sosește omul bej. Ține în mână o mică trusă neagră.

— Acum ai să vorbești! mă asigură Elsa.

— Asta și vreau, splendoare.

— Ai să ne povestești tot de-a fir a păr!

— Începând de la Adam și Eva, sau sărim peste primele milenii?

— Curând n-ai să mai faci pe șmecherul.

Bărbatul, mai adineauri în impermeabil alb, deschide trusa, scoate o seringă, îi potrivește acul, alege o fiolă dintr-o cutie de oțel plină.

— Werner o să-ți injecteze în sânge un anume produs inventat de el, mă informează dama. Suferințele tale vor fi așa de intolerabile, încât ai să ne rogi să-ți luăm zilele!

— Interesant, fac eu. Werner al dumitale și-a brevetat descoperirea?

Acestea fiind spuse, dragele mele căprițe, în realitate nu-s chiar așa bățos. În ce mă privește, suport loviturile, gâdilatul cu vătraiul, mângâierile lămpii de sudură, fiindcă am un temperament călit în forjele din Longue-Vie, dar sunt împotriva chestiilor inoculate, mai ales când eu sunt cel care servește drept cow-boy, cum zice Grasul. Apropo, ce s-o fi ales de Stan și Bran ai mei? De ce nu s-or mai fi întors? Să fi dat peste polițiști? Ah, zău așa, băieți, arborele cu came începe să scrâșnească.

Werner taie un capăt al perfidei fiole. Apoi îi trece conținutul în interiorul seringii. Elsa gustă momentul.

Trăiește intens în două feluri, lacoma: mulțumită domnilor cu legitimație de membru activ și a emoțiilor tari. Sunt încântat de a fi fost în măsură să i le procur pe amândouă.

Îmi sfâșie mâneca pentru a-mi dezveli brațul. Trebuie semnalat ceva care spune multe asupra mentalității acestor oameni: înțeapă fără somație. Nici vorbă de vreun ultimatum. Metoda lor nu-i cea clasică: „Vorbește sau te...”. Nu. Ei încep prin a acționa. În fond, e mai eficient. Strâng din dinți din toate puterile. Dragă San-Antonio, ce-ai căutat ai găsit. Îmi amintesc de cântecul „Ah! nu trebuia, nu trebuia să te duci!”.

Seringa se apropie de brațul meu. Werner se pregătește să mă înțepe. Îmi caută vena. „Cine-și vede vinele își aude suspinele”, îmi repeta adesea Félicie. Am impresia că tare mai avea dreptate.

San-Antonio, supermanul nunților și banchetelor, e la fel de viteaz ca un microb într-o fabrică de penicilină. Se gândește la mama lui, la Franța, la meseria de polițist, la toate damele pe care le-a onorat cu încrederea lui... Îmi veți obiecta că dacă gândește înseamnă că există[37], fiindcă sunteți persoane instruite (cel puțin trei e calificativul vostru cel mai sigur). De acord: există! Dar pentru scurtă vreme. O, durere! Furtună! O, zaruri! De ce? Să fi viețuit atât ca să trec acum printr-o clipă așa de cumplită? Aici să se termine oare povestea san-antoniană (sau san-antoniescă, la alegere, nu-s sectar)?

Nu! Miracolele nu sunt făcute pentru câini. În momentul în care Werner mi-a găsit vena preferată (de un albastru brebenel), un zgomot cumplit se aude din exterior.

Un soi de detunături uimitoare, urmate de un trosnet.

Pilotul scoate un muget și dă fuga afară. Se aude un foc de armă. Tipul se întoarce în viteză, ținându-se de brațul

[37] O citare specifică lui San-Antonio a celebrelor cuvinte *„je pense, donc je suis*” ale lui René Descartes (1596-1650).

stâng. Sângele îi răbufnește prin mânecă. Se produce agitație mare. Îmi sucesc capul cât pot - și pot puțin -, ceea ce-mi permite totuși să zăresc pe mijlocul esplanadei un imens incendiu. Arde elicopterul. Ah! ce foc frumos! A trecut pe acolo Attila. Dacă nu cumva or fi Bérurier și Pinaud? Cei care se încălzesc cu antracit nu fac bine: un elicopter e mult mai indicat!

În salon, mare fierbere mare. Domnii mei s-au aruncat asupra arsenalului și se postează în colțul ferestrelor. Praful de pușcă, inventat să scurteze viața oamenilor, intră în joc. Bum și din afară, bum și dinăuntru.

E vorba de un asediu, dragilor! Anunțați-l pe ginecolog! Sunt convins că nu-i o intervenție a tovarășilor mei veseli din Windsor. Ei nu erau înarmați. Or, de afară bubuie, nu glumă. După ureche, detectez patru surse din care pornește tirul. Geamurile clădirii vechi se pun pe făcut pui.

Werner îi strigă deodată ceva important amicului pilot, acesta din urmă fuge spre un dulap, ia trei încărcătoare de mitralieră pe care le bagă în buzunarul combinezonului și dispare cu arma sub braț. Mă prind că-i vorba de o manevră savantă. Fortăreața asta probabil că are o ieșire secretă. Zdrahonul va încerca să-i ia pe asediatori prin surprindere. Elsa trage și ea. O adevărată Valkyrie[38], demnă de Warner-Brosse. E de un calm olimpic.

Poc-poc!

Poc-poc!

Cum dialoghează carmelitele. Mă tem doar de un lucru: să nu încasez un glonț care să-și fi rătăcit drumul și să considere carcasa mea imobilă drept intrarea în garaj.

Unul, pe care nu-l cunosc nici după mamă, nici după tată, îmi trece chiar pe sub nas!

---

[38] În mitologia nordică, *walkiriile* sunt divinități feminine minore, care îl slujesc pe zeului Odin. Scopul lor este să îi aleagă pe cei mai eroici războinici care mor pe câmpul de luptă și să îi ducă în *Valhalla*, unde aceștia vor deveni *„Einherjar”.*

Și, colac peste pupăză, un al doilea hoinărește la doi milimetri virgulă doi de temporal, un al treilea la un centimetru de artera iliacă primitivă, un al patrulea la o miime de milimetru de marele palmar, încă unul la zero, zero, zero unu de apofiza coracoidă și, în fine, ultimul, cred că al cincilea (care nu-i de Beethoven), la un metru de lobul meu. Ce vremuri cumplite! Dacă măcar aș putea traversa pe trotuarul celălalt!

Dar individul care m-a legat probabil că a fost băiat de prăvălie la vreun cârnățar din Lyon, dacă știe așa de bine să-și priponească în chip de salam contemporanii. Am încercat din răsputeri să fac funiile să plesnească, dar ele n-au slăbit strânsoarea nici cu un centimetru.

Pocniturile continuă. Noroc că nu există vecini prin preajmă, fiindcă ar fi alertat poliția. Gloanțele mai pârâie o vreme, sporadic. Apoi, intervine o mică acalmie și, deodată, se produce un Waterloo înmulțit cu Traflagar, înmulțit cu Verdun, înmulțit cu Monte-Cassino și împărțit la șase. Bănui că-i micuțul pilot care-și răzbună aparatul căzut pe câmpul de onoare. Trage cu mitraliera și aruncă grenade. Un corp de armată, doar el singur! Totul dacă durează trei minute. Cât să fierbi un ou și, pe urmă, liniște. Insul care a avut privilegiul să poarte mai înainte un impermeabil alb peste costumul de tweed cu picățele în tonuri de bej (a nu se confunda cu tonii din Belgia) apare grăbit, urlând cuvinte bine simțite. Scumpa de Elsa aruncă revolverul pe masă și se apropie de mine legănându-și popoul.

— Tentativa complicilor dumitale a eșuat, domnule comisar! rostește ea batjocoritor.

Mă pălmuiește cu forță în două reprize. Apoi, se apleacă mai mult și-mi mușcă gura.

— De Crăciun am să-ți ofer trei duzini de electroșocuri într-o frumoasă încăpere capitonată, îi spun, fiindcă am impresia că ți-a cam sărit o doagă, drăguță. Probabil că

sunteți niște sadice din mamă în fiică, în familia voastră, sau ai o groază de sticleți frumoși în căpșorul ăla al tău nu mai puțin frumos!

Drept răspuns, mă aleg cu o nouă serie de palme. Își întrerupe distribuirea, fiindcă își face intrarea un cortegiu surprinzător. Citez în ordinea apariției: un tip înalt și voinic, plesuv, al cărui craniu ascuțit ar putea servi drept firmă unui fabricant de drajeuri. Bérurier, Pinaud și pilotul elicopterului răposat în flăcări.

În viață ai parte de multe surprize, iar asta este una dintre cele mai dure. Casc ochii mai să-mi cadă din alveole. Ce are de spus doamna contesă? Broaște în supă!

— Salut, Grasule! îi lansez strengărește, ai fost la pescuit cu Ramolitul?

— Ce să mai vorbim! se burzuluiește Mamutul, să nu mai aud despre țara asta de idioți. Abia am ajuns în pădure cu defunctul, că o bandă de tâlhari ne sar în spinare și ne fac prizonieri!

Mi-ar spune el mai multe, dar domnul pilot, căruia nu-i plac vorbăreții, îi trage o lovitură cu patul armei în sufragerie. Grasul tace ca să-și scuipe porțelanurile.

Ce-a mai încasat și el la moacă, săracul, pe parcursul valoroasei lui cariere! Nu-i de mirare că n-are fizicul lui Alain Delon după atâtea șuturi și după atâția pumni!

Elsa și cei doi confrați ai ei se sfătuiesc, ținându-ne în bătaia puștii. Conferința lor e scurtă. Cinci minute mai târziu ajungem iar în beci, puși în lanțuri ca niște câini răi. Atâta bătaie de cap ca să ajungem de unde am plecat, zău că nu merita!

Pinuche, cu vocea lui behăită, rezumă admirabil sentimentul fiecăruia:

— M-am săturat până-n gât.

Béru își scuipă un molar de ocazie, care a dezertat *in extremis,* lăsându-i gura liberă ca o linie de cale ferată într-o zi de grevă generală a S.N.C.F., și explodează:

— Dacă n-ai fi avut ideea tâmpă să cărăm cadavrul, n-am fi în situația asta, San-A! Pentru un comisar ce ești, m-ai decepționat! Și când mă gândesc că-s obligat să dau un examen ca să am dreptul să fac prostii în genul tău, mersi. Zău așa, când te vede omul în acțiune îi vine chef să bage la cap legea lui Courvoisier despre corpurile cufundate în lichide și principiul lui Arhi Moor! Dacă ne-ai fi adus arme, am fi pus stăpânire pe casă. Am fi așteptat întoarcerea elicopterului, i-am fi naturalizat ocupanții și am fi dat pilotului ordin să ne ducă la Issy les Moulineaux fără escală.

— Vrei să-ți ții gura? ripostez eu.

Moralmente, îi dau dreptate și-mi distribui șuturi în fund. Punându-i să care cadavrul în pădure, intenționam să acreditez în fața noilor sosiți versiunea mea cu fuga lui San-Antonio! Asta mi-ar fi permis să le câștig încrederea și să aflu mai multe în legătură cu această afacere.

Dar Grasul are dreptate când afirmă că am dat-o în bară.

Mă interesează voinicul înalt și chel. Pare posomorât. Aș da antena de pe Turnul Eiffel ca să aflu cine e și ce rol a venit să joace în această afacere. De ce stătea ascuns prin împrejurimi cu complicii lui? De ce a dat foc elicopterului? De ce a luat cu asalt conacul? Cum nu mă costă nimic să-l întreb... îl întreb.

Vorbește franțuzește. Prost, dar destul pentru a se face înțeles.

— Cine sunteți dumneavoastră? îl întreb.

În alte locuri și în alte împrejurări, insul și-ar face un titlu de glorie păstrând tăcerea sau reducându-mă pe mine la tăcere, dar, când ești ferecat în lanțuri alături de un om, te simți solidar cu el.

— Samuel Duchnock, îmi răspunde.

Plonjez degrabă în fișierul meu. Numele ăsta îmi spune ceva. Samuel Duchnock... am găsit! E vorba de un agent internațional, care lucrează în contul rețelei Arthuro,

specializate în cumpărarea și vânzarea documentelor de orice fel.

— Ticălosul ăsta ne-a tăbăcit în pădure, bate nervos din picioare Béru. Nici n-am avut timp să ne dăm seama pe ce lume trăim. Au sărit pe noi și ne-au lovit zdravăn în capsulă! Ah! afurisiții! Am crezut că mi s-a desprins al treilea etaj al rachetei!

Își înclină dovleacul și-mi arată o pătlăgică vânătă de mărime normală, plantată în creștet.

— Admiră panorama, San-A!

Dragul Béru! A și uitat de supărarea lui!

— Ce făceați în pădure? îl întreb pe Sammy Duchnock.

— Ne pregăteam să ocupăm casa.

— În ce scop?

Îmi aruncă un zâmbet de 18 carate, dat fiind faptul că nici dinții lui nu mai sunt cei originari.

— Sunteți cam curios, domnule comisar!

— În situația în care ne aflăm, puteți vorbi...

— Știu.

— Curiozitatea e singurul lucru pe care mi-l pot satisface prin mica dumneavoastră contribuție.

Zâmbește din nou. Are un caracter puternic. Dar, mai ales, e un fatalist. A pierdut și s-a împăcat cu gândul. Alternativa face parte din meseria lui și fusese prevăzută în tariful de consumație.

— Voiam să recuperez cealaltă parte a documentelor, spune el.

— Povestiți...

— Ce să vă povestesc? Nu știu ce știți și ce nu știți.

— Povestiți-mi tot, chiar și ce știu. Mi-ar face plăcere să aud relatarea din gura dumneavoastră.

— Afacerea Simmon - sunteți la curent cu ea?

— Știu că omul s-a sinucis în *Hôtel du Danube et du Calvados.*

— Da. Însă după ce ascunsese o documentație subtilizată

organizației mele.

— Ce documente?

— Referitoare la un ierbicid.

Lui Béru îi sare mustarul.

— Își bate joc de noi, San-A!

— Gura! îi ordon.

Și, întorcându-mă din nou către interlocutorul meu:

— Continuați...

— E vorba de o descoperire a unui savant italian. Arunci zece kile din acest produs în Beoția[39] și timp de patru ani nu mai crește nici un firicel de iarbă. Nici o formă de vegetație nu-i poate rezista: nici un copac, nici o plantă.

— Ar trebui să fie comod pentru grădină, visează Pinaud. Dacă aș căpăta și eu un strop pentru a mea...

Sammy Duchnock izbucnește în râs.

— Dacă ați pune doar un pic, grădina dumneavoastră ar semăna cu niște reziduuri miniere. Vă dați seama de semnificația unei atari descoperiri? În cazul unui conflict, țara care ar deține produsul și-ar putea condamna adversarul la foamete cât ai clipi din ochi. Nu tu grâu! Nu tu fructe, nu tu legume! Nu tu pășuni! Animalele mor în câteva zile. Se obține cu adevărat un pământ pârjolit! Sute de mii de hectare transformate în lavă.

Mi se pune nodul în gât.

— Spuneți că Simmon își însușise formula?

— Da. Pentru ăștia de aici. Trebuia să le-o înmâneze la Paris. Eram pe urmele lui. Voiam să recuperez documentele cu orice preț, dar am sosit prea târziu.

— Se sinucisese?

— Da. Pe moment, am crezut că fusese asasinat. Dar, când m-am convins că a fost vorba într-adevăr de o

[39] Beoția, (greacă: Βοιωτία; modern: Viotia) este un ținut din centrul Greciei, situat între Golful Corint și Golful Eubeea. Capitala modernă este Levadeia, iar capitala antică a fost *Teba*. În antichitate, leagăn al civilizației miceniene, a rămas un simbol al vieții îmbelșugate.

sinucidere, am căzut pe gânduri și am studiat cazul mai îndeaproape.

— Și?

— Am descoperit că rețeaua lui Simmon nu intrase în posesia formulei.

— Ce s-a întâmplat cu ea? îl întreb, deși am o idee a mea în această privință.

— Mister! Am luat legătura cu Fouassa, proprietarul hotelului. Noi i-am spus că, dacă sosește vreun plic pe numele lui Simmon...

— De ce spuneți „noi”?

Duchnock zâmbește.

— Pentru că și Elsa Werbotten a procedat la fel.

— Și cum a reacționat Fouassa?

— Ca un om cinstit care nu vrea să intre la apă...

— Și pe urmă?

— După un timp prietena hotelierului...

— Doamna Renard?

— Chiar ea. Doamna Renard, deci, m-a contactat. Avea posibilitatea să pună mâna pe ceea ce căutam eu, mi-a spus. Dar treaba costa scump.

— Cât?

— Zece milioane.

— I-ați plătit?

— Firește. Rețeaua Arthuro a plătit fără a discuta...

— Și?

— Și n-am primit decât jumătate din formula codificată pe patru pagini. Doamna în cauză nu ne-a furnizat decât două pagini, pretinzând că restul îi va fi livrat mai târziu.

— N-ați încercat să... forțați lucrurile?

— Nu, fiindcă știam că rețeaua lui Simmon era în temă. Am preferat să așteptăm...

— Ce s-a întâmplat?

— Doamna Renard a vândut cealaltă jumătate a formulei, respectiv ultimele două pagini, Elsei.

— Lăcomia mănâncă omenia. A jucat pe două planuri.

— Un calcul meschin, tună Duchnock. I-am fi plătit tot așa de bine formula și cu douăzeci sau treizeci de milioane, dacă ar fi avut curajul să ceară! Dar minusurile sunt minusuri...

Zâmbesc.

— Prin urmare, dumneavoastră dețineți o jumătate a formulei și rețeaua Elsei cealaltă jumătate?

— Exact.

— Și pentru a recupera a doua jumătate a fost răpit moș Fouassa?

— Mi se pare evident.

— Și mie! afirmă Béru, care a urmărit atent explicațiile prizonierului.

Pinuchet, care n-a scos o vorbă de la o vreme încoace, ne datorează o magistrală manifestație vocală. Cum nu e în măsură să ne interpreteze marea arie din *Paiațele,* se mulțumește să mormăie:

— Iată deci originea faimoaselor milioane pe care Fouassa pretindea că le-a primit prin poștă!

— Asta era, rostesc eu. Cred că i-am înțeles tertipurile bătrânului tâlhar...

— Care ar fi ele? se informează Bérurier, delicatul literat.

— Următoarele: Fouassa a dirijat totul, a tras sforile, dar nu voia să pară amestecat. Când a primit propuneri și de la unii, și de la alții, i-a pus pe toți pe jar și le-a notat adresele. Apoi a căutat formula și a găsit-o.

— Stau și mă întreb unde putea să fie! bombăne Béru. Eu am scotocit camera de sus până jos și n-am găsit nimic.

— Fapt este că el a găsit, domnule inspector principal Bérurier! Rușine să-ți fie!

— Dacă n-aș avea blestematele astea de brățări la mâini și la picioare, ți-aș da motive să te plângi! urlă supraalimentatul.

Urmez imperturbabil:

— A purtat tratative prin metresa lui. Dar a venit momentul când două rețele nesatisfăcute și-au arătat colții. A înțeles atunci că a încurcat-o. Situația se deteriora din ce în ce. Nu avea cum să scape de răzbunarea celor trași pe sfoară. Atunci, mintea lui a încolțit un plan machiavelic. Întrucât cumătra Renard fusese amestecată, avea să tragă ponoasele până la sfârșit. El nu era decât un mic rentier astmatic, depășit de evenimente.

Tac, pentru a-mi pune ordine în idei.

— Foarte interesant, mă asigură Duchnock. E rândul meu să vă invit a continua.

— Fouassa, mă supun eu, trebuia să țină cont de trei factori: de rețeaua dumneavoastră, de cea a tovarășei Elsa și... de poliția franceză. A început prin a găsi un fost inspector ieșit la pensie, care conducea o agenție particulară. I-a declarat acestuia că primea niște milioane prin poștă, într-un mod anonim. Această viclenie îi permitea să-și susțină inocența; fiindcă de pe atunci se hotărâse să-și suprime colaboratoarea. Niciodată un asasinat n-a fost mai minuțios premeditat. Bineînțeles, *cine ar fi putut bănui un domn venit să se plângă că i se expediază banii?* Psihologic, jucase tare. Nu-i mai rămânea decât să-și ascundă banii și să aștepte momentul potrivit pentru a-și lichida concubina, iar noi i-am furnizat acest moment prin vizita târzie pe care i-am făcut-o. Furtul avea să constituie mobilul ideal al crimei în ochii poliției... În plus, fiecare dintre cele două rețele ar fi bănuit că cealaltă a ucis-o pe bătrâna intrigantă. Strașnic?

— Formidabil! murmură Pinaud. Cine și-ar fi putut închipui una ca asta! Un bătrân care părea așa de...

— Apele blânde zgârie cel mai tare, intervine Béru, care știe să interpreteze vechile proverbe.

Pentru o vreme, fiecare meditează pe cont propriu.

— Ceva a împiedicat banda Elsei să se implice prea mult

în afacerea asta încurcată, rostesc eu. Și mă întreb ce-ar putea...

Nu mai am răgazul să mă întreb prea multă vreme, fiindcă ușa se deschide. Intră pilotul și Werner, escortați de Elsa. Se aruncă asupra lui Duchnock și-l scotocesc din cap până în picioare.

— N-o am eu! surâde acesta.

— Unde e?

— Arthuro o avea.

— I-am percheziționat cadavrul, declară Elsa, și n-am descoperit nimic.

Sammy își scutură frumosul lui drajeu roz, puțin cam cucuiat.

— Precis o fi pus-o într-un loc sigur.

— Nici vorbă. El trebuia să verifice dacă prima parte concorda cu a doua, pe care presupunea s-o găsească aici...

— Nu sunt în măsură să vă informez, face Duchnock.

— Și totuși, va trebui, ripostează Elsa, cu un râs care ar da frisoane unei cobre adulte.

Le spune nu știu ce oamenilor ei, care știu ce, și iată că suntem urcați cu toții sus, dar după ce ne-au legat unii de alții cu mâinile la spate. Defilarea noastră amintește în mod crud plecarea liceenilor spre Cayenne[40] (Guyana franceză). Cu toate acestea, prefer să urc. Am oroare să mucegăiesc în cala vaporului. La lumina zilei viața devine mai promițătoare.

Suntem poftiți în salon.

Werner și-a reluat ustensilele de dinaintea atacului neașteptat asupra conacului: seringă, fiolă etc.

Numai că de data asta se apropie de Duchnock. Elsa îi dezvelește brațul agentului secret așa cum procedase și cu

[40] Legiunea Străină și plecarea în Africa făcea din acest corp de armată spaima tinerilor (n. red.).

mine. Acul se înfige în carnea camaradului nostru de captivitate. Se lasă o tăcere adâncă. Toată lumea se uită la Duchnock. Atitudinea acestui bărbat trezește admirația. Uite unul care știe să suporte clipele grele. E puțin cam palid; dar se ține bine. Și apoi, brusc, după vreo douăzeci de secunde, se produce în el o ruptură. Ochii i se măresc, gura i se deschide și un răcnet cumplit erupe din pieptul lui. Niciodată durerea omenească n-a avut un asemenea glas pentru a se exprima. Urletele se reiau. Întreaga lui ființă se cutremură. E zguduit de spasme oribile. Trăsăturile îi sunt cuprinse de convulsii, iar ochii i se dau peste cap.

— Arde! urlă el. Arde! Opriți! Opriți!

Sudoarea îi curge de pe frunte. Îmbătrânește în mare viteză. Ai zice că asistăm la rezumarea unei vieți omenești. Se chircește. Ridurile i se adâncesc. Se topește. Se împuținează. Albește. E cumplit să vezi așa ceva.

— Nu! Nu! imploră el.

Și urmează strigătul:

— Omorâți-mă!

E o rugăminte demențială. Cea mai teribilă pe care am auzit-o vreodată.

— Îndurare! Omorâți-mă! Omorâți-mă!

— Luați-i zilele, pentru Dumnezeu! intervin eu exasperat.

— Trăgeți-i un glonț în cap, grămadă de ouă împuțite! adaugă Grasul.

Intervine și Pinaud:

— Tâlhari! Bandiți! Criminali! Oameni fără inimă!

Fräulein Elsa pare să se distreze copios.

— Vorbește, îl îndeamnă ea, și suferințele tale vor lua sfârșit.

— Da, da, vă spun tot ce vreți! Tot! Dar repede, opriți!

— Unde sunt documentele?

— Arthuro le avea!

— Dar nu le mai are. Ce s-a întâmplat cu ele?

— Nu știu! NU ȘTIU!

Cum să te îndoiești de sinceritatea lui într-o clipă ca asta? NU ȘTIE!

— Poate le-a ascuns în pădure înaintea asaltului, sugerez eu.

Elsa clatină din cap.

Apoi traduce reflecția mea celorlalți doi. Aceștia din urmă părăsesc încăperea, în vreme ce Duchnock continuă să se zbată în legături și să se roage să i se curme mizerabila viață.

Suferințele lui se întețesc. Chinul durează de un sfert de oră. E insuportabil. Aș da ce mi-a mai rămas de trăit ca tortura să înceteze. În cele din urmă, Dumnezeu se îndură de el. Spionul tace brusc și capul îi cade în piept. I-a cedat inima.

— Toți veți avea aceeași soartă, ne promite Elsa. De îndată ce va sosi șeful! Vă promit.

*

* *

— Ia spune, întreabă Béru, vă ocupați cu creșterea elicopterelor?

De mai bine de o oră mucegăim în salon în fața cadavrului, care bate acum în violet, al lui Duchnock. Pilotul și Werner încă nu s-au întors. Elsa fumează țigară de la țigară, măsurând nervoasă încăperea. Stinge mucurile pe fețele noastre, care seamănă cu hârtia de ambalaj pentru paste Lustucru (cu ouă proaspete)[41].

Un zbârnâit formidabil răsună de la o vreme și nu face decât să crească și să se înfrumusețeze. Și un al doilea elicopter se depune la vreo sută de metri de carcasa

[41] Reclamă televizată pentru paste făinoase franțuzești (n. red.).

calcinată a primului.

Debarcă trei bărbați. Siluetele lor se îndreaptă spre noi. Merg în formație de triunghi, ca berzele.

În frunte, un ins plăpând, îmbrăcat într-un costum negru, având pe cap o pălărie cu borurile răsucite în sus. Parcă ar fi un notar. Are părul alb și pe nas ochelari în montură de aur.

E urmat de alți doi, elegant costumați și ei. Unul poartă o pălărie dintr-un fetru imperial verde, iar celălalt o gambetă din pai negru cu panglică în carouri, foarte americănească. Amândoi au ochelari negri de agenți secreți.

Cei trei pătrund în salon. Se lasă o tăcere de catedrală timp de treizeci de secundă, *after* care, tipul cu părul alb începe să cuvânteze. Elsa e cea care-i dă replica.

În toiul pălăvrăgelii, percep un suspin. Leșină Pinaud. Zdrobit de emoții, bietul țap! Béru bagă și el de seamă și începe să bocească.

— Pinuche al nostru e groggy! se lamentează el. Nu vezi că a mierlit-o? Niciodată nu i-a mers bine ceasul. L-a lăsat sistemul vaso-bascular, mi s-a plâns el mie.

Tace și începe iar să vorbească. Dar numai pentru a spune:

— Dumnezeule mare!

Și rămâne cu gura căscată. Îi urmăresc direcția privirii, ceea ce o conduce pe a mea către unul dintre însoțitorii *big boss*-ului. E vorba de cel care poartă o pălărie de pai negru. La rândul meu, și eu sunt gata să leșin. Și, dacă v-aș spune cine este acest individ, sunt convins că aorta voastră ar sări în sus. V-aș lăsa să ghiciți, dar după douăsprezece secole v-aș găsi în același loc. Să vă spun? Țineți neapărat? Insistați? În acest caz, îi dau drumul.

Dar, mai înainte, trebuie să schimb capitolul, ca să-mi aerisesc puțin meningele.

Cine mă iubește mă urmează, cum spunea un cunoscut

de-al meu.
Se deplasa întotdeauna singur.

CAPITOLUL XI

Însoțitorul marelui șef. Omul cu pălărie din pai negru cu panglica în carouri e Hector!

Ați citit bine, ați înțeles cum trebuie? Cu ochii voștri de cârtiță și creierul de moluscă? Eu am scris corect: Hector, vărul meu. Ex-conțopistul ajuns detectiv privat grație primitoarei agenții a lui Pinuche. Nu-i de mirare că bravul nostru ramolit a leșinat când l-a recunoscut. Îmi disimulez surpriza cât pot mai bine. De altfel, acum nimeni nu se mai ocupă de mine. Temnicerii noștri turuie în mare viteză. Stai și te întrebi cum de reușesc să se înțeleagă! Cât despre Hector, el se apropie inocent de mine. Își saltă ochelarii negri și-mi distilează o privire complice. La fel de inocent, trece în spatele scaunului meu. Simt o ușoară vibrație a legăturilor și apoi ele se desprind ca prin miracol. Îmi recuperez libertatea de mișcare.

— Nu te clinti, Toto! îmi suflă Hector.

Cu aceeași discreție se ocupă și de Béru. Membrii bandei sunt agitați. Șefului cel mare i-a rămas în gât că a cheltuit o groază de bani, și-a sacrificat oamenii și un elicopter ca să facă fâs pe linia de sosire. După câte cred că înțeleg, e supărat foc pe Werner și pe pilot că n-au fost în stare să descopere a doua jumătate a formulei. Fiindcă șeful celeilalte rețele, Arthuro, o avea asupra lui, doar nu se putea volatiliza...

Pe o masă joasă din fundul camerei se află trei revolvere și mitraliera de care s-a folosit pilotul ca să-i ia prin surprindere pe asediatori. Îl văd pe istețul și frumosul

Hector (e înțolit la comandă într-un costum de mătase) îndreptându-se în direcția aceea.

Ne face un semn mic mie și lui Béru. Apoi, trece la acțiune. Cu amândouă mâinile apucă revolverele și ni le aruncă. Pe al meu, eu îl prind din zbor. Béru îl ratează pe al lui, dar se grăbește să-l recupereze. Ceilalți rămân uluiți când ne văd brusc în picioare și înarmați. N-au timp să reacționeze. Hector le fredonează „Doboară-mă că am amețeli” la mitralieră. Tipul care fusese mai adineauri îmbrăcat în impermeabilul imaculat a făcut bine că și l-a scos, fiindcă i s-ar fi umplut de pete. Cade fulgerat. Pilotul e gata să tragă în Hector, dar San-Antonio a obținut trei medalii de aur la concursul internațional de tir din Etang-la-Ville. O pralină i se înfige în țeastă și omul nu se mai ține de glume.

— Mâinile sus! urlu eu. Repede! Repede, băieți, e urgent!!!

Elsa își ridică brațele. Și boss-ul ei, idem. Celălalt găgăuță cu pălăria din fetru imperial lucios probabil că nu înțelege franțuzește, ceea ce-i este fatal. De unde concluzia că *first in the world* e cultura franceză. Béru îi dedică vreo șase plumbi în burtă.

Tipul strigă: „Jawohl” și dă fuga să-și rețină un loc la Sfântul Petru, fiindcă, așa cum evoluează lucrurile, s-ar putea să nu mai ajungă pentru toată lumea.

Acum parcă s-au mai limpezit treburile. Ajutat de Grasul, îi leg pe Elsa și pe bătrân de scaunele eliberate de noi.

— Asta s-ar putea numi o spectaculoasă răsturnare de situație, rostesc eu, ștergându-mi sudoarea de pe nobila mea față. N-ai vrea să-mi explici, Hector, cum se face că…

Ne lămurește cu un zâmbet orgolios pe buze. A devenit bărbat, nu glumă, Totor, de când e polițist amator. Arbitrul eleganței, moartea femeilor și băiatul cel mai curajos din lume și împrejurimile ei.

— Simplu, spune el, scoțând o țigară din buzunar.

Sosesc din ultima mea anchetă și aflu că ai dispărut împreună cu Pinaud și Bérurier. Soția acestuia din urmă îmi explică, țâfnoasă, că și-a dat afară osânzosul cu o valiză de țoale. Anchetez. Aflu că toți, mai mult sau mai puțin, sunteți angrenați în afacerea Fouassa și mă duc la pensionar acasă. Aici găsesc ușile deschise vraiște, casa goală și un Saint-Bernard urlând a mort în grădină. Cotrobăi bine prin casă, dar nu dau peste nici unul dintre voi. Dar descopăr valiza Grasului. I-o dau javrei s-o miroasă și-i zic: „Caută! Caută!”. Derutat de duhoare, mă conduce mai întâi la closet, dar își corectează eroarea grosolană și o ia în direcția străzii... Eu, după el. Parcurge vreo sută de metri și se oprește în fața unei case de piatră. Mă pregătesc să sun, dar, mai înainte, obicei vechi de pe vremea când eram funcționar, trag cu urechea. Îl aud pe domnul Chibaldouk...

Îl arată pe boss.

— ...vorbind în germană cu ăstălalt.

Îl indică pe mortul cu pălăria din fetru imperial.

— ...Și pe urmă sună telefonul. Răspunde în franceză chiar domnul Chibaldouk. Din convorbirea lui rezultă că „toată lumea a fost transportată în Germania”. Când n-ai caşcaval ras în loc de creier, traduci „toată lumea” prin: San-Antonio, Pinaud, Bérurier, Foaussa, nu?

— *Yes,* vere, ești un as, continuă...

Chibaldouk se agită. Fulmină, face spume, strigă, scârțâie ca o giruetă ruginită. Vărul Hector se apropie de el.

— Te-am cam tras pe sfoară, nepoate, îi zice, răsucindu-i binevoitor nasul între degetul mare și arătător.

Totor ăsta e dat naibii!

— Ascultându-ți convorbirea, am aflat că așteptai un specialist în decodificări, pe care intenționai să-l iei cu dumneata în Germania. Tipul trebuia să sosească dintr-o clipă în alta și ți-l trimitea un anume Kebelhognard. Și

atunci, știi ce-am făcut, hai, piele de pe buci bolnavă de erizipel? L-am pândit pe individul în chestiune, pe nume Morzana, după câte am înțeles. A coborât dintr-un taxi. În vreme ce-și achita cursa, l-am întrebat dacă el e, mi-a răspuns că da și atunci l-am informat că eu îl așteptam și că aveam o treabă în casa din față. L-am dus frumușel în locuința lui Fouassa...

La râsul lui Hector se asociază reușitul organ bérurian.

— Mai e și acum acolo. L-am pocnit și l-am legat în spălătorie. După care i-am subtilizat actele ca să pot trece drept el. Iată cum v-am putut recupera, mielușeilor.

Își petrece două degete nonșalante între gulerul cămășii și gât.

— Fără să mă laud, cred că am intervenit la momentul oportun, nu?

Pinaud, care-și deschide în fine ochii, ne roagă timid să-l eliberăm. Vrea să se asigure că nu-i mort și că tot ce se petrece e aievea!

— Și ce facem acum? întreabă Grasul. Eu aș ciuguli câte ceva, voi nu?

— Recuperăm planurile pe care domnul probabil că le are asupra lui, rostesc eu arătându-l pe Chibaldouk...

Boss-ul sare în sus și se jură că nu are asupra lui jumătatea de formulă etc.

Dar eu știu că o are. Dacă Arthuro o adusese pe a lui pentru a fi în măsură să stabilească o potrivire între cele două foi, Chibaldouk, care n-are spumă de săpun și nici hârtie de ambalaj în loc de creier, și-a luat precis aceeași precauție, în afacerea asta totul e tras la indigo...

Îl percheziționez pe domnul și în dublura portofelului descopăr o foaie de carte îndoită în patru. Pe o latură e zdrențuită. Probabil că a fost separată de cealaltă jumătate cu un cuțit care tăia prost. Ceea ce-i imprimat pe ea nu-mi spune nimic. Asta-i treaba serviciilor noastre specializate.

— Acum, le zic eu, să vedem cum ajungem în Berlinul de

Vest.

— Dar nu mai avem pilot! se bâlbâie Pinuche.

Pălesc. Obiecțiunea e importantă. Cei doi tipi care pilotau aparatele zac la picioarele noastre într-o stare foarte jalnică.

— Fiți atenți, băieți, ne zice Hector, știți cât sunt eu de pasionat de mecanică! Tot timpul zborului m-am uitat cum proceda băiatul și sunt în măsură să conduc și un elicopter, fără să mă laud. Singurul lucru care-mi ridică probleme e cum să-i determin poziția.

— Nu-ți bate capul, îl întrerup, în armată am fost navigator. La drum! A început să mi se facă dor de țară!

— Și cu ei ce facem? mă întreabă Béru arătându-mi-i pe Elsa și pe Chibaldouk.

— Îi lăsăm aici. N-am obiceiul să-i execut pe prizonieri.

— După tot ce-a făcut muierea asta! se indignează Grasul.

— Tocmai, o să aibă timp berechet de meditație! Până o să vină cineva să-i pescuiască din acest colț uitat, o să-i crească ciuperci sub tălpi, nu-i așa, îngerașule?

Mă aplec și o sărut. Elsa e lichefiată. Nu mai are nici puterea să protesteze.

— Frumoasă tipesa, apreciază Hector. Dacă am fi avut timp, nu m-aș fi dat în lături...

— Virtutea unei prizoniere e la fel de sacră ca și viața ei! mă indignez eu. La drum!

*
* *

Tangajul e cam puternic și uneori carburatorul parcă ar vrea să divorțeze de cutia de viteze, dar trebuie să recunosc totuși că Hector se descurcă destul de convenabil.

— Ai zice că a manevrat un plafonier toată viață, îl

admiră Bérurier.

— Se spune palonier! rectific eu.

— Zici cum știi! protestează bosumflat Grasul.

Pentru a-și ascunde nemulțumirea, ia un hebdomadar franțuzesc care zace pe jos în carlingă. Hector îl lămurește că ziarul îi aparține. Îl cumpărase înainte de plecare. Bérurier începe să-l frunzărească. Deodată îl auzim vociferând. Îl întrebăm care ar fi cauza, iar el ne arătă un anunț la rubrica matrimoniale. Citesc cu voce tare:

Doamnă trecută de treizeci de ani, în curs de divorț, dar care detestă singurătatea, s-ar recăsători cu un băiat de cel mult douăzeci și cinci de ani, cu situație materială bună, dacă e posibil. Scrieți la ziar pentru Berthe Poilfout.

— Și ce-i cu asta? mă mir eu, care-i cauza că ai început să mugești?

— Dar e vorba de Berthe, nevastă-mea! urlă Béru de-i sări patru nasturi de la pantaloni. Numele ei de fată e Poilfout! Ah, ticăloasa, nu-și pierde vremea! A și instruit o insistență de divorț și acum își caută un porumbel. Să avem pardon, nu se șterge la nas cu mâneca târfa: douăzeci și cinci de anișori! Madam are nevoie de un mielușel de lapte! În ziua în care am cărat geamantanul ăsta de osânză la oficiul stării civile, mai bine m-aș fi făcut papă.

— Ia-o domol, îl îndemn eu. Și așa aparatul e prea încărcat. Dacă trebuie să mai ducă și furiile tale, o să se prăbușească!

CAPITOLUL XII

— Domnilor, aceasta este una dintre cele mai fructuoase lovituri din analele poliției. Să neutralizezi două rețele atât de periculoase precum cele ale lui Arthuro și Chibaldouk e o izbândă frumoasă. Pinaud, am plăcerea să te anunț că ai fost reangajat în cadrele poliției pentru o durată nelimitată.

Mai e nevoie să precizez că ne aflăm în biroul Bătrânului și că el e cel care-i dă cu gura?

Ramolitul izbucnește în lacrimi, aflând vestea cea bună. Reîncadrat! El! Un an de remușcări și de regrete se risipește. Pinuche era născut să fie polițist. Trebuia să moară polițist. Pensionarea e bună pentru generali. Hector, care participă la întrevedere, face o mutră lungă.

— Frumos, dacă înțeleg bine, agenția îmi cade mie în cârcă?

— Va fi pe mâini bune, afirmă Pinuche. Și, pe urmă, am să te ajut și eu după orele de serviciu.

— Cum se face că Bérurier nu-i cu voi? se întreabă Bătrânul. Fiindcă a avut atâta de suferit, mi-ar fi plăcut să se bucure și el de onoruri.

— E în plin divorț, șefu!

Străvechiul își ridică sprâncenele a mirare.

— El?

— Balena lui vrea s-o ia de la zero! Asta-i viața. Béru a fost prea răbdător, într-o zi trebuia să plesnească buba...

— Bietul băiat, să sperăm că va trece cu bine prin aceste clipe grele...

Netezește jumătatea de formulă întinsă dinaintea lui pe mapă.

— Păcat că n-ați putut pune mâna și pe a doua jumătate, oftează patronul. Nu-mi plac foiletoanele care nu se termină. Dar, mă rog, faptul că posedăm o parte a ei ne demonstrează că formula e inutilizabilă și ăsta-i esențialul. Domnilor...

Se ridică în picioare cu mâinile întinse. Îi strângem vreo zece degete și ne evacuăm în cârciumioara de peste drum, cu vaga speranță că-l vom descoperi acolo pe Bérurier. Dar nu-l găsim.

— Ai o mutră, bodogănește Hector. Nu s-ar zice că ai fost felicitat de Bătrânul.

— Nu-mi plac anchetele care se termină cu atâtea semne de întrebare neelucidate, vere. Știi bine: sunt pentru treburile duse până la capăt.

— Și unde găsești tu, mă rog, atâtea semne de întrebare? se înfurie Totor.

— Primo, unde se află cealaltă jumătate a formulei?

— Ah, asta da, recunosc...

— Bun, și acum aș vrea să aflu și alte chestiuni: locul unde și-a ascuns Simmon formula; de ce s-a sinucis; unde și-a pitit banii moș Fouassa (în ciuda tuturor investigațiilor, nu s-a găsit nimic) și, în fine, de ce rețeaua Chibaldouk l-a considerat vinovat după moartea cumetrei Renard...

— În total, patru semne de întrebare, surâde Hector. Sunt în măsură să-ți risipesc din capul locului două.

— Ce?

— Membrii rețelei Chibaldouk știau că Fouassa e vinovat, fiindcă îl supravegheau din casa aflată peste drum. L-au văzut asasinându-și menajera, vere!

— Ești sigur?

— Chiar Chibaldouk mi-a spus-o în timpul călătoriei...

— Așa! Deci, au mai rămas doar trei semne de întrebare.

— O clipă, copoiule!

Iese din cârciumă și, prin fereastră, îl văd îndreptându-se spre mașina lui, o Lancia Zagato, oprită la intrare. Ia o cutie de carton și se întoarce. Desface sforicica și deschide cutia.

— Ia aruncă-ți un ochi, inimioaro!

Mă uit. E plină cu bancnote de cincizeci de mii de franci. O adevărată orgie!

— Milioanele lui moș Fouassa! mă bâlbâi eu.

— *Yes, baby!* Le-am descoperit în pivniță când l-am ascuns pe individul care venea la Chibaldouk. Se aflau într-un dulăpior vechi, suspendat de tavan. Nostim, nu?

— De ce nu le-ai predat?

Hector închide precipitat elementele care constituie capacul.

— Cui să le predau, ia spune, Toto? Sunt bani oculți, proveniți din niște rețele distruse.

— Hector! tun eu.

— Gura! ripostează frumosul Hector. Acești bani aparțin Agenției Pinaud. Dacă vrei și tu o parte din plăcintă, în calitate de rudă, nu ți-aș refuza-o!

— Sunt polițist în exercițiul funcțiunii și propunerea ta te-ar putea costa scump, cât de văr mi-ai fi!

— Foarte bine, am să împart atunci cu Pinaud.

— Nu-i cu putință, se lamentează Pinaud, și eu am redevenit polițist!

— În acest caz, pachetul e al meu. Tocmai aveam de gând să-mi schimb Lancia cu un Maserati... Eu nu-s plătit de stat, domnilor, și din afacerea asta n-am încasat nimic. Hazardul îmi scoate în cale o avere și voi ați vrea să-i dau cu piciorul? Asta, nu!

Mă gândesc că, de fapt, punctul lui de vedere stă în picioare. Rău, dar stă în picioare.

— Dă-ne măcar o parte pentru operele de binefacere ale poliției, suspin eu.

Hector mă aprobă.

— S-a făcut. Am să vărs imediat partea care voi considera eu că vă revine...

Comandăm băuturi princiare, pentru a ne sărbători întoarcerea și reîncadrarea lui Pinaud. O umbră în tablou, gigantică: absența Grasului.

— Nu l-ai zărit pe Béru? o întreb pe barmaniță.

— Nu, domnule comisar.

— Ce nevoie ai de Béru? exclamă o voce pe care aș recunoaște-o dintr-o mie.

Și Béru își face apariția. E ras, primenit și, dacă vreți o să mă credeți, miroase frumos.

Un zâmbet larg ca o porție de bostan îi despică fața.

— S-ar părea că-ți prieste divorțul, îl admir eu.

— Nu mai divorțăm! Totul s-a aranjat.

— Ce zici!?

— Închipuie-ți că eu am răspuns la anunțul Berthei. L-am pus pe ospătarul meu să copieze scrisoarea ca să nu-mi recunoască greșelile de ortografie și ca poză am pus-o în plic pe cea a campionului la atletism, în maieu. Dacă ai fi văzut-o cum a venit la întâlnirea pe care i-am dat-o! O glastră de mușcate în chip de pălărie și o toaletă că nici regina Juliénas n-are așa ceva! Cârlionțată! Își pusese corsetul de zile mari. Ciorapi de lux și escarpeni cu toc ascuțit, că pe lângă ea ai aduce cu un cioban din Landes. Eu m-am ascuns în spatele ziarului *France-Soir.* O văd cum se uită în jurul ei ca să-l descopere pe frumosul telegenic. Ce vreți, ăsta-i păcatul ei, bărbații. Altele au darul băuturii, al cititului, al cafelei tari sau al cinematografului. Berthe a mea are temperament. E o persoană dintotdeauna fascinată de amor, asta-i situația! Pe scurt, după ce-a trecut în revistă fiecare consumator, uite că se îndreaptă spre mine. Las ziarul jos. Oh! biata căprioară! E gata să leșine ca o fetișoară care a întâlnit un sindic la o margine de pădure. A fost obligată să se așeze. I-am comandat un lichior ca să-și vină în fire. „Berthe, îi zic, eu am fost ăla

care a răspuns la anunț. Iartă-mă că ți-am produs un frison fals, dar moralmente sunt la fel de frumos ca tipul din poza pe care am pus-o în scrisoarea trucată. Amorul nu-i o marfă s-o găsești pe tarabe și în rafturile magazinelor… Dacă ai vrea, am putea să ne reluăm viața comunală.”

Două lacrimi enorme se rostogolesc pe fața tumefiată a lui Béru.

— A zis da, conchide el. Întâlnirea asta, băieți, nici nu vă dați seama cum a fost!

— Și s-au împăcat, au fost foarte fericiți și au făcut mulți copii, încheie eu. Sărmane Iona[42]! Și ție balena îți ține loc de garsonieră ultraconfortabilă.

Pinaud plânge. Își strânge în brațe coechipierul.

— Și eu am o veste să-ți anunț, se bâlbâie Timidul. Am fost reîncadrat!

Demonstrație gălăgioasă a lui Béru. Imediat face cinste cu un vin de butuc. Hector e din ce în ce mai posac, în ciuda milioanelor lui.

— Omul trăiește înconjurat de o sensibilitate răsuflată, declară el, și grăbește spre propria lui pierzanie!

Dar aceste prevestiri nu adumbresc bucuria celor doi fârtați.

— Nu trebuie să întârzii, își amintește brusc Grasul, am întâlnire cu dentistul ca să-mi repaveze fundătura.

Își cască gura și ne arată câțiva colți care se clatină.

— Am lăsat în aventura asta destule oscioare. Am să fac o notă de cheltuieli, ca de obicei. Nu-i corect, domnule comisar?

Scoate un pachețel din buzunar, îl desface și ne arată mândru doi molari, trei canini și un incisiv.

---

[42] Iona (ebraică : יוֹנָה Yona, arabă يونس Yunus, latină Ionas, numele înseamnă porumbel), conform *Bibliei*, *Tanahului* și *Coranului*, a fost un profet care a fost înghițit de către pește mare. Este personajul principal și autorul probabil al *Cărții lui Iona*. Aparține grupului de doisprezece profeți minori.

— Ăsta-i materialul meu din camping, pe care am avut ideea să-l recuperez la timp. Îți dai seama ce deșeuri a produs proteza mea dentară?

Și face inventarul:

— Doi polari, trei câței și un decisiv! E cam mult pentru o singură sufragerie, nu? Rețineți că am să-mi refac complet dantura. Nu mai vreau decisivi, am remarcat că nu servesc la mare lucru. Numai câței și polari o să-mi ajungă...

Vorbește, vorbește, iar eu, San-Antonio, omul care înlocuiește Astra, în loc să-l ascult și să mă hlizesc, mă uit la ambalajul dinților lui. E o foaie imprimată care-mi spune ceva. O iau, o netezesc și emit cel mai frumos muget care a ieșit vreodată din corzile vocale ale unui leu normal alcătuit.

— Béru, de unde-ai luat-o pe asta?

— Din pădure, de la nemțălăi!

— Cum?

— Cât timp se băteau! Pinuche și cu mine eram legați de copaci cu lanțuri. Îmi scuipam dinții și-mi ștergeam sângele, zicându-mi că ar fi fost păcat să prăpădesc un porțelan așa de frumos. Lângă mine era o servietă din piele. Am deschis-o și am luat o foaie de hârtie ca să-mi adun dinții. Și pe urmă... Hei! Unde alergi așa cu hârtia mea?

Mă întorc înainte de a ieși pe ușă, în drum spre Bătrân.

— Hei, Hector! N-a mai rămas decât un singur semn de întrebare pe portmantou, îi strig mai înainte de a mă eclipsa.

Au trecut opt zile.

Am întâlnire cu o pisicuță frumoasă ai cărei ochi albaștri sunt de un verde extraordinar. Lucrează în zona Gării de Est, cred. E o copilă cum nu mai găsești alta, cu trupe aeropurtate dinainte și un motor flotant dinapoi.

N-a împlinit încă douăzeci de ani, are un surâs pentru care Gibbs ar plăti o avere și un aer provocator ce merge drept la inima bărbaților, înainte de se răspândi în regiuni mai secrete.

Bea un aperitiv, după care se uită la ceas și mă anunță că mama ei dă o petrecere și că nu-mi poate acorda decât o oră. O întreb dacă n-ar vrea să mi-o consacre într-un hotel. Dacă timpul n-ar fi fost presant, ar fi făcut ceva nazuri. Dar când el bate la ușă, damele știu să-și amâne fasoanele. Pentru un pelerinaj la izvoare, o pilotez până la *Hôtel du Danube et du Calvados Réunis.* Cumpăr dreptul de a folosi o cameră și dama de la casă apasă pe o sonerie pentru a fi preluați în grija băiatului de serviciu.

Care nu-i altul decât Firmin.

— Ia te uită, domnul co...

Casc ochii la el și-și pune lacăt la aparatul pe care tocmai îl declanșase. Fără să mai sufle o vorbuliță (nu-i el omul), ne conduce într-o cameră cu tapet din creton, reprezentând floricele mici de câmp. Încăperea e curată, bideul strălucește în closet. Dar ochiul infailibil al lui Firmin reperează un pachet de Gitanes uitat pe policioara chiuvetei. Îl apucă urgent și-l bagă în buzunar.

— Poftiți, vă rog, asta-i, spune el pe un ton să tot ai două așa.

Mai că nu ne urează succes în dragoste. Și se retrage.

Un nu știu ce bizar îmi zgândără subconștientul. Nu mă uit la fata care a și trecut la dezbrăcare. Rochia i se despică precum o păstaie de fasole, sutienul zboară pe o spetează, slipul sub masă, jartierele plesnesc pe pulpele ei tari și ciorapii fără dungă alunecă de-a lungul picioarelor frumos modelate, dar aproape că nu bag de seamă.

— Ce ai de gând? Nu te faci comod? se miră puștoaica, la curent probabil cu îndrumătorul unei cocote perfecte.

— Iartă-mă, comoaro, am uitat să-i dau un bacșiș băiatului, începe fără mine, mă întorc imediat.

Și alerg pe coridor după Firmin. Îl găsesc într-o cameră învecinată. Și-a aprins o țigară și visează privindu-și aspiratorul care bâzâie.

— Așa-i, domnule comisar, cât de polițist ai fi, nu înseamnă că nu mai ești bărbat, mă șicanează el. Felicitări, e o bucățică faină. Când n-o s-o mai vreți, să n-o aruncați, mai poate fi de folos...

Își pune capăt spiritelor.

— Ascultă, Firmin, adineauri ai făcut un gest care mi-a dat de gândit...

— Zău?

— Ai înșfăcat un pachet de țigări de pe policioara chiuvetei.

— Ah! nu mai rămăseseră decât două!

— Puțin îmi pasă, nu asta mă interesează... Vreau să-ți scormonești bine amintirile. N-ai luat cumva vreun obiect din camera lui Simmon între momentul în care el a părăsit-o și momentul în care s-a întors?

Valetul se gândește.

— Să-mi spui chiar dacă e vorba de ceva extrem de lipsit de importanță!

— Ia te uită, așa-i, nu-mi mai aminteam. Am pus mâna pe o carte polițistă.

— Povestește...

— Era pe noptieră. N-am crezut că se va întoarce așa de repede. În timpul zilei fac pauze și...

Asta-mi trebuia, dragul de el!

— ...Atunci i-am împrumutat cărticica.

— Și pe urmă?

— Stați așa, da! Era vorba de un roman de spionaj de Paul Kenny, pasionant: o poveste cu un crocodil care a mâncat un canibal care mâncase un explorator, care mâncase un document secret... Ajunsesem la pagina 48, vedeți că-mi funcționează memoria? La paragraful doi, acolo unde tipul de la Interpol deschide burta crocodilului.

În clipa aceea, ciuma de madam Renard mi-a căzut în spate. Mi-a confiscat cartea, strigând cât o ținea gura că ce fac eu e scandalos!

— Și pe urmă?

— Când s-a întors Simmon, a ieșit imediat din cameră și m-a întrebat dacă nu cumva am văzut cartea care era pe noptieră.

— Mulțumesc, Doamne, fac eu. Și ce-ai răspuns?

— Că nu. Puteam să recunosc o dată ce nu mai aveam cartea? Dacă i-aș fi cerut-o babei, ar fi trebuit să-i explic că am luat-o de la un client și ar fi profitat de ocazie să mă dea pe ușă afară!

— Ce-a zis Simmon?

— Nimic. A închis ușa.

Știa să se stăpânească. În realitate, fără să-și fi dat seama, Firmin îl condamnase la moarte. Spionul înțelesese că pierderea documentului însemna pierzania lui. A crezut că-i fusese furat și a preferat să-și curme zilele pentru a evita tortura...

— Parcă v-ați fi întristat, remarcă Firmin.

— Nu, dimpotrivă.

Bătrâna a citit cartea, sau Fouassa...

Când au ajuns într-un anume loc au dat peste faimoasa foaie pe care era imprimată formula. Textul nu l-au putut pricepe, dar cum au intervenit băieții ambelor rețele, meningele lor au intrat în funcțiune. S-au dumirit...

O rup la fugă pe scară în jos. Vocea lui Firmin mă ajunge din urmă:

— Domnule comisar?

— Da.

— Păi... și persoana din camera 16?

— Spune-i că se poate îmbrăca, am altceva mai bun de făcut!

*

* *

— Acest gust al perfecțiunii constituie forța și clasa dumitale, dragă San-Antonio. Ai știut să elucidezi complet acest caz, să-i rezolvi până și aspectele cele mai misterioase...

Vorbește scuturându-mi energic mâna.

— Bravo, bravo! Și iar bravo! Cât mă mai gândesc eu la ce mi-ai spus, să-i mulțumești vărului dumitale pentru donația făcută în beneficiul poliției.

— Cât a vărsat? mă informez eu.

— O mie două sute de franci.

— Noi?

— Nu, vechi, dar gestul contează, conchide Bătrânul. Fiecare cât îl ține punga!

SFÂRȘIT

CUPRINS

CAPITOLUL I.....6

CAPITOLUL II.....18

CAPITOLUL III.....32

CAPITOLUL IV.....43

CAPITOLUL V.....53

CAPITOLUL VI.....59

CAPITOLUL VII.....70

CAPITOLUL VIII.....78

CAPITOLUL IX.....85

CAPITOLUL X.....108

CAPITOLUL XI.....124

CAPITOLUL XII.....130

Colecția San-Antonio | 3

Atențiune! Acesta este un eveniment!

Cel mai copios San-Antonio de la *Comedia umană* a lui Balzac încoace! Vacarmul pe care-l auzi dinspre stradă îl fac companiile Metro Goldevin și Paramount of Venus, care s-au luat la pumni care să cumpere prima drepturile de ecranizare.

După ce-ai să citești opera, n-ai să mai dormi până la următoarea conferință de presă a președintelui.

Degeaba ai să-ți chinui mintea, n-ai să poți uita niciodată această operă magistrală, ba chiar astrală. Cumpărând această carte, crede-mă, nu faci o cheltuială, ci o investiție.

Dacă o lași moștenire odraslelor, poți s-o mierlești cu capul sus: o să rămână o urmă a trecerii tale prin lume.

O serie cu 175 de titluri vândute în două sute de milioane de exemplare, un castel cumpărat din drepturile de autor și vândut pentru a plăti răscumpărarea fiicei sale răpite – Frédéric Dard e o figură la fel de senzațională ca și personajul lui, iar cărțile San-Antonio sunt o lectură de care ar fi păcat să te lipsești.

recomandat de ROMÂNIA TV

UNIVERS

9 786068 543574